

Gemeenteraad.....	3
1. Opening en mededelingen.....	3
2. Vaststellen agenda.....	4
3. Benoemingen.....	4
- Benoeming van Rico Tjepkema als raadslid voor PvdA.....	4
- Benoeming van Peter Swart als raadslid voor GroenLinks (verlof-vervanging)...	4
4. Initiatiefvoorstellen.....	5
5. Bekrachtiging geheimhouding.....	5
a. Brief-ex-art-25-Gemeentewet-639236-2022.....	5
b. Collegebrief-GEHEIM-ex-art-25-gemeentewet-664061-2022.....	5
c. Collegebrief-Geheim-ex-art-25-Gemeentewet-664088-2022.....	5
6. Conformstukken.....	5
a. Verzamelvoorstel vertegenwoordiging verbonden partijen 2022.....	5
b. Kredietaanvraag aanleg twee woonwagendstandplaatsen.....	6
c. Beleidsplan voor- en vroegschoolse educatie (vve) 2023-2026 en evaluatie vve 2018-2021.....	6
d. Aanvullend krediet Hoogwaardig Openbaar Vervoer HOV maatregelenpakket.....	6
e. Kredietaanvraag skatepark beweegterrein Mikkellhorst Haren.....	6
f. Herinrichting Peizerweg Oost en Admiraal de Ruyterlaan.....	6
g. Verordening op het adit committee 2022.....	6
h. Vaststelling verordening op de fractievergoeding en de fractieassistentie 2022....	7
i. Voorbereidingsbesluit Jachtlaan 2 Haren 2022.....	7
j. Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen 2023.....	7
k. Begrotingswijzigingen 3 ^e kwartaal 2022.....	7
l. Planvoorbereidingskrediet Paddepoelsterbrug.....	7
m. Addendum Nota Grondbeleid 2017 (actualisatie 2021) n.a.v. Didam-arrest.....	7
n. Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2023.....	7
o. Verruiming kwijtscheldingsregels afvalstoffenheffing.....	7
p. Doorontwikkeling evenemententerrein Stadspartij (ophoging krediet drafbaan)...	7
q. Legesverordening 2023 en wijziging begroting 2023.....	8
r. Vaststelling Financiële Verordening gemeente Groningen 2022.....	8
s. Instellen begeleidingscommissie aardbevingsdossier.....	8
t. Tweede wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen 2020.....	8

u.	Lokaal Plan van Aanpak 2023 versterkingsopgave gemeente Groningen.....	8
v.	Uitwerking opdrachtenmodel laadinfrastructuur 2023.....	9
w.	Vorbereidingsbesluit Schuitendiep 1013-1017.....	10
7.	Bespreekstukken.....	10
a.	Omgevingsvergunning Pannekoekschip.....	10
-	M12: Onderzoek behoud maritieme waarde Oosterhaven.....	10
b.	Van kamerverhuur naar woontoezicht met invoering bestuurlijke boete Huisvestingsverordening.....	14
-	M13: Meeropbrengsten uit bestuurlijke boetes huisvestingsverordening naar handhaving.....	14
-	M17: Repareer voorkant huursector (ver)huurder naar de notaris.....	14
c.	Gebiedsbegroting de Suikerzijde.....	22
-	M01: Studenten horen op de Suiker.....	22
-	M05: Kunst in openbare ruimte van de Suiker.....	22
-	M08: Een sociale toekomst voor de Suikerzijde.....	22
d.	Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden 2023 en huidige verhuur- en toegangssysteem 2023.....	31
-	M11: Groningen gaat voor non-infill kunstgrasvelden.....	31
e.	Co-investeringsfonds voorstellen 2023.....	34
-	M09: Co-investeringsfonds ook voor verduurzaming.....	34
8.	Motie vreemd aan de orde van de dag.....	37
-	M02: Besluit kinderhartchirurgie moet definitief van tafel.....	37
-	M03: Uitstel invoering betaald parkeren Corpus den Hoorn en Hoornse Meer.....	38
-	M04: Bestemming broedplaats Biotoop behouden.....	46
-	M06: Geef Biotoopbewoners tijd en zekerheid.....	50
-	M10: Motie autoluw Nieuwstad.....	53
-	M16: Onderzoek naar mensenhandel en mensensmokkel.....	53
-	M14: Opschorten experiment hybride parkeerplaatsen De Wijert.....	60
-	M15: Ecologen kom aan tafel.....	60
-	M18: Door wisselwoning de energiearmoede in.....	60
-	M19: Inzetten tandartsbussen schooltandartsen.....	60
9.	Afscheid Julian Bushoff, PvdA.....	73
10.	Afsluiting door raadsnestor.....	80
11.	Sluiting.....	82

Voorzitter: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), J. Jones (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), S. Middelhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), H. Sietsma (GroenLinks), P. Swart (GroenLinks), T. van de Vendel (GroenLinks), E. van der Weele (PvdA), R. Gierkerk (PvdA), I. Huitema (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. van Veen (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Gietema (D66), M. Martinez Doubiani (D66), A. Poelstra-Bos (D66), T. Rustebiel (D66), W. Pechler (PvdD), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij 100%), Y. Menger (Stadspartij 100%), H. Moerkerk (Stadspartij 100%), M. Sloot (Stadspartij 100%), J. Dijk (SP), D. Brandenburg (SP), W. Koks (SP), H. de Waard (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), R. Heiner (VVD), S. Bosch (Student&Stad), M. Goodijk (Student&Stad), K. de Groot (Student&Stad), P. Rebergen (ChristenUnie), S. Wennink (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Gemeenteraad

1. Opening en mededelingen

00:19:26

Voorzitter: Dit zou wel eens een natuurlijk moment kunnen zijn om de vergadering te starten nu u allemaal heel stil en rustig wordt. Iedereen van harte welkom hier in deze laatste vergadering alweer van 2023. De meesten van ons zal het gevoel bekruipen, wat vliegt de tijd, zeker de ouderen onder ons van wie we aan het eind van deze vergadering nog afscheid gaan nemen, maar dat geheel terzijde. Ik heet in het bijzonder welkom de gasten van de raad. Het is een goede traditie dat we dit weer kunnen oppakken. We hopen dat u met belangstelling de vergadering kunt volgen, al zult u hier en daar een digitaal apparaat tot uw beschikking moeten hebben, omdat sommige dingen heel snel gaan. Daarover gesproken, de nestor heeft er in het presidium op aangedrongen dat deze vergadering om meerdere redenen om 21:45 uur afgelopen moet zijn. Ik heb daarop gereageerd dat het niet mijn probleem is, maar ons aller probleem. Dus u moet luisteren naar de aanwijzingen van de fractievoorzitter. Daarover gesproken, een van de fractievoorzitters, tot voor kort, zit nu op de publieke tribune, Julian. Helemaal weg in het hoekje, maar we hebben je wel gezien, hoor. Fijn dat je er bent en we gaan zo uiteraard nog een paar woorden tot jou richten.

00:21:18

Voorzitter: Dan ziet u hier voor mij een verzilverde wijnbeker met onderstel. Dat is een geschenk van de heer Van Blankenstein aan ons. Dit is de kidoesj en daar wordt met de sjabbat de zege over uitgesproken. Daar hoort wijn bij, maar het hoeft niet per se een alcoholhoudende drank te zijn. We hebben hem met zijn familie recent ontvangen in het stadhuis. Hij was zeer erkentelijk voor de inzet van de gemeenteraad en als geschenk gaf hij de kidoesj en ik vond het gepast om dat te laten zien. Afwezig met bericht zijn Terence van Zoelen en Rita Pestman. Wethouder Jongman sluit later aan en wethouder Wijnja is geveld.

Ongetwijfeld in de geest bij ons en anders wij wel bij haar, dus die komt snel weer op de benen.

2. Vaststellen agenda

Voorzitter: Daarmee zijn we bij agendapunt 2, het vaststellen van de agenda. Daar is in het presidium over van gedachten is gewisseld en ik geef het woord aan de fractievoorzitter van GroenLinks.

00:22:49

de heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het voorstel is om agendapunt 7f, wijziging Algemene Plaatselijke Verordening Groningen, van de agenda te voeren, zodat we hem tussentijds, in bijvoorbeeld een meningsvormende sessie, kunnen behandelen, zodat wij dan voldoende informatie tot onze beschikking hebben om het in de volgende raad besluitvormend te behandelen.

00:23:11

Voorzitter: Dat leek het presidium een goed idee. Zullen we dat zo doen? Dan halen we dat van de agenda af. Aldus besloten. Toegevoegd is de tweede wijziging op de maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen. Die wordt geagendeerd als punt 6t, Theodoor. Daar was het presidium mee akkoord. Als u dat ook bent, dan besluiten we aldus? Aldus besloten.

3. Benoemingen

- *Benoeming van Rico Tjepkema als raadslid voor PvdA*
- *Benoeming van Peter Swart als raadslid voor GroenLinks (verlof-ervanging)*

Voorzitter: Dan zijn we bij de installatie en benoemingen en dat is agendapunt 3. Ik geef het woord aan mevrouw Armut als voorzitter van de commissie Onderzoek Geloofsbrieven. Mevrouw Armut.

00:23:54

mevrouw Armut (CDA): Dank u wel, voorzitter. De commissie uit de gemeenteraad van Groningen heeft de benodigde stukken ontvangen van Rico Tjepkema, wonende te Groningen en Peter Swart, ook wonende te Groningen. Rico Tjepkema is benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen en heeft deze benoeming aanvaardt. Peter Swart is tot 12 april 2023 benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen en heeft deze benoeming aanvaardt. De commissie rapporteert de raad dat zij de stukken heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat benoemden aan de in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen. Bedankt voor het toevoegen van mijn naam. De commissie adviseert daarom tot toelating van de heer R.H. Tjepkema en de heer Peter Swart als lid van de gemeenteraad. Dank u wel, voorzitter.

00:24:41

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor dat wij tot de benoeming en installatie overgaan. Als het kan verzoek ik de beide heren voor te geleiden. Kan dat geregeld worden? Ik verzoek u te gaan staan, ook op de publieke tribune. Ik begin met de belofte voor Peter Swarts. Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik

verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Zegt u mij na: dat verklaar en beloof ik.

00:25:58

de heer Swart (GroenLinks): Dat verklaar en beloof ik.

00:25:59

Voorzitter: Van harte gefeliciteerd. Dan komen we bij de heer Tjepkema en dat is de eed. Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Zegt u mij na: zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

00:26:41

de heer Tjepkema (PvdA): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

00:26:43

Voorzitter: Ook van u van harte gefeliciteerd en veel succes.

4. Initiatiefvoorstellen

Voorzitter: Dat brengt ons bij agendapunt 4: initiatiefvoorstellen. Die zijn er dit keer niet, dus niet van toepassing.

5. Bekrachtiging geheimhouding

Voorzitter: Agendapunt 5: we hebben een aantal brieven van het college te bekrachtigen, althans de geheimhouding daarvan.

a. Brief-ex-art-25-Gemeentewet-639236-2022

Voorzitter: Op grond van artikel 25 van de Gemeentewet verzoek u om bekrachtiging van geheimhouding van de brief onder nummer 939236 van 2022. Aldus besloten.

b. Collegebrief-GEHEIM-ex-art-25-gemeentewet-664061-2022

Voorzitter: De brief van onder nummer 664061-2022 van 2022. Aldus besloten.

c. Collegebrief-Geheim-ex-art-25-Gemeentewet-664088-2022

Voorzitter: En de brief onder nummer 664088, ook van 2002. Aldus besloten.

6. Conformstukken

Voorzitter: Dan zijn we bij de conformstukken met hier en daar een stemverklaring. Ik loop ze allemaal met u bij langs.

a. Verzamelvoorstel vertegenwoordiging verbonden partijen 2022

Voorzitter: 6a: Verzamelvoorstel vertegenwoordiging verbonden partijen.

b. Kredietaanvraag aanleg twee woonwagendstandplaatsen

Voorzitter: 6b: Kredietaanvraag aanleg twee woonwagendstandplaatsen.

c. Beleidsplan voor- en vroegschoolse educatie (vve) 2023-2026 en evaluatie vve 2018-2021

Voorzitter: 6c: Beleidsplan voor- en vroegschoolse educatie heeft een stemverklaring van de VVD.

00:29:24

mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij zullen voorstemmen, maar wij hebben vorige week aangegeven dat we wel zorgen hebben over of het goed komt met de capaciteit en het geld dat het allemaal kost. Wij stemmen voor en we gaan ervan uit dat het college daar goed de vinger aan de pols houdt.

00:29:39

Voorzitter: De Stadspartij.

00:29:45

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben tijdens de bespreking van de conformstukken onze zorgen geuit met betrekking tot de leeftijd waarop in de vroegschoolse opvang educatie wordt aangeboden. De wethouder heeft daar op zich een goed antwoord op gegeven, maar desalniettemin hebben wij daar nog zorgen over. Wij zullen wel voorstemmen voor het besluit. Dank u wel.

00:30:09

Voorzitter: Tot slot D66.

00:30:11

de heer Lo-A-Njoe (D66): Dank u wel, voorzitter. We zullen uiteraard, zou ik haast zeggen, dit voorstel steunen. Alleen wille we onze zorg uitspreken over het feit dat er een onevenwichtige spreiding is van vve-geïndiceerde peuters over de locaties. Dat hangt uiteraard samen met de onevenwichtige spreiding van mensen in de lastige situatie over onze gemeente. Volgens mij moeten we er nog eens een keer verder met elkaar over praten wat we daaraan gaan doen. Dank u wel.

00:30:37

Voorzitter: Dank u zeer. Verder niet meer?

d. Aanvullend krediet Hoogwaardig Openbaar Vervoer HOV maatregelenpakket

Voorzitter: Dan ben ik bij 6d van Dirk: Aanvullend krediet Hoogwaardig Openbaar Vervoer.

e. Kredietaanvraag skatepark beweegterrein Mikkellhorst Haren

Voorzitter: 6e: Kredietaanvraag skatepark beweegterrein Mikkellhorst.

f. Herinrichting Peizerweg Oost en Admiraal de Ruyterlaan

Voorzitter: 6f: Herinrichting Peizerweg Oost en Admiraal de Ruyterlaan.

g. Verordening op het adit committee 2022

Voorzitter: 6g: Verordening op het Audit committee 2022.

h. Vaststelling verordening op de fractievergoeding en de fractieassistentie 2022

Voorzitter: 6h: Vaststelling Verordening op de fractievergoeding en de fractieassistentie 2022.

i. Voorbereidingsbesluit Jachtlaan 2 Haren 2022

Voorzitter: 6i: Voorbereidingsbesluit Jachtlaan 2 te Haren.

j. Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen 2023

Voorzitter: 6j: Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen.

k. Begrotingswijzigingen 3^e kwartaal 2022

Voorzitter: 6k: Begrotingswijzigingen 3e kwartaal.

l. Planvoorbereidingskrediet Paddepoelsterbrug

Voorzitter: 6l: Planvoorbereidingskrediet Paddepoelsterbrug.

m. Addendum Nota Grondbeleid 2017 (actualisatie 2021) n.a.v. Didam-arrest

Voorzitter: 6m: Addendum Nota Grondbeleid.

n. Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2023

Voorzitter: 6n, Nico: Programma en Overzicht onderwijshuisvesting heeft een stemverklaring van D66.

00:31:50

de heer Lo-A-Njoe (D66): Dank u wel, voorzitter. Wij zullen het voorstel steunen van de onderwijshuisvesting, maar maken daar wel de opmerking dat we het samenvoegen van scholen in de gebouwen tegen hun zin in lastig vinden. Daar is de wethouder van op de hoogte.

00:32:05

Voorzitter: De VVD.

00:32:13

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Wij hebben geen stemverklaring.

00:32:15

Voorzitter: Anderen nog? Niet?

o. Verruiming kwijscheldingsregels afvalstoffenheffing

Voorzitter: 6o: Verruiming kwijscheldingsregels afvalstoffenheffing.

p. Doorontwikkeling evenemententerrein Stadspartij (ophoging krediet drafbaan)

Voorzitter: Dan ben ik bij 6p van Pieter: Doorontwikkeling evenemententerrein Stadspark. De Stadspartij.

00:32:31

de heer Sijbolts (Stadspartij 100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Onze fracties hebben destijds tegen deze voorstellen gestemd, omdat wij zeer ontevreden waren over de wijze

waarop dit tot stand is gekomen en we zullen dan ook tegen de ophoging van het krediet drafbaan stemmen.

00:32:46

Voorzitter: Het is genoteerd. De PVV.

00:32:51

de heer Ram (PVV): De PVV heeft destijds tegen deze ontwikkeling gestemd, ook vanwege de manier hoe die tot stand is gekomen. Dus wij zullen tegen deze voordracht, dit raadsvoorstel, stemmen.

00:33:06

Voorzitter: Dank u zeer. Dat is genoteerd. Dan kijk ik verder. Er zijn geen stemverklaringen meer.

q. Legesverordening 2023 en wijziging begroting 2023

Voorzitter: Dan 6q: Legesverordening 2023 en wijziging begroting. Niets.

r. Vaststelling Financiële Verordening gemeente Groningen 2022

Voorzitter: 6r: Vaststelling Financiële Verordening gemeente Groningen.

s. Instellen begeleidingscommissie aardbevingsdossier

Voorzitter: 6s: Instellen Begeleidingscommissie aardbevingsdossier. Geen stemverklaring.

t. Tweede wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen 2020

Voorzitter: 6t: Tweede wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Groningen. Geen stemverklaring.

u. Lokaal Plan van Aanpak 2023 versterkingsopgave gemeente Groningen

Voorzitter: Dan kom ik bij 6u: Lokaal Plan van Aanpak 2023 versterkingsopgave gemeente Groningen. Meneer Rebergen.

00:33:59

de heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. We hebben vandaag gasten van de raad speciaal uitgenodigd vanuit Ten Boer, ook omdat dit agendapunt op de agenda staat. Het staat nu bij de conformstukken, maar de hele raad vindt de hele versterkingsopgave heel belangrijk. Het is een belangrijk dossier. We hebben net een Begeleidingscommissie voor dit dossier ingesteld. Dat geeft ook aan hoe belangrijk we het vinden en hoe we graag de stappen die we in dit dossier kunnen zetten graag gezamenlijk willen zetten en dat ook goed willen begeleiden. In de vorige raadsperiode hebben we die commissie ook gehad en hebben we vaak ontmoetingen met inwoners georganiseerd door de commissie. In voorbereiding op dit besluit zijn er verschillende sessies geweest, onder andere een gesprek met de IMG en NCG en we hebben een rondrit gehad door het gebied, waarin we bij verschillende dorpshuizen met inwoners hebben gesproken.

00:35:02

de heer Rebergen (ChristenUnie): In dit Lokaal Plan van Aanpak wordt de prioriteit aangegeven hoe wij de versterking oppakken. We hebben bij die rondrit bijvoorbeeld gezien

hoe erg dit mensen raakt en hoe mensen kunnen vastlopen in dit hele dossier. In de commissievergadering, waar we dit hebben besproken, is duidelijk geworden dat dit ook bij veel raadsleden hoog zit en dat we echt willen dat er nu stappen worden gemaakt en dat we daarom dit Lokaal Plan van Aanpak zullen vaststellen voor 2023. We zullen gaan kijken op welke manier we de inwoners hierin goed kunnen ondersteunen, om de prioriteit die is aangegeven te doen. In zoverre is het een gevoel van de hele raad waarin we gezamenlijk staan en waarin we gezamenlijk voor onze inwoners, die hiermee te maken hebben, willen staan. Wat dat betreft is het goed om dit Lokaal Plan van Aanpak vast te stellen.

00:36:00

Voorzitter: Dank u zeer.

v. Uitwerking opdrachtenmodel laadinfrastructuur 2023

Voorzitter: Dan ben ik bij 6v van Victor: Uitwerking opdrachtenmodel laadinfrastructuur. De VVD.

00:36:13

de heer Heiner (VVD): Dank, voorzitter. De VVD is van mening dat de overheid zich bezig moet houden met haar kerntaken en dit is, wat ons betreft, geen kerntaak. Bij juiste afspraken binnen het concessiemodel loopt de gemeente geen onnodig risico, wat we wel gaan lopen door als gemeente zelf de laadpalen te gaan exploiteren. Daarom zal de VVD tegen dit voorstel stemmen.

00:36:31

Voorzitter: Dat is genoteerd. Dat was de woordmelding. Tot slot van de conformstukken het Voorbereidingsbesluit Schuitediep.

00:36:39

de heer Ram (PVV): Voorzitter.

00:36:40

Voorzitter: De PVV.

00:36:44

de heer Ram (PVV): De PVV had gemeld dat wij bij de laadinfrastructuur een stemverklaring wilden doen. Wij zien niet de noodzaak van dit toch ideologisch ingegeven plan. Het gaat ten koste van bestaande parkeerplekken en wij vinden het financieel zeer risicovol dat de gemeente dit op zich gaat nemen. Dus wij worden geacht tegen gestemd te hebben, voorzitter.

00:37:09

Voorzitter: Dat ging nog over de laadinfrastructuur. D66.

00:37:15

mevrouw Poelstra (D66): Dank u wel, voorzitter. We hebben ook een stemverklaring. Wij hebben destijds tegen de motie gestemd, maar wij stemmen nu wel voor. We zien echter nog een aantal bezwaren, dus dat houden we goed in de gaten. Wij denken dat het in het eerste jaar een grote beslaglegging op de kredieten en de capaciteit van de gemeente zal leggen, maar we zien een goede businesscase en het belang van een goede laadinfrastructuur als nutsvoorziening, dus we hopen echt dat dit gaat werken. We zullen de

voortgang goed blijven volgen, zodat de inwoners kunnen rekenen op een snelle plaatsing van laadpalen.

00:37:50

Voorzitter: Dank u zeer. Dat was het punt van de laadinfrastructuur.

w. Voorbereidingsbesluit Schuitendiep 1013-1017

Voorzitter: Dan tot slot nu toch echt het Voorbereidingsbesluit Schuitendiep. Gaat uw gang, Partij voor het Noorden.

00:38:05

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Bedankt, voorzitter. Wij stemmen tegen, want er gaan daarbij ligplekken weg van schepen. Die worden opgekocht, dus daarom stemmen wij tegen.

00:38:19

Voorzitter: Anderen nog? Nee, dan hebben we de conformstukken besproken.

7. Bespreekstukken

a. Omgevingsvergunning Pannekoekschip

- M12: Onderzoek behoud maritieme waarde Oosterhaven

Voorzitter: Dan kom ik bij de bespreekstukken. Als eerste de Omgevingsvergunning voor het Pannenkoekschip. Op dat punt is er een motie ingediend door de Partij voor het Noorden. Onderzoek behoud maritieme waarde Oosterhaven. Wie mag ik het woord geven om de motie toe te lichten? Gaat uw gang.

00:38:52

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Bedankt, voorzitter. Ik heb even goed gekeken naar het besluit - of dat had ik al eerder gedaan - en ik vind dat er weinig wordt gedaan met de haven en zijn bedrijvigheid hier in Groningen. Daarvoor dacht ik: ik heb rondgekeken en wat doen ze in de rest van de delen van Nederland? In de provincie Utrecht hebben ze een leuke aanpak gerealiseerd. Op de kades hebben ze authentieke onderdelen toegevoegd. Het is misschien ook geschikt om dat in Groningen te doen. Ik weet niet zeker of dat kan, dus daarom heb ik daar onderzoek naar gedaan. Het gaat mij natuurlijk ook om de bedrijvigheid van de haven zelf en de schepen die daar liggen. Die gun ik ook een plek. Ik stem tegen het voorstel van het Pannekoekschip om het daar neer te leggen. Met deze motie wil ik aandragen dat, ondanks dat het misschien doorgaat omdat de meeste raadsleden er misschien voor zijn, er dan toch nog wat gedaan kan worden in de Oosterhaven om die bedrijvigheid niet in de weg te staan en op die manier de historie een beetje te laten spreken, want Groningen is een van de belangrijkste binnenhavens, dus vandaar. Dat was het.

00:40:20

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er andere woordmeldingen? GroenLinks.

00:40:25

mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Hartelijk dank u. Wij hebben twee dingen. Het ene is - waar we in de commissie al over gesproken hebben - de fiets-parkeersituatie bij het Pannekoekschip. Wij verwachten dat de hoeveelheid fiets-parkeerplaatsen die nu berekend

is, misschien niet voldoende is voor de hoeveelheid fietsen die wij hopen dat er komen te staan. We hopen natuurlijk dat mensen met de fiets naar het Pannekoekschip gaan. Wij willen de wethouder vragen om toe te zeggen om de situatie, wat betreft het fiets-parkeren, te monitoren en waar blijkt dat het onvoldoende is actie te ondernemen daarop. Verder willen we ons aansluiten bij de geest van de motie van de Partij voor het Noorden om goed aandacht te hebben voor de maritieme geschiedenis van Groningen en ervoor te zorgen dat het een mooie plek kan krijgen in de openbare ruimte en op andere manieren binnen het beleid van Groningen. We hopen dat de wethouder daar misschien ook iets over zou kunnen toezeggen.

00:41:27

Voorzitter: Dank u zeer. D66.

00:41:30

de heer Rustebiel (D66): Dank, voorzitter. Met de verplaatsing van het Pannekoekschip komt er reuring in de Oosterhaven en daarmee ontstaat er weer een nog iets mooiere verbinding tussen het Sontplein en de binnenstad. Het is voor mijn fractie een wens om die gebieden beter aan elkaar te verbinden. Natuurlijk is er veel gezegd en gesproken over de manier waarop bewoners zijn betrokken. Dat had allemaal beter gekund, maar er is denk ik genoeg over gezegd. Dan de motie. Ik denk dat wat de motie vraagt misschien deels al geborgd is in de Watervisie, die we een aantal jaren geleden hebben vastgesteld. Namelijk, het borgen van de maritieme waarden en het nautische karakter van onze schepen en bedrijvigheid, maar misschien kan het college daar nog even op reageren.

00:42:09

Voorzitter: Anderen nog op het Pannekoekschip? Het CDA.

00:42:14

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, wij zijn op dit onderwerp altijd duidelijk geweest. Wat ons betreft blijft het Pannekoekschip op zijn huidige plek en blijft de Oosterhaven zijn dynamische karakter behouden. Er is geen draagvlak vanuit de omgeving van de Oosterhaven en het zal weer extra kosten betekenen voor de aanpak van de Diepenring en daarmee onze binnenstad. Wat ons betreft is dat wel genoeg geweest en maakt het CDA daarin andere keuzes. We kijken wat verbaasd terug op de discussie in de raad over het Pannekoekschip, die vooral leek te gaan over fiets-parkeren. Dat sluit, wat ons betreft, niet aan bij de zorgen en de extra uitgaven van dit voorstel.

00:42:51

Voorzitter: De VVD.

00:42:53

de heer Heiner (VVD): Dank, voorzitter. We willen ons aansluiten bij de woordvoering van het CDA. Ook wij zijn tegen de verplaatsing van de Pannekoekschip. We hebben hier in de commissie al uitgebreid over gesproken, dus op zich is die discussie, volgens mij, ten einde, maar wij zijn nog steeds niet voor de verplaatsing van het Pannekoekschip. Zeker op het gebied van participatie is er veel misgegaan in dit traject en we hopen dat het niet weer op deze manier zal gebeuren. Daarbij, bij 6w worden wij geacht tegen gestemd te hebben. Ik

was net niet helemaal snel genoeg om dat op te merken, dus ik maak van dit moment even gebruik.

00:43:29

Voorzitter: De Stadspartij.

00:43:31

de heer Moerkerk (Stadspartij 100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. De Stadspartij steunt het plan om het schip te verplaatsen. We hebben dat gedaan in de hoop dat de Oosterhaven flinke aandacht krijgt in het veranderen van de infrastructuur en het gebied, zeker de verbinding met de Stadshavens en het Sontplein. De wethouder deed daar niet echt een harde toezegging toe, maar misschien kan het alsnog. We hopen dat het gebied daardoor een beetje een opleving krijgt en dat het Schuitendiep mooi zal worden. Wat betreft de motie: wij willen die steunen, omdat we het belangrijk vinden dat het gebied aandacht gaat krijgen en dat die aandacht niet alleen de Oosterhaven is, maar waarschijnlijk ook verder richting het Eemskanaal in. Wij steunen deze motie van de Partij voor het Noorden. Dank u, voorzitter.

00:44:13

Voorzitter: Zijn er nog andere woordvoeringen? Student en Stad.

00:44:16

de heer Bosch (Student en Stad): Dank, voorzitter. Wij zien erg veel kansen die door dit college worden benut om de openbare ruimte binnen de binnenstad te verbeteren en een plek te creëren om te recreëren. Dat kan zowel bij het Schuitendiep, als tussen de binnenstad en de Stadshavens verbinden. Dat vinden wij heel mooi aan dit plan en zullen daarom voorstemmen.

00:44:41

Voorzitter: Nog anderen? Dat lijkt niet het geval. Dan ga ik naar het college voor beantwoording en een reactie op de motie. Het college.

00:44:52

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Dank, voorzitter. Ik zal inderdaad kort de vragen en de motie bij langslopen. Allereerst de motie. Deze motie zou het college willen ontraden en ik zal toelichten waarom dat is. Dat is namelijk omdat in het dictum specifiek een boek wordt genoemd. Die hebben wij nog niet zo snel kunnen lezen, dus ik weet niet goed wat daar precies in staat. Ik zou wel de toezegging willen doen richting mevrouw Bernabela en de andere partijen die er zojuist nog een keer om vragen, dat wij bij de herinrichting van de Oosterhaven over enige tijd ruim aandacht zullen geven aan ons maritieme verleden. Er zijn voldoende aanknopingspunten te vinden om daar aandacht aan te schenken bij de herinrichting van de openbare ruimte. Ik heb deze toezegging, dat we het gaan herinrichten, in de commissie gedaan. De ambtelijke opdracht daarvoor is inmiddels uitgezet. Ik heb ook aangegeven dat het vast nog enige tijd zal duren, maar in samenhang met de ontwikkeling van de Stadshavens gaan we dit oppakken. Nogmaals, daarbij zullen we aandacht hebben voor ons maritieme verleden. Ik hoop dat het voldoende voor u is. Dan nog even specifiek richting GroenLinks. U vraagt de toezegging op: wilt u het fiets-parkeren gaan monitoren en als het nodig is daarop acteren door meer rekken bij te plaatsen? Dat gaan we zeker doen.

00:46:08

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor dat wij gaan stemmen over het hoofdvoorstel. Kan dat? Ik kijk even naar de Partij voor het Noorden of u de motie in stemming wenst te brengen na de toezegging van de kant van het college?

00:46:27

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Bedankt, voorzitter. Ja, ik wens hem toch in stemming te brengen, want ik heb het idee dat men er nu te weinig mee bezig is. Daarom wil ik er de aandacht op vestigen en daarom wens ik hem toch in stemming te brengen.

00:46:39

Voorzitter: Prima. Dan kijk ik eerst even of er nog stemverklaringen zijn over het hoofdvoorstel? GroenLinks.

00:46:47

mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): [onhoorbaar]

00:46:52

Voorzitter: Eerst het hoofdvoorstel. Nee? Zijn er nog stemverklaringen over de motie? Volgens mij, gevoelsmatig, iets van GroenLinks.

00:47:05

mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Hartelijk dank. Het is ook voor de raadsleden af en toe lastig wat, precies en welke verklaring. Wij zijn heel blij met de toezegging van het college hierover en we denken dat het niet nodig is om daar nog een motie voor aan te nemen. Daarom zullen wij tegenstemmen, maar we steunen wel het idee.

00:47:22

Voorzitter: Anderen nog over de motie? De Partij van de Arbeid.

00:47:27

de heer Tjepkema (PvdA): Dank, voorzitter. Wij kunnen ons vinden in de toezegging. Heel mooi dat die is gedaan. Daarmee lijkt ons de motie op dit moment overbodig.

00:47:36

Voorzitter: Prima. De ChristenUnie.

00:47:39

de heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie sluit zich aan bij eerdere woordvoeringen van GroenLinks en het PvdA. De toezeggingen lijken ons duidelijk.

00:47:46

Voorzitter: De VVD.

00:47:48

de heer Heiner (VVD): Dank, voorzitter. Wij zullen tegen de motie stemmen, maar we willen de wethouder de toezegging vragen om het boek te gaan lezen.

00:48:02

Voorzitter: Dan gaat u onder de kerstboom een boek lezen. Daar kun je altijd 'ja' op zeggen. Prima, dan stel ik voor dat we gaan stemmen over het hoofdvoorstel. In de tussentijd-- We zitten te wachten op de techniek. Ik kijk naar de bode. Dames en heren, even orde! Er zijn

een aantal stoelen vacant die niet meer bezet zullen worden. Kunnen die naar de publieke tribune worden verschoven, zodat onze gasten en woordvoerders kunnen zitten. Er zijn er in ieder geval een of twee aan de kant van het college en twee raadsleden zijn niet aanwezig. Dan kunnen onze woordvoerders en gasten, zitten. Volgens mij is er in lijn met de woordvoering gestemd. Er moesten 43 stemmen worden uitgebracht en dat is ook gebeurd. Daarvan hebben 36 voorgestemd en zeven tegen. Dat betekent dat het voorstel is aangenomen en dan gaan we nu naar de motie. Ik open de stemming voor de motie. Ik sluit de stemming. Ook daar zijn 43 stemmen uitgebracht, voor zes en 37 tegen. Onder inachtneming van de woordvoering bij de stemverklaring betekent het dat de motie is verworpen.

b. Van kamerverhuur naar woontoezicht met invoering bestuurlijke boete
Huisvestingsverordening

- *M13: Meeropbrengsten uit bestuurlijke boetes huisvestingsverordening naar handhaving*
- *M17: Repareer voorkant huursector (ver)huurder naar de notaris*

00:51:43

Voorzitter: Dat brengt ons naar het punt onder 7b en dat gaat over: Van kamerverhuur naar woontoezicht met invoering bestuurlijke boete. Daar hebben we een tweetal moties, nummer 13 en nummer 17 en een maidenspeech van Hans van de Waard. Zullen we eerst even met de moties beginnen? Wie weet neemt hij dat in zijn maidenspeech mee, anders weten we niet waar het over gaat. Eerst de motie onder nummer 13 en 17. Wie mag ik het woord daarover geven? Gaat u gang, het CDA.

00:52:35

mevrouw Armut (CDA): Dank, voorzitter. Het is moeilijk om niet enthousiast te worden van een middel, waardoor we een minder handhavingsarme gemeente worden en dat is hard nodig. Daarom is door mijn collega, de heer Van Jaarsveld, de motie geïntroduceerd die wij nu indienen. Wij zouden graag zien dat alle opbrengsten uit de bestuurlijke boetes naar handhaving gaan. Hoewel ik net zei dat we door het toevoegen van dit instrument een minder handhavingsarme gemeente worden, kunnen we, denkt mijn fractie, geruststellen dat we er nog niet zijn. We kunnen verdere investeringen in onze handhaving goed gebruiken en daarom ons voorstel om alle opbrengsten direct te laten terugvloeien naar handhaving.

00:53:12

Voorzitter: Op deze motie nog anderen? Er zijn meerdere ondertekenaars. Is er nog een toelichting van een van de indieners? Nee, dan gaan we naar de motie onder nummer 17 van de PVV, Partij voor het Noorden en de Stadspartij. Wie gaat die motie indienen? De PVV.

00:53:32

de heer Ram (PVV): Ik moet eerst even een correctie maken, voorzitter. Door het app-contact hebben we wat communicatieproblemen gehad en de Stadspartij heeft deze niet mee-ingediend, helaas. Maar goed, ik wil de motie even toelichten. Het grote probleem met deze huur- en kamerverhuur-markt is dat beleggers en vastgoedmagnaten de regels aan hun laars lappen. De bestuurlijke boete is daar een manier voor om dat aan te pakken. Wij hebben altijd kritiek gehad op die bestuurlijke boete tijdens de commissie. De vraag die bij

ons opkwam was: waarom iets aan de achterkant repareren als je het ook aan de voorkant kunt doen? Daarvoor hebben wij een voorstel ingediend om de positie van de huurder te verbeteren. De PVV wil dat huurcontracten voortaan worden getoetst bij de notaris en wij hebben daar vijf argumenten voor, voorzitter. Als eerste: bij een verplichting om naar de notaris te gaan weet je altijd dat je huurcontract legaal en goed getoetst is.

00:54:39

de heer Ram (PVV): Huurders betalen dan altijd een prijs die wettelijk is toegestaan, omdat die direct getoetst is aan het wettelijke puntenstelsel. Daarnaast worden huurders bewust gemaakt van hun rechten en plichten en de overheid heeft direct de mogelijkheid om sancties op te leggen als verhuurders zich niet aan deze plichten houden. Daarnaast heeft het een zuivere werking op de verhuurmarkt. De rotte appels onder de vastgoedbeleggers haal je eruit, want als je een verhuurder tegenkomt die niet naar de notaris gaat, dan weet je dat het mis is. Kortom voorzitter, hierdoor krijgen we een gezondere verhuurmarkt en verstevigen we de positie van de huurder. Dat willen we toch allemaal? De oproep aan het college is om dit voor te leggen aan het ministerie en het VNG om te kijken of we een pilot kunnen starten in de gemeente Groningen? Dank u wel, voorzitter.

00:55:33

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er van de indieners nog anderen die een toelichting wensen te geven op motie nummer 17? Nee? Dank u zeer. Dan ga ik naar de maidenspeech van Hans van de Waard.

00:56:10

de heer De Waard (SP): Dank, voorzitter. Het is trouwens Hans de Waard. Bijna goed. Het moest er een keer van komen, dacht ik, zo'n maidenspeech geven. Toch fijn dat het nog even kan, zo op de valreep van 2022. Dit onderwerp, de bestuurlijke boete, leent zich daar heel goed voor, want al bijna mijn hele politieke leven ben ik bezig met het thema wonen. Waarom kan ik het beste uitleggen aan de hand van een mooie metafoor. Stelt u zich even voor: de hele Nederlandse samenleving woont in een grote woontoren. Zeventien miljoen mensen in één gebouw. Kunt u zich iets gezelligers voorstellen? Ik niet. De bovenste verdiepingen zijn prachtig. Daar is het goed leven. Daar is veel licht en ruimte en mooie uitzichten vanaf de balkons natuurlijk. Daar is het heel goed. De verdiepingen daar net onder zijn ook heel goed. Die zijn stevig gebouwd en goed onderhouden. De ruimte die daar is, dat is voldoende. Het houdt niet over, maar het is op zich goed te doen. Heel Nederland zou daar, denk ik, wel willen wonen en ik denk dat een groot deel van de mensen die meedoen aan deze vergadering daar woont of daar zou wonen mocht mijn fantasie-woontoren echt zijn.

00:57:40

de heer De Waard (SP): Voor een groot deel van Nederland is dat simpelweg niet de realiteit. Zij wonen in de verdiepingen daaronder. Hoe lager je komt, hoe krappere de appartementen zijn en met elke verdieping wordt ook het onderhoud een beetje minder. De woningeigenaren die bovenin wonen hebben het toch een beetje laten verloederen en de eigenaren van de appartementen die er wel wonen hebben er simpelweg de middelen niet voor. Je betaalt al gauw een derde tot de helft van je inkomen om hier überhaupt te mogen wonen in dit deel van de toren. Dat is onverantwoord veel. Sommige appartementen zijn erg

koud in de winter en hebben last van schimmel, vocht en tocht. Dit is dus waar Nederland woont. Het liefst willen we iedereen hebben op ongeveer het niveau van de helft van de woontoren. Dat kan prima, want daar hebben we echt wel de middelen voor. Maar gebeurt dat ook? Nee, dat gebeurt zeker niet, want dat drukt namelijk op de winsten van de mensen die boven in die toren wonen. Daarom is het zo goed dat we nu met deze bestuurlijke boete komen, want daarmee dwingen we de mensen die boven in de toren wonen om ook eens om te kijken naar de mensen die onderin zitten.

00:59:01

de heer De Waard (SP): De mensen die onderin wonen hebben al lang genoeg gevraagd om verbeteringen. Het is tijd dat we gaan eisen. Is dit alles wat er nodig is om de wooncrisis op te lossen? Nee, zeker niet. De problemen die er zijn gaan nog veel verder en de oorzaken daarvan liggen ver achter ons. Ik, als historicus in opleiding, ben aan het leren hoe het is om dat terug te kijken en ik heb ook geleerd dat het soms heel nuttig kan zijn dat we daarmee de huidige maatschappelijke problemen kunnen analyseren en daarmee tot een oplossing kunnen komen. De problemen van leefomstandigheden in steden gaan al heel ver terug. Eigenlijk al sinds we zijn begonnen met het bouwen van steden. Daarnaast waren daar altijd de leefomstandigheden het slechtst. Denk bijvoorbeeld aan allemaal besmettelijke ziektes die rondgingen, criminaliteit en ongelijkheid. Daar wilde je eigenlijk niet wonen. Daarom was de stedeling, de stadsbewoner, voor het grootste deel van onze geschiedenis een kleine minderheid in de samenlevingen waar dit fenomeen bestond.

01:00:06

de heer De Waard (SP): Tot de negentiende eeuw, want toen gingen met de industriële revolutie miljoenen mensen naar de steden toe om daar te leven en te werken met alle gevolgen van dien. Toen dat allemaal uit de hand dreigde te lopen, want dat dreigde toen zeker, en de elite de controle over de steden kwijt dreigde te raken moest er wat veranderen. Onder die enorme maatschappelijke druk zijn er grote verbeteringen te komen. Bijvoorbeeld het aanleggen van riolering om ziektes te voorkomen en het slopen van slechte huizen om ze te vervangen voor nieuwe en betere. Die slechte huizen waren gebouwd door huisjesmelkers. Die gingen allemaal snelle, maar ook hele slechte huizen bouwen die vaak overbevolkt waren. Daar wilde je niet leven, maar veel mensen hadden simpelweg geen keuze. Het was normaal voor de mensen om daar te huren. Het grootste deel van de stad deed dat en eigenlijk huurde toen bijna iedereen particulier. Totdat er andere vormen van wonen opkwamen, bijvoorbeeld met woningbouwverenigingen en andere vormen van wonen en bouwen voor en door bewoners.

01:01:25

de heer De Waard (SP): Vanaf toen raakte dat particulier verhuren steeds meer uit de mode. Tot aan de Tweede Wereldoorlog woonden ongeveer 60 procent van de mensen in Nederland bij een particuliere verhuurder. De 70 jaar daarna is dat gestaag gedaald tot 12 procent op het laagste punt. Dat kwam door betere bescherming van huurders en doordat we veiliger en betaalbare alternatieven hebben gecreëerd. Sinds het laatste decennium is het percentage van particuliere verhuur wat gaan stijgen. Door overheidsbeleid is het woningcorporaties bijvoorbeeld moeilijker gemaakt en is het gestimuleerd om panden te kopen en te verhuren. Huisjesmelkers en internationale beleggers kregen ruim baan met alle gevolgen van dien, want sindsdien zijn de huren weer flink gaan stijgen en is het onderhoud

slechter geworden. Particulier huren is dan ook eigenlijk iets ouderwets. Het is iets van krotten en slechte leefomstandigheden. Het is iets van vervlogen tijden die we zo snel mogelijk achter ons moeten laten. Daarom moeten we door met het moeilijker maken van huisjesmelkerij en blijven bouwen aan een alternatief voor particuliere verhuur.

01:02:46

de heer De Waard (SP): Daarmee zetten we de trend door die is ingezet door al die mensen met het revolutionaire idee dat wonen iets goeds en veilig zou moeten zijn voor iedereen. De bestuurlijke boete is dan ook een goede stap om de particuliere verhuur verder in te dammen en de uitwassen ervan aan te pakken, maar het is nog niet genoeg. Het wordt bijvoorbeeld nodig om het beheer van huizen, waar huisbazen zich niet aan de regels houden, over te nemen en om meer sociale huurwoningen te blijven bouwen bij woningcorporaties waar huurder echt iets te zeggen hebben. Daar gaan mijn fractie en ik zich de komende tijden keihard voor inzetten en daar heb ik ontzettend veel zin in. Dank u wel.

01:03:40

Voorzitter: Hartelijk dank en complimenten met dit mooie exposé. Een kort stukje over een belangrijk onderdeel van de overheidstaak, de hele huisvesting. Wie mag ik nog meer het woord geven op dit punt en de twee moties? Student en Stad.

01:04:01

de heer Bosch (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Er zijn erg veel situaties in Groningen waar verhuurders zich als aso's gedragen. Niet allemaal, maar wel veel. Regels worden als optioneel gezien en huurders worden erg slecht behandeld. Daarom vindt Student en Stad het zo goed dat met deze bestuurlijke boete een stap gezet wordt - het is niet dé oplossing - naar het handhaven op illegale verhuur en verkeerde praktijken die verhuurders uitvoeren. Het hoofddoel moet altijd blijven dat huurders beschermd worden en dat onze inwoners op een fijne manier kunnen wonen en huren in onze gemeente. Daar ging de meningsvormende sessie dan ook veel over. We hebben het weinig specifiek over het instrument gehad, maar veel over welk effect het nou heeft op huurders. Een onderdeel daarvan is: als er een illegale verhuur-situatie is, ontvangen huurders een brief van de gemeente dat het zo is. Normaal gesproken is Student en Stad niet heel erg op de manier wat er in een brief staat van de gemeente naar huurders. Dat is te klein en je wilt toch controleren op hoofdlijnen, maar we zijn wel tot de conclusie gekomen dat de kwaliteit van die brief zo laag was dat we er toch wat mee moesten.

01:05:21

de heer Bosch (Student en Stad): We zijn heel blij dat het college daar nu mee bezig is en dat die brief een stuk beter gaat worden, zodat huurders veel beter weten waar ze in balans zijn en welke rechten ze hebben. Daar zijn we heel blij mee en vinden we het een fijn bijresultaat naast deze bestuurlijke boete. Dan even over de moties. De eerste motie van het CDA vraagt om het extra geld van een bestuurlijke boete, eventueel wat er misschien opgehaald gaat worden, nu al te reserveren. Dat lijkt ons een beetje voorbarig. Er is een goede kans dat het misschien helemaal niet nodig is op dat moment. Het zou ook kunnen dat we het geld beter op een andere manier kunnen besteden om onze huurders te beschermen. We willen dat afwachten en deze motie niet nu al gebruiken om alvast dat geld

te besteden. De andere motie van de PVV vraagt om de notaris huurcontracten te laten checken. In eerste instantie begrijp ik heel goed de aard van de motie, maar we denken dat - dat zien we ook in onze gemeente - het grootste probleem bij Huurrecht ligt in de uitwerking van het contract.

01:06:31

de heer Bosch (Student en Stad): Het contract op zich is vaak in orde, alleen verhuurders gedragen zich daar niet naar. Daarbij komt dat een notaris voor een paar uur, of al is het een kwartiertje, te laten kijken naar een contract best duur kan zijn en dat zou kosten voor huurders kunnen opleveren. Zo denken we dat het effect niet heel groot is en het wel negatieve effecten zou kunnen hebben. Dat lijkt ons niet zo'n goed idee en dus zullen wij tegen die motie stemmen. Tot zover, voorzitter.

01:07:01

Voorzitter: De heer Ram.

01:07:03

de heer Ram (PVV): Ik heb een vraag aan Student en Stad. Als je een goed verhuurder bent doe je altijd een antecedentenonderzoek en laat je een huurcontract opstellen door een bemiddelingsbureau. Dat kost zo tussen de € 600 en € 800 en dat is voor de verhuurder. Bent u op de hoogte dat het sowieso geld kost voor de verhuurder?

01:07:27

de heer Bosch (Student en Stad): Ja, en ik kan me goed voorstellen als je een duurbetaalde notaris daar ook nog naar laat kijken als een soort dubbelcheck, dat het dus meer geld wordt. Dat lijkt me geen goed idee. Tenzij het veel effect zal hebben op de huursituatie, maar wij denken dat het niet zo is, omdat het vaak met de uitwerking te maken heeft en niet zozeer met het contract zelf.

01:07:46

Voorzitter: De VVD voor de woordvoering.

01:07:48

de heer Heiner (VVD): Dank, voorzitter. Gelukkig zijn er veel goede verhuurders, maar helaas zijn er ook malafide verhuurders en daarom vinden wij dit een goed middel om de rotte appels eruit te halen. Daarom zullen wij voor het voorstel stemmen. Wel hebben we nog een vraag aan de PVV en dat is: bent u niet bang dat het voor studenten die veel verhuizen, soms wel drie keer per jaar, hele hoge kosten met zich mee gaat brengen? Eigenlijk in lijn met wat Student en Stad ook al aanhaalde.

01:08:17

de heer Ram (PVV): Het is wat ongewoon dat ik een interruptie krijg tijdens een woordvoering van iemand anders. Ik ben er niet zo heel erg bang voor, want op moment dat je de uitvoering van een huurcontract niet bij een bemiddelingsbureau legt, dan leg je het bij de notaris neer. Dus die kosten heb je dan direct bij de notaris liggen. Het opstellen van een huurcontract is nu ongeveer € 100 tot € 150. Dat wordt ervoor gerekend. Wellicht dat je rond de € 300 uitkomt voor het opstellen bij de notaris. Ik denk dan: die kosten mag je toch niet doorberekenen aan een huurder, dus die zul je als verhuurder op je moeten nemen. In

die zin denk ik dat het toegevoegde waarde heeft, zodat malafide vastgoedbeleggers daardoor worden gezuiverd van dit systeem.

01:09:10

Voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid voor de woordvoering.

01:09:14

de heer Van Veen (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Het is vandaag mooi symbolisch dat we nu gaan stemmen over deze bestuurlijke boete, een voorstel dat er mede is gekomen na een motie van Julian Bushoff, waarvan we vanavond officieel afscheid nemen als raadslid. Het is echt goed dat we dankzij deze bestuurlijke boete eindelijk handvaten hebben om die huisjesmelkers aan te kunnen pakken, wat net al benoemd is, en dat we op die manier de huurders in Groningen kunnen beschermen. Daarom zal onze fractie vol overtuiging voor dit voorstel stemmen. Dan de twee moties. Ten eerste die van het CDA. Wat ons betreft is het echt voorbarig om nu al die potentiële inkomsten, waarvan we nog moeten zien wat het gaat zijn, te bestemmen. Wij denken dat het beter is om te wachten op bijvoorbeeld de voortgangsrapportage of ergens midden volgend jaar. Dan kunnen we zien wat de inkomsten zijn en hoe we dat het beste kunnen uitgeven. Wij zullen dan ook tegen die motie stemmen. Ten tweede de motie van de PVV en de Partij voor het Noorden. We vinden het goed om te horen dat zij met concrete voorstellen komen om huurders te beschermen. We vragen ons af hoe uitvoerbaar dit is, wat dit doet qua kosten voor huurders en of het echt nut gaat hebben? Daarop wachten we het antwoord van het college af. Dank u wel.

01:10:19

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere woordmeldingen? D66.

01:10:25

de heer Rustebiel (D66): Dank, voorzitter. Goed dat de bestuurlijke boete wordt ingevoerd. We hebben in de commissie wat vragen gesteld over de manier waarop het gefinancierd wordt. We hadden wat zorgen over de mate waarin het team dat het gaat doen zichzelf misschien moest terug gaan verdienen. Die zorg heeft het college goed weggenomen. De twee moties: wij vinden het prematuur om nu al te zeggen dat eventuele meeropbrengsten hiernaartoe moeten gaan. Wij maken liever een integrale afweging als je kijkt waar de gemeentelijke middelen naartoe moeten. Dan het voorstel over de notaris. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college. Ik heb de burgemeester een paar dingen over ondermijning horen zeggen en dat dit soort tussenpersonen een rol kunnen spelen in het voorkomen van ondermijning, dus misschien is het in dat licht wel een interessant perspectief. Graag een reactie van het college daarop.

01:11:11

Voorzitter: Anderen nog? Dan ga ik naar de wethouder voor de beantwoording en reactie op de moties.

01:11:24

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Dank, voorzitter. Ik beperk me even tot de moties. Volgens mij heb ik verder geen vragen gehoord en als dat wel zo is, dan hoor ik dat graag alsnog. Ten aanzien van motie 13 zou ik deze willen ontraden, ook in lijn met de woordvoering van een aantal fracties. Wij willen eerst deze stap zetten als college. We willen

dan gaan evalueren hoe het gaat met de bestuurlijke boete en wat de kosten en opbrengsten zijn. Wij zullen dan met een voorstel richting de raad komen en dan is het aan uw raad zelf om te beslissen over de inzet van de middelen. Dat is uw taak als raad. In die zin vinden we deze motie prematuur. Ten aanzien van motie 17: de PVV heeft contact met mij gezocht over dit idee en ik was zelf, eerlijk gezegd, best enthousiast. Ik vroeg mij af: waarom doen we dit eigenlijk niet? Toen we dat zijn gaan uitzoeken stuiten we toch op behoorlijk veel praktische bezwaren. Ik zal u het hele epistel graag een keer langs andere weg delen, maar er zitten best wat nadelen aan die ik nu niet allemaal ga noemen. Ik wil wel aangeven - in lijn met wat de PvdA-fractie zegt - dat ik het heel erg waardeer dat partijen met concrete voorstellen komen om huurders te beschermen. Dat is hard nodig. Er zijn allerlei redenen waarom dit niet goed past in de landelijke manier waarop huurrecht is geregeld. Een van de fracties, Student en Stad geloof ik, gaf al aan dat de contracten vaak goed zijn, maar dat de uitvoering tegenvalt.

01:12:50

de heer Van Niejenhuis (wethouder): We zien ook dat mensen helemaal geen contract hebben, maar dat zodra een of twee keer de huur is betaald, alleen de transactie al een huurrecht geeft. Dus heel vaak ligt er dan geen contract. We hebben inmiddels een aantal dingen ingericht voor mensen om hun huurcontract te laten controleren. Dat kan bij het Steunpunt Huren wat onlangs geopend is. Je kunt ook via de Huurcommissie, de Huurbond, het Juridisch Loket en private partijen de overeenkomst laten checken. Dat gaat niet zo ver als, wat de heer Ram aangeeft, een onderzoek van de partijen die dat huurcontract aanbieden. Ik ben op zich geïnteresseerd om daar eens over door te denken, maar ik denk dat deze motie in die zin beter op zijn plaats zou zijn in de Tweede Kamer. Ik zou benieuwd zijn hoe de landelijke politiek hierop reageert en of ze hier wat ruimte voor willen geven. We nemen ook in overweging de praktische bezwaren: is er voldoende capaciteit bij de notaris om alle huurovereenkomsten te gaan checken? Wat kost het voor de huurder om dat te laten doen? Daar zou zeker een antwoord op moet komen. Kortom, we zullen de motie ontraden, maar we vinden het een sympathieke gedachtegang.

01:14:00

Voorzitter: Dank u zeer. Het zou best kunnen zijn dat een willekeurig Tweede Kamerlid deze oproep heeft gehoord. Je weet nooit hoe een balletje rolt, maar misschien dat het wel naar de linkerkant van deze raadszaal rolt. Meneer Ram, u wilt daar nog op reageren en dan kom ik bij het CDA.

01:14:21

de heer Ram (PVV): Dank u wel. Natuurlijk zijn er wellicht praktische punten waar nog aan gewerkt moet worden om dit tot een breder voorstel te maken. De vraag aan de wethouder is: kunt u dit onder de aandacht brengen, bijvoorbeeld bij het VNG, om te kijken of te onderzoeken of dit een van de mogelijkheden is? Vanuit de VNG om het breder te trekken naar een ministerie, omdat er binnenkort een wetgeving aankomt vanuit het ministerie over dit soort zaken. Wellicht kan het daarin meegenomen worden.

01:14:54

de heer Van Hoorn (GroenLinks): Het CDA.

01:14:56

mevrouw Armut (CDA): Dank, voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ik kan me best voorstellen - meerdere fracties zeiden het ook - dat het misschien wat prematuur is en dat we natuurlijk nog niet weten wat de opbrengsten zullen zijn, maar we weten wel dat er zich op onze woningmarkt zoveel ondermijnende activiteiten afspelen, dat je met zekerheid zou kunnen zeggen dat meeropbrengsten juist weer terug zouden kunnen vloeien in handhaving. Dan had ik nog een specifieke vraag: wanneer kunnen we als raad verwachten dat het college terugkomt met een update over de uitvoering? Dank u wel.

01:15:29

Voorzitter: Nog anderen voor de tweede termijn? Dat is niet het geval. Wethouder, nog even een korte reactie.

01:15:36

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Dank, voorzitter. Richting de PVV: ja, dat wil ik meenemen. We weten dat de minister werkt aan de Wet goed verhuurderschap. In bespreking van die wet zal ik dit idee zeker nog een keer meenemen en onder de aandacht brengen van de collega's. Richting het CDA: dat antwoord moet ik u even schuldig blijven. Dat heb ik niet paraat. Ik meen me te herinneren dat we dit voor een jaar gingen doen en we dan gingen evalueren en bij u terug zouden komen, maar ik weet niet zeker of dat correct is.

01:16:03

Voorzitter: Mag ik de beraadslaging afronden en overgaan tot stemming? Eerst over het voorstel zelf. Zijn daar nog stemverklaringen nodig? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen over het voorstel. Ik sluit de stemming en de raad heeft het unaniem aangenomen. Gelukkig is dat consistent met het tweede beeld. Dan kom ik bij de motie onder nummer 13, de meeropbrengsten uit de bestuurlijke boete. Moet deze motie in stemming worden gebracht? Indieners?

01:17:02

mevrouw Armut (CDA): Ja, graag.

01:17:03

Voorzitter: Zijn er nog stemverklaringen? GroenLinks.

01:17:07

mevrouw Hillekens (GroenLinks): Dank, voorzitter. Ook wij vinden de huurbescherming en het beschermen van onze huurders enorm belangrijk. Het is nu echt te vroeg om daar een onbekend bedrag specifiek voor te reserveren, maar het zeker meenemen om niet alleen naar handhaving, maar ook naar preventie te kijken als we gaan kijken hoe we het geld opnieuw uit gaan geven. Laten we die discussie houden als we weten waar het over gaat en hoeveel het gaat worden.

01:17:31

Voorzitter: Andere stemverklaringen nog? Nee, dan open ik de stemming over motie 13. Ik sluit de stemming. Voor twaalf, tegen 31. De motie is verworpen. Komen we bij de motie onder nummer 17, repareer de voorkant, verhuurder naar de notaris. Moet deze motie in stemming worden gebracht?

01:18:08

de heer Ram (PVV): Voorzitter, ik heb overlegd met de Partij voor het Noorden en we houden de motie aan.

01:18:13

Voorzitter: Dank u zeer. Dan wordt deze motie later nog een keer betrokken in de beraadslaging.

c. Gebiedsbegroting de Suikerzijde

- *M01: Studenten horen op de Suiker*
- *M05: Kunst in openbare ruimte van de Suiker*
- *M08: Een sociale toekomst voor de Suikerzijde*

Voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 7c: Gebiedsbegroting over de Suikerzijde. Daar is een drietal moties ingediend. Twee van de Partij van de Arbeid en nog een aantal ondertekenaars en een van de ChristenUnie en twee ondertekenaars. Wie mag ik het woord geven uit de Partij van de Arbeid?

01:18:47

de heer Tjepkema (PvdA): Voorzitter, u mag eerst naar Student en Stad als u wilt?

01:18:51

Voorzitter: Altijd.

01:18:54

mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Goed om te horen. De gebiedsbegroting van de Suikerzijde bestaat uit erg mooie plannen met veel groen, openbare ruimte en op het gehele terrein veel plek om te wonen. Er moeten in totaal 5.000 woningen worden gebouwd en die zijn hard nodig om al onze huidige- en toekomstige inwoners van een prettig dak boven hun hoofd te voorzien. De Suikerzijde moet een aantrekkelijk woongebied worden voor alle doelgroepen, maar, voorzitter, we zien een bepaalde groep nog niet terugkomen in deze plannen, namelijk de studenten. Dat terwijl Groningen een echte studentenstad is. Een stad die gekenmerkt wordt door haar bruisende karakter, het ontbreken van sluitingstijden in de kroegen en natuurlijk onze kennisinstellingen. Jonge mensen komen vanuit heel Nederland naar het hoge noorden om te proeven van de Groningse sfeer, maar helaas is er een groot tekort aan passende studentenwoningen. Studentenhuisen zijn hard nodig en Student en Stad ziet het liefst dat er met de huidige aantallen studenten nu al plekken voor deze groep bijkomen.

01:19:59

mevrouw De Groot (Student en Stad): Als wij in het studentenhuis waar ik woon een nieuwe huisgenoot zoeken, dan krijgen wij een paar honderd reacties en dat voor een kamer van nog geen dertien vierkante meter. Dit is geen unieke situatie, dit is eerder de norm. Als blijkt dat de komende tijd, na de herinvoering van de basisbeurs, het aantal studenten gaat toenemen, dan zal het tekort alleen nog maar groter worden. Vanaf september 2023 komt de basisbeurs terug, wat het voor meer jonge mensen mogelijk maakt om te gaan studeren ongeacht je portemonnee of de portemonnee van je ouders. Deze basisbeurs wordt flink hoger als je uitwonend bent, wat op kamers gaan nog aantrekkelijker maakt. Daarnaast hecht Student en Stad samen met het college veel waarde aan een ongedeelde stad. Onze

stad bestaat uit veel verschillende mensen en groepen, die niet altijd even goed met elkaar door een deur kunnen en dit is heel jammer. Voor het groeien van wederzijds begrip en vertrouwen is het daarom nodig om deze groepen juist bij elkaar te brengen in plaats van te scheiden.

01:21:05

mevrouw De Groot (Student en Stad): Wat Student en Stad, de PvdA en alle andere partijen die de motie 'Studenten horen op de Suiker' indienen betreft, wordt er op het Suikerunie-terrein ook ruimte gemaakt voor studenten. Met de inrichting van het nieuwe stadsdeel ligt hier de uitgelezen kans om te sturen op de samenstelling van deze wijk. We hebben de kans om actief aan de voorkant de richting te bepalen die we opgaan wat betreft de samenstelling van de woningen. Op deze manier kunnen we samen streven naar een echte ongedeelde stad. Kortom, genoeg redenen om door middel van deze motie ruimte te maken op de Suikerzijde voor deze jonge generatie die ervoor zorgt dat onze stad zo bruisend is. Daarnaast, want het is natuurlijk niet de enige motie die we behandelen wat betreft de Suikerzijde, behandelen we vandaag ook nog een motie die gaat over het belang van meer kunst in de openbare ruimte op deze plek. Ook deze motie past bij de visie van Student en Stad en zal de uitstraling van de Suikerzijde, naar onze mening, verder verrijken. Daar wil ik het bij laten. Dank u wel.

01:22:13

Voorzitter: Wie mag nog meer? Gaat u gang.

01:22:17

de heer Tjepkema (PvdA): Dank, voorzitter. Voorzitter, het mooie aan Groningen is dat zij zich kenmerkt door haar gemengde wijken met verschillende groepen mensen en studenten. Dat heeft Student en Stad net goed verwoord. Daarom moeten we daar juist bij de Suikerzijde van tevoren over nadenken en dienen we daarvoor een motie in. Voorzitter, datzelfde geldt voor kunst in de openbare ruimte. Dat hoort zeker bij een wijk. Kunst zet aan tot het nadenken, draagt bij aan fijn verblijven en nodigt uit tot reflectie en gesprek. Kortom, het draagt bij aan het geluk van de Groningers. Wij dienen deze motie vandaag in om samen in deze nieuwe wijk met Groningse kunstenaars invulling te geven aan die kunst in openbare ruimte, waarbij we het verleden van het gebied juist mee willen nemen. Recente voorbeelden zijn de aanpak van de Papengang en de Oosterparkwijk, waar de muurschildering van Dick Nanninga nu is gemaakt. Het laat zien hoe succesvol dat kan zijn. Dat willen we doorzetten en daarvoor gaan we daar op de Suiker nu mee door.

01:23:18

Voorzitter: Wie nog meer? D66.

01:23:25

de heer Rustebiel (D66): Dank, voorzitter. Wij hebben best vaak gesproken over de Suiker. Wat ons betreft doen we dat nog veel vaker, want het is een prachtig plan en het ziet er goed uit. We hadden specifiek gevraagd naar het versneld aanleggen van het fietspad en we zijn blij dat het college zich daarvoor gaat inspannen, omdat de huidige route over het Hoendiep niet comfortabel en niet sociaal veilig is. Wij zijn blij met het voorstel dat voorligt om kunst in openbare ruimte te integreren. Daar kun je niet vroeg genoeg mee beginnen, want als je het later toe moet voegen ben je niet zo effectief bezig. Een heel goed voorstel,

dus dank daarvoor. Dan het voorstel over de studentenwoningen: daar zijn wij ook voorstander van. We hebben de motie mee-ingediend. Ik vind wel dat wij als gemeenteraad niet alleen nieuwe ambities en opdrachten bij het college neer moeten leggen, maar ook goed moeten controleren of daar wat van terecht komt. We hebben nu voor de zoveelste keer een bericht gehoord over het uitstel van bouwen op Zernike, dus ik hoop dat de rest van de gemeenteraad, met onze fractie, bovenop het wonen op Zernike blijven zitten.

01:24:22

de heer Rustebiel (D66): Met alleen het vastleggen van ambities zijn we er niet. Die plannen moet gerealiseerd worden en dat gaat te vaak niet helemaal goed. Dan de motie over sociale huur. U kent ons dilemma. Te vaak hebben we gezien dat het bouwen aan sociale huur ook het bouwen is aan een tweedeling, omdat de ontwikkelaars die sociale huurwoningen compenseren met duurdere woningen, waardoor de agent, leraar en wijkverpleegkundige geen huis meer kunnen kopen in Groningen. Ik ben heel benieuwd naar de reactie van het college op het voorstel om het percentage, waar mogelijk, te verhogen. Als dat ten koste gaat van die andere segmenten, dan zijn wij daar geen voorstander van. Ik ben ook benieuwd of bijvoorbeeld woningcorporaties niet meer voor het middensegment kunnen gaan bouwen. Die hebben meer middelen en ruimte gekregen, dus ik denk dat het een interessante optie is. Dank u wel, voorzitter.

01:25:10

de heer Rustebiel (D66): U heeft een vraag van de SP.

01:25:12

de heer Dijk (SP): Voorzitter, iedere keer als het gaat over dit soort ontwikkelingen komt bij D66 iedere keer dezelfde valse logica naar voren. Dat was bij Meerstad ook zo. Alsof wij ervoor kiezen als gemeenteraad om meer sociale huur te bouwen, dat meteen betekent dat we dan aan de andere kant alleen maar duurdere woningen kunnen gaan bouwen. Uw fractievoorzitter knikt ook. Dat is natuurlijk flauwekul. Er is niet voor niets een initiatiefvoorstel aangenomen waarin we met de heer Bushoff - we gaat het heel vaak over de heer Bushoff hebben vandaag - en een paar andere partijen hebben gezegd: als het bijvoorbeeld gaat om Meerstad of de Stadshavens of het Suikerunie-terrein en daar moet geld bij om meer sociale huur te bereiken zonder dat wij daar villa's voor gaan bouwen, dan gaan we dat doen. U zet constant een soort vals frame neer, dat je alleen maar goedkope en betaalbare huurwoningen kan bouwen door daar ook villa's naast te gaan bouwen. Ik ga u vragen: hou daar eens een keer mee op.

01:26:14

de heer Rustebiel (D66): Het is geen persoonlijke opvatting, maar het is staande praktijk. Als wij de bouwplannen terugspoelen die allemaal zijn opgeleverd, dan zien wij dat als de sociale huur is gerealiseerd daar redelijk vaak onbetaalbare koop- en huurwoningen zijn bijgebouwd. Wij moedigen aan dat het verandert en wij hopen dat het initiatiefvoorstel van de heer Bushoff daaraan bijdraagt. Wij zien het graag anders en zullen alle initiatieven die dat mogelijk te maken steunen. Wij staan aan uw zijde, meneer Dijk, maar de uitvoering heeft tot nu toe wel dit dilemma laten zien. De wethouder heeft ook meermaals toegegeven dat deze spagaat daadwerkelijk bestaat.

01:26:45

Voorzitter: Meneer Dijk, ik geef u ruimte, maar u kent de hoofdregel van de interruptie.

01:26:50

de heer Dijk (SP): Voorzitter, nogmaals, dat initiatiefvoorstel is aangenomen, dus ik snap niet zo goed waar uw twijfel bij zet. Als u zegt dat het in het verleden niet zo was dan klopt dat, want toen zat u daar.

01:27:00

Voorzitter: Dat was een constatering. Ik kom bij de ChristenUnie.

01:27:04

de heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Nog even kort de motie zelf vanuit onze kant bespreken. De ontwerpbegroting mikt nu inderdaad op 20 procent sociale huur in de gehele wijk voor de komende decennia. Wat ons betreft, gezien de opbrengsten en investeringen, op dit moment begrijpelijk dat we voor dit percentage gaan. Toch willen de ChristenUnie en de mede-indienende partijen dat dit percentage omhooggaat zodra de financiën en de Grex dit toestaan. Dat is wat deze motie doet in reactie op de discussie die hiervoor plaatsvond. De motie vraagt om de afweging die je als raad continu kunt, zou kunnen en aan het maken bent, om die in een gestructureerd proces te gieten, waarin de informatievoorziening op een iets hoger niveau ligt dan normaal wellicht het geval is. Het is een motie waarin wij proberen de raad in de goede positie te brengen om de afweging te kunnen maken: is het nu tijd en staan de financiën toe om dat percentage omhoog te brengen, zoals wij en de mede-indieners dat graag zouden willen? Dank u wel.

01:28:00

Voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? De Stadspartij.

01:28:06

de heer Moerkerk (Stadspartij 100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Wij zijn blij met de contouren die nu in deze begroting liggen om dit gebied te ontwikkelen. We hopen dat de trein snel kan gaan rijden, letterlijk en figuurlijk, en straks stopt bij de Suiker. Natuurlijk is het een plan wat nog jarenlang op onze agenda staat. Waar we voortdurend aan zullen moeten schaven en reageren op marktsituaties in de toekomst. Maar goed, laten we beginnen. De motie over sociale huur: het liefst hadden we gezien dat er inderdaad nu al 30 procent sociale huur in dit plan zou zitten. We begrijpen dat het lastig is, maar we steunen deze motie bij gebrek aan beter. Laten we in ieder geval samen de koers uitstippelen dat we naar een hoger percentage willen. Dan de studentenhuisvesting: we moesten toch wel wat lachen in de fractie. We hebben geloof ik al twintig, tien en vijf jaar geleden gezegd: "Laten we wat meer studenten huisvesten op het Suikerterrein." Dat werd weggehoond als: "Dat is een campus en dat moet je niet willen." Nu gaan we doen. Het is geen campus, het is gemêleerd wonen met alle groepen die wij in deze stad hebben. Het is een beter plan dan wat wij destijds hadden, dus dank u wel voor deze motie. Die zullen we van harte steunen. Dank u, voorzitter.

01:29:18

Voorzitter: Dank u zeer. De SP.

01:29:20

de heer Dijk (SP): Voorzitter, er is veel gesproken over de plannen van het Suikerunie-terrein. Volgens mij staan wij op alle drie de moties, dus hoeft ik daar niet veel over toe te lichten, behalve één ding. Motie 8, over de sociale toekomst voor de Suikerzijde, gaat over die percentages sociale huurwoningen. Dan wil ik toch even aan de maidenspeech van mijn collega refereren. Het is mooi om te zien dat er zoveel partijen zijn die willen blijven bouwen aan een alternatief voor particuliere verhuur.

01:29:52

Voorzitter: Dank u zeer. GroenLinks.

01:29:57

de heer Sietsma (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. GroenLinks is ongelooflijk blij met deze gebiedsbegroting. We gaan 140 miljoen beschikbaar stellen om het gebied van de Suikerzijde te ontwikkelen. Er is eigenlijk geen echte discussie over geweest. Niet in de commissie en ook hier niet. Dat geeft enerzijds reden tot veel vreugde voor het brede draagvlak. Wij zijn er erg blij mee dat we aan de slag kunnen. Aan de andere kant hebben we in de commissie onze zorg al een beetje gedeeld. De risico's die daaraan kleven zijn er natuurlijk ook en die zijn weinig gearticuleerd en ook niet besproken. Ik hoop niet dat we over een paar jaar verwijten krijgen dat we nu een onverantwoord besluit hebben genomen. Ik vraag de wethouder nogmaals om die risico's beter te onderbouwen en te becijferen. Los daarvan steunen wij uiteraard deze gebiedsbegroting van harte. Kort over de moties: natuurlijk horen studenten op de Suiker, maar deze motie loopt vooruit op een nadere invulling van de Suikerzijde. Zo weet ik nog wel een paar doelgroepen te noemen. We willen graag bouwen voor ouderen, voor ouderen in hofjes, voor wooncoöperaties, de doelgroepen zijn eindeloos. We horen ons beleid te baseren op algemene uitgangspunten. Dat doen we ook in de Woonvisie, dus we hebben niks tegen deze motie, maar we zien geen reden om hem enthousiast te omarmen.

01:31:33

Voorzitter: Dat roept een vraag op van de SP.

01:31:36

de heer Dijk (SP): Voorzitter, ik snap dit gevoel, want u somt een heleboel andere groepen op die ook een woonbehoefte hebben. Bent u het wel met mij eens - dat overtuigde mij er namelijk van - dat de studentenhuisvesting nu erg geconcentreerd is op met name Paddepoel en delen van Selwerd waar veel jongeren- en studentenhuisvesting is en dat het fijn zou zijn als we dat meer zouden spreiden over nieuw te bouwen wijken?

01:32:02

de heer Sietsma (GroenLinks): Jazeker, nieuwbouwwijken en wat mij betreft ook in Meerstad. Dat wordt nog een grotere uitdaging. Zoals de wethouder zei, laten we eerst die 1.000 tot, geloof ik, tegen de 2.000 woningen op de campus in Zernike maar eens bouwen en dan zien hoe het staat met de aantallen studenten in onze stad, want daarover is ook weinig zekerheid te krijgen. We hebben niks tegen bouwen voor studenten. Over de motie kunst in openbare ruimte: goed idee. Laten we dat vooral doen. Het percentage sociale woningbouw kan, wat ons betreft, niet snel genoeg opgehoogd worden. De motie sluit goed aan op het ingediende initiatiefvoorstel. Het is goed dat we nog een keertje benadrukken

dat we aan de Suikerzijde moeten blijven onderzoeken of het percentage sociale huur en sociale woningbouw omhoog kan. Dank u wel.

01:33:03

Voorzitter: De VVD.

01:33:07

de heer Heiner (VVD): Dank, voorzitter. Wij zijn erg blij met de plannen voor de Suikerzijde. Het is hoognodig dat er veel meer gebouwd gaat worden en dit is een goed voorstel, dus wij zullen dat van harte steunen. Wij vinden dat het een inclusieve wijk moet zijn waar studenten wonen en waar mensen in rijtjeswoningen, sociale huurwoningen, maar ook in vrijstaande woningen wonen. Daarom zullen wij tegen de motie voor een sociale toekomst voor de Suikerzijde stemmen. Wij vinden namelijk dat onze buurgemeenten hun verantwoordelijkheid moeten nemen. 57 procent van onze huurwoningen zijn sociale huurwoningen en als je dat vergelijkt met onze buurgemeenten, dan hebben wij een veel hoger percentage. Dus dat is een van de redenen dat wij tegenstemmen. Wij zullen ook tegen de motie voor kunst in openbare ruimte stemmen. Wij vonden de beantwoording van de wethouder voldoende dat kunst in kunstwerken, zoals bruggen, verwerkt zullen worden en dat is de reden dat wij tegen die motie stemmen. Dank u wel.

01:34:02

Voorzitter: U heeft nog een vraag van GroenLinks.

01:34:04

de heer Sietsma (GroenLinks): Voorzitter, ik snap het wel een beetje wat de heer Heiner zegt over onze buurgemeenten, maar ik hoor impliciet ook een soort pleidooi om mensen die afhankelijk zijn van sociale huur te exporteren naar onze burens. Wil hij dat?

01:34:19

de heer Heiner (VVD): Nee, zeker niet. Wij vinden dat er ruimte voor iedereen moet zijn, maar niet iedereen hoeft in een sociale huurwoning te wonen. Het zou veel beter zijn als mensen in hun eigen woning wonen. Het is hopelijk iets voor een hele korte tijd en een steuntje in de rug, zodat je zo snel mogelijk op eigen benen kunt staan. We vinden wel, dat als we mensen aantrekken, dat die ook naar onze buurgemeenten zouden moeten kunnen gaan. Daarom vinden wij dat zij hun verantwoordelijkheid moeten nemen, zodat wij niet alle lasten op onze schouders zouden moeten dragen.

01:34:53

Voorzitter: Zijn er nog andere woordmeldingen? Anders gaan we naar het college. Gaat uw gang.

01:35:00

de heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dank, voorzitter. Voor de Partij voor de Dieren staat het buiten kijf dat studenten op de Suikerzijde horen. Het is natuurlijk heel belangrijk dat we in onze nieuwe woonwijken gemengd gaan bouwen, zodat het een wijk wordt voor verschillende doelgroepen. Ik denk dat de wethouder daar zo meteen mooi op in kan gaan. Wat betreft kunst in de openbare ruimte, dat is een sympathiek idee. Het is een ontzettende verrijking van de openbare ruimte. Daarbij willen we als fractie nog meegeven dat voor ons misschien de natuur tot de hoogste kunstvorm behoort. Dus ik zou willen meegeven om veel

natuur te realiseren op de Suikerzijde, want dat draagt alleen nog maar meer bij aan een kunstzinnige wijk. Dan de sociale toekomst voor de Suikerzijde waar we mede-indiener van zijn.

01:35:44

de heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Ik denk dat de heer Wennink heel mooi heeft aangegeven dat het voor de raad belangrijk is dat we wat eerder en makkelijker worden betrokken om te kijken of we dat percentage kunnen gaan opschroeven. Ik heb in de commissie aangegeven dat het voor onze fractie heel belangrijk is om te kijken: hoe zorgen we er nou voor dat we niet alleen sociale huur realiseren, maar überhaupt voldoende betaalbare- en gereguleerde huur? Dat kan bijvoorbeeld door corporaties die daar meer ruimte voor hebben gekregen, dus we vragen daar wat extra aandacht voor. We zijn zeker indiener van deze motie, omdat we vinden dat het percentage sociale huur op termijn misschien wel omhoog zou moeten kunnen. Dank u zeer.

01:36:23

Voorzitter: Dan gaan we naar het college voor beantwoording en preadvies over de motie.

01:36:30

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Dank, voorzitter. Ik zal eerst reageren op de vraag van GroenLinks voor een toezegging om het aantal risico's dat is geïdentificeerd bij de gebiedsbegroting verder uit te werken. Die toezegging doe ik graag. Dat heb ik in de commissie ook gedaan en zal ik hier in de raad herhalen. Ik wil wel markeren dat een groot aantal risico's goed in kaart zijn gebracht en dat er uit een second opinion - die we altijd laten doen - is gebleken dat het goed zou zijn om een aantal risico's nog wat verder uit te werken. Die suggestie nemen we uiteraard ter harte. Dan ga ik naar de moties, voorzitter. Allereerst van de PvdA en anderen over 'Studenten horen op de Suiker'. Zoals de woordvoerder van GroenLinks aangeeft baseren wij deze plannen op ons beleid. Ik zou de toezegging willen doen dat wij hier goed naar blijven kijken op basis van de instroom van het aantal studenten. Hier weeg ik een aantal zaken in mee. Dat is onder andere dat we willen dat het Zernike ook onderdeel van de ongedeelde stad wordt en dat het een bruisend stadsdeel wordt.

01:37:34

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Daarom vindt het college het juist belangrijk dat we beginnen met het toevoegen van woningen voor studenten en medewerkers op Zernike. Ik heb helaas, zoals de heer Rustebiel al aangaf, vorige week moet aangegeven dat het niet gaat lukken voor de volgende zomer, maar de plannen daarvoor worden steeds concreter. Ik heb goede hoop dat het het jaar daarop wel zal lukken. Het tweede aspect is dat wij tot een gebalanceerd programma zijn gekomen in Suikerzijde, waarbij we zeker betaalbaar bouwen in de eerste fase en waar we ook bouwen voor de student, de ex-student, die misschien juist nu zijn kamer uit moet. Dat levert ook weer ruimte op in huisvesting voor studenten. Ik zou willen toezeggen dat we op basis van de instroom die we volgend jaar kennen - die mogelijk verhoogd is door het terug invoeren van de basisbeurs voor een groot deel van de studenten - gaan kijken of het nodig is om nog meer te doen dan we nu voorstellen om op Zernike te doen. Dat betekent volgend jaar evalueren en kijken wat er nog meer nodig is. Ten aanzien van kunst in de openbare ruimte. Die motie zou ik oordeel raad willen geven.

01:38:42

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Wij werken uiteraard altijd bij onze gebiedsontwikkelingen aan kunst in de openbare ruimte. Wat het college in deze motie sympathiek vindt is dat er door de PvdA wordt opgeroepen om specifiek Groningse kunstenaars te betrekken. Ik interpreteer de motie zo dat het niet uitsluitend Groningse kunstenaars zouden moeten zijn en ook dat de historie van het gebied daarin terug moet komen. Ik zou me heel goed kunnen voorstellen, zoals de VVD al even aanhaalde, dat we ervoor kiezen om niet zozeer een apart kunstwerk in de openbare ruimte te zetten, maar dat we het betrekken bij bijvoorbeeld het ontwerpen van de ontmoetingsplekken in openbare ruimte, tunnels, bruggen, et cetera en er dan voor kiezen om er kunstenaars bij te betrekken. Dus oordeel raad. Ten aanzien van de motie 'Een sociale toekomst voor de Suikerzijde': ook hier weer, het percentage twintig procent sociale huur is voortgekomen uit het beleid wat u als raad heeft vastgesteld. We kijken naar de iets wijdere omgeving aan de westkant van de stad, waar al betrekkelijk veel sociale huur is, en komen op dit percentage van twintig procent uit. Ik moet zeggen dat het een gebiedsbegroting is.

01:39:50

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Ik denk dat we, heel oneerbiedig gezegd, een beetje moeten oppassen dat we niet iedere keer ons boodschappenlijstje vanuit verschillende fracties indienen, maar dat we ons moeten blijven baseren op de Structuurvisie en de andere inhoudelijke discussies die we hier hebben gevoerd waaruit deze gebiedsbegroting is voortgekomen. Dat gezegd hebbende is het goed om hier altijd aandacht voor te blijven houden. Het is wel zo dat dit een heel ambitieus project is. Ik ben heel blij voor de brede steun die ik hier in de raad hoor voor de gebiedsbegroting. Het is een ambitieus project, waarin we veel dingen gaan doen met veel kwaliteit. Voordat wij op het punt in de tijd komen dat we kunnen afwegen om met nog meer ambities te komen zijn we een aantal jaren verder. Dan moeten we zeker weten dat de opbrengsten worden gerealiseerd en dat er een aantal grote kosten zijn genomen. We zijn wat verder in de tijd voordat we deze afweging weer aan u als raad gaan voorleggen. Ik zou uiteraard de toezegging willen doen dat we dat als college actief gaan doen op het moment dat wij mogelijkheden zien om dit percentage te verhogen. Ik geloof dat ik daarmee de moties van een preadvies heb voorzien en ook de vragen heb beantwoord, voorzitter.

01:40:57

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Is dat zo? D66 heeft nog een vraag.

01:41:00

de heer Rustebiel (D66): Een vraag over de motie sociale huur. In principe betekent het verhogen van het percentage sociale huur uiteindelijk - de motie vraagt niet om dat direct te doen - waarschijnlijk een verandering in de gebiedsbegroting met voor u de opdracht om die middelen ergens anders vandaan te halen. Heeft u er al enig gevoel bij wat dat zou kunnen betekenen?

01:41:18

Voorzitter: Nog andere vragen of reacties? Student en Stad.

01:41:26

mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel. Ik hoor u zeggen van de toezegging om er

volgend jaar over in gesprek te gaan. Is dat volgend kalenderjaar, dus begin volgend jaar, of is het dan academisch jaar?

01:41:38

Voorzitter: Echt een vraag van Student en Stad. Het begint ook altijd een kwartiertje te laat. De ChristenUnie nog.

01:41:48

de heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder een toezegging doen over het aandacht blijven houden. De motie was er vooral op gericht om de informatievoorziening op een iets hoger niveau te tillen dan wat we normaal doen. Mag ik de toezegging op die manier opvatten? Dat de informatievoorziening, ook al zal het wellicht pas over een aantal jaren zijn, wel op een hoger niveau getild wordt?

01:42:11

Voorzitter: Dat waren de vragen. Dan ga ik nog één keer terug naar de wethouder.

01:42:18

de heer Van Niejenhuis (wethouder): Dank, voorzitter. Om bij de ChristenUnie te beginnen: ja, die mag u zo interpreteren, want ik denk dat we goed in beeld moeten brengen wat zou kunnen en wat de consequenties daarvan zou moeten zijn. Dan meteen richting D66: nee, ik heb nog geen idee waar die extra middelen vandaan zouden moeten komen. Vandaar dat ik duidelijk het voorbehoud maak dat we een aantal jaren nodig hebben om te kijken wat de opbrengsten zijn, of we de grote kosten hebben genomen en of er tegenvallers in zitten. Dan kun je zien of er ruimte is in de gebiedsbegroting. Ik zou niet een, twee, drie willen voorstellen om het percentage sociale huur te verhogen zonder dat er meer ruimte is ontstaan in de gebiedsbegroting of grondexploitatie. Ik zou willen vermijden dat we in een discussie terechtkomen over: voor iedere sociale huurwoning moet een villa terugkomen, want ik denk echt dat het niet waar is.

01:43:02

de heer Van Niejenhuis (wethouder): We doen hier juist in gebied de Suikerzijde veel in de midden categorie, zowel huur als koop, dus het hoeft niet het een of het ander te zijn. Nog even richting Student en Stad: wat te doen gebruikelijk is, is dat het college altijd in gesprek is met de RUG, de Hanze en de studentenorganisaties over de instroom van studenten. Dat doen we het jaar rond. In november hebben we altijd de gezamenlijke evaluatie klaar hoe de instroom is verlopen en hoe het is gegaan met de piekopvang. Dat betekent dat ik concreet zou willen voorstellen om in het eerste kwartaal van volgend jaar, niet komend jaar, maar het jaar daarop, dus in het eerste kwartaal van 2024 de instroom te evalueren en met uw raad te delen. Dat zou bijvoorbeeld gelijktijdig kunnen met de meerjarenprogramma's die we altijd in het eerste kwartaal bespreken.

01:43:56

Voorzitter: Ik stel voor dat we de beraadslaging afronden en overgaan tot besluitvorming. Dat kan. Zijn er stemverklaringen over het hoofdvorstel? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. De raad is unaniem voor het hoofdvorstel. Dan ga ik naar de motie onder nummer 1. Ik kijk even naar de indieners. Wenst u de motie in stemming gebracht te hebben of bent u tevreden met het antwoord?

01:44:42

mevrouw De Groot (Student en Stad): Na de toezegging van de wethouder dat we hier in het voorjaar van 2024 met elkaar over in gesprek gaan en we het gaan meenemen, kijk ik even rond of er niet een andere mede-indiener is die gigantisch opspringt. Ik denk dat we hem intrekken en niet in de stemming brengen vandaag.

01:45:05

Voorzitter: Dank u zeer. Dan kijk ik naar de motie onder 5. Moet die in stemming worden gebracht? Ik kijk naar de indieners.

01:45:13

de heer Tjepkema (PvdA): Het lijkt me een goed idee om die in stemming te brengen.

01:45:16

Voorzitter: Dan gaan we deze in stemming brengen. Motie nummer 5, kunst in de openbare ruimte. Zijn er nog stemverklaringen? Nee, dan gaan we stemmen. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. De motie is aangenomen, voor 37 en tegen zes. Dan gaan we naar de motie onder nummer 8. Ik kijk naar de indieners of die nog in stemming moet worden gebracht?

01:45:55

de heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De toezegging is duidelijk over de versterkte informatievoorziening en wij zijn tevreden. Ik kijk even rond. Ik zie een duimpje, dus dan zijn wij tevreden en hoeft hij niet in stemming gebracht te worden.

01:46:10

Voorzitter: Alom tevredenheid. Dank u zeer. De toezegging is genoteerd.

d. Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden 2023 en huidige verhuur- en toegangssysteem 2023

- *M11: Groningen gaat voor non-infill kunstgrasvelden*

Voorzitter: Dan zijn we bij het laatste punt voor de pauze. Dat is punt 7d van Dirk: Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden. Daar is een motie ingediend door een aantal partijen. We hebben de maidenspeech van Peter Swart en zijn handtekening staat onder de motie. Gaan we met jou beginnen? Een maidenspeech en doe je gelijk de motie. Ga je gang.

01:47:11

de heer Swart (GroenLinks): Daar sta ik dan. Dank u wel, voorzitter. De vorige keer dat ik werd beëdigd was een zeer bijzonder moment voor mij, want dat was precies de dag dat mijn vader vijf jaar overleden is. Op de dag van de begrafenis zou hij beëdigd worden als burgemeester van de gemeente Midden-Drenthe. Helaas is dit hem niet gegund. Mijn vader was een voorbeeld van mij. Hij deed zes jaar over de mavo, waarna hij als typist aan het werk is gegaan bij de gemeente Groningen. Daarna heeft hij jaren in de avonduren gestudeerd. Zijn vader had er weinig vertrouwen in gezien zijn lange weg op de mavo. Doordat mijn vader een doorzetter was, kansen kreeg en die wist te pakken, bereikte hij uiteindelijk wat hij wilde worden, burgemeester. Al vertelde hij mij later dat hij het liefst sportleraar was geworden en stimuleerde mij daarom de ALO te gaan doen. Dat het advies heb ik opgevolgd. Nu, na jaren als sportleraar gewerkt te hebben, is het een eer om een maidenspeech te kunnen doen voor de gemeenteraad. Het krijgen en dan ook het pakken

van kansen doe je niet alleen. Hiervoor heb je mensen nodig in je omgeving die je vertrouwen en in je geloven.

01:48:22

de heer Swart (GroenLinks): Als je jong bent kunnen dat je ouders, vrienden, docenten of trainers van sportclubs zijn. Op latere leeftijd heb je dit nog steeds nodig. Het vertrouwen krijgen van je partner of leidinggevende, maar ook de gemeente kan het goede voorbeeld geven om kansen aan te reiken en vertrouwen te geven aan haar inwoners. Juist ook die inwoner die van huis uit minder steun en vertrouwen krijgt. Mijn vader zei altijd tegen mij dat ik geluk heb gehad waar mijn wieg stond. Een klein voorbeeldje namelijk: mijn buurjongetje, net zo oud als ik, onze huizen gescheiden door een dunne wand, groeide op met een vader die alcoholist was. Hij stond daarom bij zijn geboorte al één-nul achter. Het is onze plicht als gemeente om er te zijn voor mensen die het zwaarder hebben dan de rest. Zoals jullie kunnen lezen in de update van het Meerjarenplan Sport en Bewegen, biedt de gemeente een mooie kans aan de Groningers.

01:49:19

de heer Swart (GroenLinks): Zie bijvoorbeeld het Volwassenenfonds, de beweegcoach en natuurlijk de pilot Positief Veilig Sportklimaat. Deze initiatieven laten zien dat wij als gemeente de regie pakken om meer mensen te ondersteunen en dat wij mensen het vertrouwen geven om kansen te pakken, in dit geval op het gebied van bewegen. Daarom vind ik het zo gaaf en bijzonder om hier als raadslid te staan namens GroenLinks. Zij geven en hebben vertrouwen in mij en dat voelt goed. Als raadslid wil ik mijn steentje bijdragen om de gemeente Groningen de gezondste gemeente te behouden, waarin vitaliteit van onze inwoners en bewegen en sport essentiële pijlers zijn. Bewegen kan mensen uit hun isolement halen door het samen te doen. Bewegen in de openbare ruimte zorgt voor ontmoeting. Het is ontzettend mooi dat Groningen de gezondste stad is, maar er zijn nog te veel Groningers die niet genoeg bewegen. Ik vind het daarom sterk dat de gemeente zich juist hierop inzet. Laten we samen als gemeente ervoor zorgen dat we kansen creëren voor onze inwoners vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid, waar ook eigenaarschap bij de inwoners ligt. Het belangrijkste is vanuit vertrouwen, want zonder vertrouwen kun je niet bouwen aan een gezonde, vitale Groningse toekomst. Dank u wel.

01:50:46

Voorzitter: Dank je wel, Peter. Ik denk dat ieder de je vader gekend heeft nog steeds met veel warmte aan hem terugdenkt. Wij kijken naar de indieners van de motie. Zijn er nog andere toelichtingen? De ChristenUnie.

01:51:05

de heer Rebergen (ChristenUnie): Heel kort specifiek op de motie. Non-infill kunstgrasvelden worden gezien als een beter alternatief dan de ingestrooide kunstgrasvelden. De KNVB staat die echter voor een volledige toepassing nog niet toe. Alleen in een pilot. Vanaf 2028 zullen ingestrooide kunstgrasvelden waarschijnlijk niet meer zijn toegestaan. De wethouder heeft in de sessie aangegeven dat het misschien kan helpen als er een uitspraak van de raad komt dat wij graag willen dat er non-infill kunstgrasvelden komen, zodat zij zich daar, onder andere richting de KNVB, hard voor kan maken. Vandaar deze motie.

01:51:45

Voorzitter: Anderen nog? De SP.

01:51:50

de heer Koks (SP): Voorzitter, wij staan onder deze motie. Niet alleen vanwege deze kunstgrasvelden, maar over meer dingen die de KNVB over onze uitstort, zoals de kleedkamernorm en het overhevelen van de voetbal naar de zaterdagen, waardoor met name op de zondagen de velden leeg komen te staan. We vinden dat de KNVB daarmee allerlei kosten richting de gemeente stuurt waarvoor wij geen dekking hebben en waardoor de kwaliteit van de sport naar beneden gaat. Dit is wat ons betreft een breder signaal naar de KNVB. KNVB, kijk wat er lokaal mogelijk en wenselijk is.

01:52:30

Voorzitter: Dank u zeer. De Stadspartij.

01:52:33

de heer Sijbolts (Stadspartij 100% Groningen): Dank u, voorzitter. Ik sluit mij voor de laatste keer graag aan bij de woorden van de heer Koks.

01:52:40

Voorzitter: Student en Stad.

01:52:42

mevrouw Goodijk (Student en Stad): Dank je wel, voorzitter. Een mooi initiatief vanuit de ChristenUnie. Ik wil de heer Rebergen bedanken voor het schrijven van de motie. We hopen dat deze motie kan helpen als een steuntje in de rug in de gesprekken met, onder andere, de KNVB. Dank je wel.

01:52:54

Voorzitter: Ik moet overigens de heer Sijbolts wel waarschuwen, want je weet het nooit met die Koks. Een soort weekend Heintje Davids. De VVD.

01:53:10

de heer Heiner (VVD): Dank, voorzitter. Wij zouden graag van de wethouder willen horen of de wethouder ook risico's ziet door het niet afwachten van de pilot en het daarop vooruitlopen?

01:53:22

Voorzitter: Anderen nog? D66.

01:53:28

de heer Lo-A-Njoe (D66): Op dit punt kan ik me aansluiten bij wat door de SP is gezegd. We vinden het echt lang duren voordat de KNVB hier duidelijkheid over geeft en we zien dat ook in een breder licht van dingen waar we mee worden geconfronteerd. Wij denken wel dat het noodzakelijk is om samen op te trekken met andere gemeenten en de VSG, maar dat staat ook in de motie, dus we zullen hem steunen.

01:53:52

Voorzitter: Woordvoeringen voldoende? Dan gaan we naar het college. De wethouder is inmiddels aangeschoven. De wethouder.

01:54:01

mevrouw Jongman (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Ik zou willen beginnen met reageren op de mooie woorden die door de heer Swart zijn uitgesproken in zijn maidenspeech. Ik vat het maar even heel kort samen. Het persoonlijke verhaal natuurlijk wat we heel goed van u gehoord hebben, waarvoor dank, maar ook de essentiële pijlers die hij noemde wat sporten en bewegen zijn in onze Groningse samenleving. Niet alleen voor het sporten en bewegen, maar ook de ontmoeting en om daarmee de gezondste stad te blijven. Dat zie ik als een hele grote aanmoediging die u verwoord heeft. Dank daarvoor. Dan even naar de motie. De heer Rebergen gaf precies aan waar het hem in zit. Ik zie het als een steuntje in de rug, een stok achter de deur of een hockeystick achter de deur, hoe je het maar wilt verwoorden. In ieder geval proberen we op deze wijze in gesprek te gaan met de KNVB om daar enigszins beweging te bewerkstelligen. Ik ben er tot dusver een geduldige wethouder in geweest, omdat ik het drie jaar geleden ook al verwoord hebt. Dank daarvoor, tenminste ervan uitgaand dat u zich daar in brede zin positief over uit zult spreken.

01:55:03

mevrouw Jongman (wethouder): De VVD gaf daar lopende risico's bij aan. We gaan nu natuurlijk niet zomaar ineens dingen stopzetten en alle clubs op slot zetten met alle ontwikkelingen die er zijn. We gaan dat zorgvuldig wegen, maar we gaan daar zeker heel duidelijk over in gesprek met de KNVB. Ik zal u uiteraard informeren als daar dilemma's in zullen zijn. We gaan niet zomaar rücksichtslos door met te zeggen dat wij alleen maar non-infill doen, maar ik wil wel die discussie op gang brengen en niet dat we nu dingen aanleggen waarvan we achteraf zeggen: "Waren we maar eerder gestopt met die infill-producten, want we willen heel graag naar die non-infill toe." Dat geldt ook voor de andere discussies die de heer Koks namens de SP heeft uitgesproken. De zaterdag-zondag discussies en alle dilemma's die dat met zich meebrengt. Daarvoor zijn we in bredere zin in gesprek met andere gemeenten waar dit speelt. Kortom, ook dat hebben we in de commissie richting u uitgesproken dat we daarover het gesprek voeren. Oordeel raad wat betreft de motie.

01:56:12

Voorzitter: Voldoende besproken zo? Dat lijkt het geval. Dan gaan we over tot besluitvorming. Zijn er nog stemverklaringen over het hoofdvoorstel? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming. Ik sluit de stemming. De hele raad is voor het voorstel. Dan ga ik naar de motie. Ik neem aan dat de indieners de motie in stemming wensen te brengen? Dan gaan we over tot stemming. Zijn er stemverklaringen? Dat is niet het geval. Ik open de stemming. Ik sluit de stemming. De moties is unaniem aanvaard.

e. Co-investeringsfondsen voorstellen 2023

- M09: Co-investeringsfondsen ook voor verduurzaming

Voorzitter: Gelet op de tijd gaat het nog lukken om 7e te behandelen. Dat is het Co-investeringsfondsen voorstellen 2023. Er is een motie op dat punt ingediend onder 9. Wie mag ik het woord geven van de indieners? Het CDA.

01:57:40

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, we zijn blij met het Co-investeringsfondsen en de extra investeringen in sport die dit de afgelopen jaren heeft opgeleverd. We denken wel dat het goed is om te kijken naar het uitbreiden van de huidige

kaders. Een van de grote zorgen die sportverenigingen op dit moment hebben zijn de stijgende energieprijzen. Het is goed dat verenigingen aanspraak kunnen maken op financiële ondersteuning vanuit de gemeente en het Rijk wanneer ze in de problemen komen, maar nog beter is het om ook te compenseren en verenigingen te helpen hun sportaccommodaties te verduurzamen. Dat past helemaal in de visie van deze gemeente om in 2035 energieneutraal te zijn. Verduurzamen is niet altijd goedkoop. Zonnepanelen zijn bijvoorbeeld een grote investering voor verenigingen, die zich in de toekomst terugverdienen. Daarom zou het goed zijn dat het Co-investeringsfonds beschikbaar komt en wordt voor het verduurzamen van sportaccommodaties. Is hier zoveel vraag naar, dan zou dit, wat ons betreft, betekenen om in de toekomst extra geld voor het Co-investeringsfonds vrij te maken.

01:58:43

Voorzitter: Zijn er nog toelichtingen van de andere indieners? Eerst Student en Stad.

01:58:51

mevrouw Goodijk (Student en Stad): Dank je wel, voorzitter. Fijn dat er inderdaad weer geld beschikbaar gemaakt wordt voor het Co-investeringsfonds, wat bedoeld is om sportverenigingen te laten groeien, investeren en verbeteren. We zien dat met de huidige energie- en gasprijzen de weerbaarheid van sommige verenigingen in het geding komt. Dus is het niet meer dan logisch dat we gaan kijken of ook voor de verduurzaming van deze verenigingen het fonds aangesproken kan worden.

01:59:19

Voorzitter: Anderen nog? ChristenUnie.

01:59:24

ChristenUnie: Voorzitter, ik had nog een vraag aan het CDA, als dat nog mag? In de sessie van vorige week hebben ze ook gevraagd of dit mogelijk was en hebben ze, volgens mij, daar van de wethouder antwoord op gekregen. Mijn vraag is: wat was het antwoord van de wethouder en is de motie dan wel nodig?

01:59:44

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, we hebben samen met de wethouder van uw eigen partij aan deze motie gewerkt. Het antwoord van de wethouder leest u terug in deze motie.

01:59:53

Voorzitter: Mooi. Andere woordvoeringen? De SP.

01:59:58

de heer Koks (SP): Meer een soort stemverklaring, voorzitter. Dat kan ook neem ik aan? Wij hebben zelden een meer overbodige motie gezien dan deze. Wat het CDA zelf al zegt, dit is al aan de orde geweest in de commissie en ik dacht juist dat de nieuwe werkwijze bedoeld was om niet de discussies in commissies te gaan herhalen. Het lijkt mij een verspilling van tijd dat we hierover gaan lopen stemmen.

02:00:22

Voorzitter: Dat is straks aan de CDA-fractie zelf na beantwoording en het preadvies. Ik kijk even rond of er nog andere woordmeldingen zijn op het hoofdvorstel en de motie? Dat is niet het geval. Dan kom ik bij de wethouder.

02:00:39

mevrouw Jongman (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Het is een belangrijk thema voor de toekomst: de huidige energieprijzen en hoe daarmee om te gaan. We hebben een aantal pakketten richting de verenigingen gecommuniceerd of zijn daarmee bezig. Zoals vorige week aangegeven: ik heb u de toezegging gedaan om voor het Co-investeringsfonds - waar we hebben aangegeven in een Meerjarenprogramma om daarmee aan het werk te gaan - rondom verduurzaming stappen te willen zetten. Het betekent een brede afweging met de Adviescommissie waar we het nog gaan hebben over het aanpassen van die criteria, evenals met de Sportkoepel. In die zin heb ik het u toegezegd en het advies wat ik zou willen geven zit op het randje van ontraden c.q. oordeel raad, maar u mag verder de afweging maken die u wilt. Ik wil heel graag voor de komende periode kijken of we de criteria op die verduurzaming wel of niet kunnen aanpassen.

02:01:43

Voorzitter: Ik kijk even naar de indiener of u met deze toezegging de motie in stemming wenst te brengen?

02:01:49

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, dan nog even duidelijkheid erover. U zegt: "Ik wil kijken of we het wel of niet gaan doen." Kijken of je het wel of niet gaan doen, betekent niet of je het allemaal gaat doen en is hij dan niet overbodig. Wat mij betreft gaan we het Co-investeringsfonds hier echt voor gebruiken. Ik heb de Sportkoepel hier deze week nog over gesproken. De Koepel die alle verenigingen vertegenwoordigd zijn. Zij zijn hartstikke blij met dit voorstel. Als het echt gaat gebeuren en de wethouder mij nu kan toezeggen dat dit deel uit gaat maken van het Co-investeringsfonds, dan kan ik hem prima intrekken en neem ik genoegen met deze toezegging. Als we nog gaan kijken of we het wel of niet gaan doen, dan wil ik hier natuurlijk gewoon over stemmen.

02:02:31

Voorzitter: De SP, de heer Koks.

02:02:33

de heer Koks (SP): Voorzitter, in het dictum van de motie staat: te verkennen. Nou ben ik toch redelijk Nederlandstalig en -kundig onderlegd en volgens mij betekent verkennen dat we gaan kijken of we het gaan doen of niet, of het kan of niet, enzovoort. Dus dat lijkt me voor eenduidige uitleg overbodig.

02:02:49

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, als het mag wil ik daar even op reageren?

02:02:51

Voorzitter: Dat mag altijd.

02:02:55

de heer Van Hoorn (GroenLinks): In eerste instantie ging mijn motie wat verder. Het liefst had het CDA gehad dat we vanaf januari 2023 dit meteen al hadden kunnen gaan doen, omdat je nu merkt dat de energieprijzen voor verenigingen echt een gigantisch probleem zijn. Verenigingen willen heel graag verduurzamen. Dan overleg je en denk je dat je idee op deze manier de meeste kans van slagen heeft. Inderdaad is het verkennen geworden en is

zo'n motie afgezwakt. De heer Koks weet prima hoe dat werkt in de politiek. Wat mij betreft gaat die verkenning leiden tot een mooi antwoord, dus wij zouden hem toch graag in stemming willen brengen. Het liefst hadden we het vanaf januari 2023 gehad, maar soms moet je eieren voor je geld kiest en dat hebben we in dit geval gedaan.

02:03:38

Voorzitter: Eerst nog even de heer Rebergen. Genoeg? De wethouder geeft nog een reactie op de interventie de heer De Haan.

02:03:50

mevrouw Jongman (wethouder): Voorzitter, wat ik heb toegezegd is de verkenning, maar het fonds hier daadwerkelijk voor aanwenden kan ik niet toezeggen. U kunt gesprekken hebben met de Sportkoepel, maar wij hebben daar ook nog gesprekken over. Ik wil graag, zoals we dat altijd doen met ordentelijke bestuurlijke processen, dat gesprek nog voeren. Dat gesprek loopt en dat gesprek kent nog een uitkomst. Vervolgens is er in alle knelpunten van sport die er zijn nog de afweging: wat heeft de voorkeur? Er zijn ook andere wensen binnen de sport. U heeft bijvoorbeeld benoemd om urban sports daarin te betrekken. Het betekent dat we, als we naar dat fonds gaan kijken - wat ik heel graag zo breed als mogelijk doe - vervolgens goed afwegen wat de uitkomsten daarvan zullen zijn. Dat vergt een goed afwegingsproces. De toezegging om te verkennen doe ik u zeker, maar om het daadwerkelijk aan te wenden, daar loopt het proces nog voor en daar kom ik heel graag bij u op terug.

02:04:49

Voorzitter: De heer De Haan.

02:04:50

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, dan neem ik genoegen met de toezegging onder de voorwaarde dat we terugkomen op dit punt wanneer de verkenning heeft geleid tot een resultaat die ons niet bevalt en waar wij van balen.

02:05:12

Voorzitter: Dan komt die motie misschien nog een keer terug en misschien is het niet nodig. Ik kijk even naar het hoofdstel zelf. Zijn daar nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming over het hoofdstel. Ik sluit de stemming en het hoofdstel is unaniem aangenomen door de raad.

8. Motie vreemd aan de orde van de dag

- M02: Besluit kindhartchirurgie moet definitief van tafel

Voorzitter: Tot slot, want dat gaat wat sneller, stel ik u voor - omdat ik merk aan de journalisten dat ze buitengewoon nerveus zijn over de motie onder 2 over kindhartchirurgie - dat wij hen even ter wille zijn, de kerstgedachte indachtig, door deze motie te behandelen en in stemming te brengen. Ik denk dat het gevoel van de Groningse gemeenteraad op dit punt niet snel genoeg in Den Haag kan landen. Zullen we dat nog even doen? Het is een zwaar punt. Wie mag ik het woord geven op deze motie? Gaat uw gang.

02:06:39

mevrouw Van der Weele (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Heel kort, maar ik wil u allen nog even meenemen naar de Nieuwe Markt enige weken geleden, waar de prachtige

indrukwekkende en indringende foto's stonden van kinderen, ouderen inmiddels, die gered zijn doordat wij hier kinderhartchirurgie in het noorden en specifiek in Groningen hebben. De levens die we daar tentoongesteld zagen waren er wellicht niet geweest als dat kinderhartchirurgie-centrum er niet was geweest. Dus bij deze. Ik ben altijd heel blij met dit soort de raadsbrede moties dat wij over dat soort dingen-- We kunnen over veel debatteren, maar over dit soort dingen absoluut niet. Vandaar dat wij, in navolging van de Provinciale Staten, met elkaar het college oproepen om een goede lobby te voeren bij de minister, het gesprek aan te gaan en echt aan te dringen, ook bij Kamerleden. Heel toevallig is er een Kamerlid in ons midden. Hij is al enige keren genoemd, maar bij deze geef ik hem expliciet de opdracht om dit, namens ons, mee te nemen om te zorgen dat het voorgestelde kabinetsvoorstel zo snel mogelijk van tafel gaat. Dank u wel, voorzitter.

02:07:59

Voorzitter: Heeft u daarbij namens de gehele gemeenteraad gesproken of zijn er nog andere woordmeldingen? Nee? Dan zal ik daar kort op reageren. Het zal een verrassing zijn voor het volstrekt bij toeval aanwezige Kamerlid, maar laat ik nog aanvullen dat in het VNG-congres, twee weken geleden, een motie aan de orde is geweest waarin aandacht werd gevraagd voor de perifere gezondheidszorg. Daar hebben we hier niet eens sprake van. Dit is van internationale betekenis om de kracht van het UMCG overeind te houden en dat wordt breed gesteund in heel Noord-Nederland. Nogmaals, de strekking van de motie gaat natuurlijk ver boven alleen het belang van Noord-Nederland uit. Het gaat ook over de goede gezondheidszorg in onze nationale optiek. Ik ga er dus vanuit dat de heer Bushoff straks 45 papiertjes in handen krijgt, maar we gaan toch even peilen of dat werkelijk het geval is. Ik breng de motie in stemming en ik open de stemming. De motie is unaniem aanvaard. Ik sluit de stemming. Dames en heren, wij constateren dat het bijna 18:30 uur is. Wij gaan even de benen strekken en een hapje eten en om 19:30 uur gaan we weer verder met de vergadering en de andere moties vreemd aan de orde van de dag. Ik schors de vergadering tot 19:30 uur.

00:18:12

Voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Namens het college van burgemeester en wethouders dank ik u voor de mooie kaarten die we van een groot aantal van u allen gekregen hebben. Heel attent. U heeft ook een kaart aangetroffen met het lichtproject. Die is ondertekend door mij, maar is natuurlijk namens het hele college waar we allemaal graag een persoonlijke boodschap op willen zetten, maar dat houdt u nog een keer te goed. Wat u niet te goed houdt, omdat u het al aantreft, is dat schitterende boek uit die mooie serie Hervonden Stad en Land. Ik geef graag het woord aan de wethouder die daar verantwoordelijkheid voor draagt.

00:19:25

Wethouder Van Niejenhuis: Dank, voorzitter. De raad krijgt van de gemeente dit mooie boek. Ik wil daar even heel kort iets over zeggen, want dit boek wordt jaarlijks gemaakt door medewerkers van de gemeente en Stichting Monument & Materiaal. Ik zou jullie aanraden om erin te kijken. Het gaat over erfgoed, cultuurhistorie en archeologie. Het is een korte samenvatting en uitweiding over de dingen die we dit jaar hebben aangetroffen in de gemeente Groningen. Het gaat bijvoorbeeld over landschapsstructuur, maar ook bijzondere vondsten in gebouwen. Dankzij de mensen van erfgoed en cultuurhistorie blijven dit soort

dingen behouden voor de stad en is het steeds vaker het fundament waarop wij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen vormgeven. Dus richting de heer Heijnen, onder de kerstboom echt een zeer goed leesbaar boek. Veel plezier ermee.

- *M03: Uitstel invoering betaald parkeren Corpus den Hoorn en Hoornse Meer*

00:20:16

Voorzitter: Dan zijn wij toe aan behandeling van de motie onder nummer drie. Dat gaat over het uitstel van invoeren betaald parkeren Corpus den Hoorn. Wie mag ik daar het woord over geven? Gaat uw gang, de heer Sijbolts.

00:20:32

De heer Sijbolts: Dank u wel, voorzitter. De motie vreemd: uitstel invoering betaald parkeren Corpus den Hoorn en Hoornse Meer is een direct gevolg van het besluit van de meerderheid van de gemeenteraad van 28 april 2021: terugdringen parkeerverlast in een groter gebied. Een aantal partijen voorzag dat het omzeilen van de afspraken die wij gemaakt hadden in de parkeervisie, namelijk eerst met inwoners in gesprek gaan, zoeken naar draagvlak en pas dan over te gaan tot een besluit over al dan niet invoeren van betaald parkeren. Dan kan het nog steeds zo zijn natuurlijk dat de meerderheid van de inwoners zegt dat zij dat niet willen en dat de raad wel zegt dat ze het gaan doen, maar dan heb je een wat eerlijker gesprek gehad met onze inwoners. Dat is niet gebeurd en dat voorzagen een aantal partijen. Dat is dan ook de reden dat wij nu deze motie indienen om alsnog met de inwoners, omwonenden in Hoornse Meer en Corpus den Hoorn in gesprek te gaan over die voorgenomen invoering van betaald parkeren, het besluit van de 28 april 2021 dus op te schorten en dan alsnog bij de raad terug te komen. In die zin stelt het ons wel een beetje teleur dat het nu niet gelukt is om de SP, die destijds ook onder een soortgelijke moties stond en een ordevoorstel indienden, over te weten te halen om deze motie mede in te dienen. Ik laat mij straks graag blij verrassen in de bijdrage van de SP-fractie. Dank u wel.

00:22:03

Voorzitter: Eerst krijgt u nog een vraag van de heer Leemhuis.

00:22:05

De heer Leemhuis: Dank u wel, voorzitter. Het is wel in het stukje terug in de woordvoering van de heer Sijbolts. De heer Sijbolts doet een beetje voorkomen alsof in 2018 voor het laatst iets is besloten rondom parkeren, want het is ook zo, dat noemde de heer Sijbolts later wel, dat 21 april dit besluit is genomen, gewoon democratisch legitiem met alle vormen van inspraak. De heer Sijbolts weet ook dat precies een jaar geleden de mobiliteitsvisie is vastgesteld waarin nog een keer naar een uitgebreid participatieproces deze raad met ook een aantal van de indieners op deze motie gewoon voor stemden om ervan uit te gaan dat betaald parkeren veel meer gaat worden en dat het gebruik van openbare ruimte niet zomaar logisch is. De vraag is dus: klopt het dat de heer Sijbolts best wel heel veel stukken van het hele proces weghaalt omdat dat in zijn verhaal beter uitkomt?

00:22:57

De heer Sijbolts: Dan zou de heer Sijbolts doen aan selectief citeren en selectief gevoel van memorie hebben. De heer Leemhuis weet dat ik dat niet heb. Het één en ander laat wel onverlet dat onder andere onze fractie destijds heeft ingestemd met de parkeervisie na een aantal toezeggingen van het college, dat wanneer betaald parkeren wordt ingevoerd er eerst

gezocht wordt naar draagvlak en dat er ruimte is voor maatwerk. Wij constateren dat beide op dit punt niet of in onze ogen onvoldoende is gebeurd, en met ons 1.001 inwoners in dat gebied. Ik vind wel dat je als politiek, als de weerstand zo groot wordt uit de wijk, even een pas op de plaats moet maken, even moet wachten en eerst fatsoenlijk met elkaar in gesprek gaan. De uitkomst zou nog steeds hetzelfde kunnen zijn. Als het aan ons ligt uiteraard niet, maar dan hebben we een wat eerlijker proces doorlopen in onze ogen dan dat we dat nu hebben gedaan.

00:23:50

Voorzitter: Nog één reactie.

00:23:52

De heer Leemhuis: Dat stoort me een beetje dat de heer Sijbolts hier een suggestie doet alsof er tot nu toe geen eerlijk proces is geweest. Dan zouden we een heleboel besluitvorming in deze raad oneerlijk doen. Ik vind het wel jammer dat de heer Sijbolts met dat soort termen komt en ik zou hem willen vragen of hij daar nog steeds achter staat nadat ik hem dit voorgehouden heb.

00:24:12

De heer Sijbolts: Voorzitter, dan zijn de heer Sijbolts zijn woorden dat we het iets nuanceren en dat wij van mening zijn dat wij op dit punt een oneerlijk proces hebben doorlopen, en daar blijf ik dan wel bij. Ik zou daar nog aan toe willen voegen dat het niet voor niks is geweest dat de Stadspartij fractie, en volgens mij ook destijds de fractie van 100% Groningen, op een gegeven moment bij het vaststellen van de mobiliteitsnota nu deze ontwikkelingen gaande zijn ook bij dit voorstel destijds, gezegd heeft dat het college een andere werkwijze heeft losgelaten ten opzichte van de parkeervisie die wij toen vastgesteld hebben. Dan hebben wij gezegd: "Dan trekken wij met terugwerkende kracht onze steun aan die parkeervisie in." Dus die woorden herhaal ik bij deze dan nog maar een keer.

00:25:06

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog anderen die op deze motie willen reageren? Het CDA.

00:25:12

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. In grote lijnen kunnen wij ons aansluiten bij de woordvoering die de heer Sijbolts net voerde. Het CDA wijst al jaren op het gebrek aan draagvlak bij enkele wijken waar reeds betaald parkeren is ingevoerd. Gelukkig zijn er ook lichtpuntjes in deze hele parkeerdiscussie. Vanmiddag hoorden we dat er een speciale parkeerpas komt voor vrijwilligers van maatschappelijke organisaties, maar helaas zijn er nog steeds veel plekken die geen parkeerprobleem kennen, maar met de komst van betaald parkeren wel op de kosten worden gejaagd, de bewoners dan. Bewoners geven aan helemaal geen overlast te ervaren. Nu gaat het dus om 1.001 handtekeningen die zijn gezet. Vandaar dat wij deze motie mede-indienen. Ga nou eens echt in gesprek met deze bewoners en kijken wat er alsnog mogelijk is. Dank u wel, voorzitter.

00:25:57

Voorzitter: De heer Leemhuis heeft nog een vraag aan u.

00:26:06

De heer Leemhuis: Ik wil de volgende vraag stellen: is niet veertien cent per dag om iedere

dag, ieder moment van de dag twaalf vierkante meter openbare ruimte te mogen gebruiken, niet relatief weinig?

00:26:18

Mevrouw Armut: Voorzitter, ze betalen genoeg belastingen, dus ik zou zeggen: "Ik vind het wel terecht dat ze daar mogen staan." Het is natuurlijk ook niet dat ze voor hun lol daar staan. Mensen hebben hun auto nodig voor hun werk, om hun familie te bezoeken, sommige mensen zijn slecht ter been, dus laten we nou niet doen alsof die er voor de lol staat altijd.

00:26:40

Voorzitter: Ik kijk even naar andere fracties of er behoefte is aan woordvoering. Eerst de PVV.

00:26:47

De heer Ram: Voorzitter, wij zijn natuurlijk tegen dit plan van betaald parkeren in Corpus den Hoorn en Hoornse Meer. Er wordt wederom weer niet geluisterd naar bewoners, niet geluisterd naar de behoeftes die echt bij onze burgers leven. Ik begrijp dat gewoon echt niet. Je hoort in verschillende wijken dat mensen echt klem lopen als het gaat om parkeren. Oudere mensen die twee auto's nodig hebben, er wordt vaak nog op de particuliere parkeerterreinen overlast veroorzaakt en dan zegt de gemeente: "Bekijk het maar." Ik vind dat zo kortzichtig, voorzitter. Dus toch de vraag aan de wethouder: kan er niet gewoon eens een keer een echt behoefteonderzoek worden gedaan onder inwoners, wat ze nou echt vinden van dit parkeerbeleid?

00:27:44

De heer Ram: VVD.

00:27:46

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Ik wil me aansluiten bij de woorden die al eerder door het CDA en de PVV gezegd zijn. Er is een signaal dat er 1.001 handtekeningen verzameld zijn tegen het betaald parkeren. Dat signaal moeten we serieus nemen. We kunnen dat niet zomaar naast ons neerleggen. Die bewoners geven aan dat er geen parkeeroverlast is. Laten we dat dan eerst echt gaan uitzoeken. Daarom vragen wij om dit uit te stellen, eerst uit te zoeken en dan pas overgaan tot mogelijk in de toekomst invoeren van betaald parkeren, maar alleen als dat echt noodzakelijk is.

00:28:19

Voorzitter: Nog anderen? De heer Leemhuis, GroenLinks.

00:28:26

De heer Leemhuis: Dank u wel, voorzitter. Ik neem toch even de gelegenheid om nog even stil te staan bij het feit dat deze vorm van uitbreiding van betaald parkeren door de raad in grote hoeveelheid is besloten, omdat daarmee het herwinnen van de openbare ruimte, het voorkomen van het waterbedeffect en het voorkomen van parkeerproblemen in een groter deel van de stad is aangevoerd. Ik heb met interesse veel mailtjes, ook in de mailbox van GroenLinks, bestudeerd, en ook ik heb niet echt nieuwe argumenten gehoord. Ik kan me best voorstellen dat sommige mensen zeggen: "Wij vinden het jammer, we hadden het anders gewild." Ik memoreer nog heel even tot slot naar wat in de mobiliteitsvisie staat,

waarin gewoon gezegd wordt dat we dit betaald parkeren gaan invoeren op een groot deel van de stad en dat is ook al in april daarvoor bevestigd. Het verbaast mij wel om twee partijen die voor de mobiliteitsvisie hebben gestemd, zoals de VVD en de PVV nu doen alsof ze verrast zijn nadat we vorig jaar daar twee belangrijke besluiten in hebben genomen. Mijn fractie zal de motie niet steunen, want wij hebben niks nieuws gehoord.

00:29:31

Voorzitter: Eerst het CDA nog in reactie op de heer Leemhuis.

00:29:34

Mevrouw Armut: Voorzitter, er wordt betaald parkeren ingevoerd in wijken op basis van enkele klachten. Het ging om een paar WhatsApp berichtjes en dan krijgen we 1.001 handtekeningen en honderden mails. Vindt de heer Leemhuis dat ook niet een beetje krom dan?

00:29:54

De heer Leemhuis: Ik dacht dat het CDA een partij is die serieus naar de inhoud kijkt. Op de inhoud is er niets verandert. Wij hebben gekeken of er nieuwe argumenten zijn. Die hebben we niet gehoord. Dit is in ruime meerderheid, dus zowel de mobiliteitsvisie als dit besluit, genomen vorig jaar. Mevrouw Armut doet een beetje suggereren alsof dit het enige criterium was. Ik heb ze genoemd: het herwinnen van de openbare ruimte, het voorkomen van zoekverkeer en het voorkomen van de waterbedwerking die in alle gevallen optreedt. Daarom kiezen wij voor regeren is vooruitzien.

00:30:34

Voorzitter: De heer Sijbolts.

00:30:36

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik wil de heer Leemhuis nog wel herinneren, want hij komt steeds terug op die visie die is aangenomen, dat het een visie is. Het is niet meteen een wet van Meden en Perzen. Bovendien staat bij die visies die we vaststellen één voor ons belangrijk punt altijd in. Dat gaat over maatwerk, dat we een visie hebben. Daar gaan we dan mee in gesprek, met wijken, met buurten, met inwoners en met ondernemers. Dan gaan we in gesprek op basis van die visie, maar laten we wel ruimte voor maatwerk en dat is hier niet gebeurd. Toen niet en nu niet. Nu hebben wij de kans om alsnog met onze inwoners in gesprek te gaan over die visie en ook dan over de wens van GroenLinks om de openbare ruimte te herwinnen. Daar kunnen wij voor een deel nog wel in meegaan, maar doe dat dan op basis van een eerlijk gesprek en keer op uw schreden terug is mijn oproep aan de fractie van GroenLinks en steun gewoon deze motie.

00:31:35

De heer Leemhuis: Dat laatste zullen we niet doen en ik heb ook al een paar keer herhaald: de heer Sijbolts grijpt terug naar een besluit in 2018. Ik noem vooral besluiten in april en december van vorig jaar. Dat is ook wat mij steekt, dat de suggestie wordt gewekt dat er een besluit hier niet eerlijk zou zijn, terwijl dit gewoon volgens de normale, legitieme en democratische processen tot stand is gekomen. Wij hebben geen nieuwe dwingende argumenten gehoord, niet in de mondelinge vragen van vorige week of de week daarvoor, niet in deze motie. Daarom zien wij geen reden om voor deze motie te stemmen.

00:32:16

Voorzitter: Ik kijk even naar de publieke tribune. We zijn ongelooflijk blij dat u hier bent, maar ik herinner u dat u geoefende bankzitters bent. U weet dat u geen bliken van instemming of afkeuring vanaf de publieke tribune mag gegeven. Dat is mijn dankbare rol om dat weer even in herinnering te roepen. Ik hoor geen nieuwe argumenten meer, dus ik stel u voor dat we naar de wethouder gaan, maar ik merk aan alles dat zowel de Partij voor de Dieren als de SP nog een duit in het zakje willen doen, maar dan wel iets nieuws.

00:33:01

Partij voor de Dieren: Dank, voorzitter. Allereerst kan ik me namens mijn fractie aansluiten bij de woorden die de heer Leemhuis van GroenLinks hierover heeft gezegd. Daarnaast wou ik nog even ingaan op wat mevrouw Armut van het CDA zei, namelijk dat mensen geen auto hebben voor de lol. Dat begrijp ik, maar tegelijkertijd hebben we ook geen riolering- en afvalstoffenheffing voor de lol en dat zijn natuurlijk ook gemeenschappelijke voorzieningen die geld kosten waar we allemaal ons steentje in bijdragen. Wat ons betreft geldt hetzelfde op als je het hebt over het stallen van je auto in de openbare ruimte en de kosten die daarmee voor de gemeente gemoeid gaan.

00:33:31

Voorzitter: De heer De Waard.

00:33:34

De heer De Waard: Dat er onrust bestaat over de manier waarop en de reden van invoering van betaald parkeren in Corpus den Hoorn en Hoornse Meer is wel duidelijk geworden. De SP is altijd kritisch geweest over het invoeren van betaald parkeren en we zijn er nooit de grootste fan van geweest. Dit is alleen wel de weg die de meerderheid van deze gemeenteraad heeft gekozen. De onrust in deze buurten en het onbegrip van bewoners over de reden van invoering van betaald parkeren zorgt wel voor een aantal vragen vanuit de SP. Dat is namelijk: hoe gaat het college om met buurten waar het college betaald parkeren wil invoeren, maar waar bewoners en bewonersverenigingen dit niet lijken te willen of de redenen voor invoeren van betaald parkeren niet onderschrijven. Ten tweede, nu we deze situatie in Corpus en Hoornse Meer hebben, hoe gaat het college dit soort situaties in de toekomst voorkomen?

00:34:32

Voorzitter: U heeft nog een vraag uit het CDA.

00:34:35

Mevrouw Armut: Dank u wel, voorzitter. Ik denk een interessante vraag van de SP. Hoe denkt de SP daar dan zelf over? Het is nu het geval dat dat dus gebeurt, dus wat denkt de SP zelf?

00:34:51

De heer De Waard: Goede vraag. Dat betaald vergunningsparkeren zijn we wel kritisch op geweest, betaald parkeren an sich niet per se. Wat wel natuurlijk zo is, is dat we dit vorig jaar besloten hebben dat destijds de planning wel duidelijk was en dat we daarom ook niet zomaar hierop terug gaan komen. Het is wel duidelijk dat het proces dan misschien niet de schoonheidsprijs verdient. Volgens mij gaat daar de meeste kritiek over en heeft het college

nog tot 1 maart om daar het één en ander in goed te maken. Daarom willen we ze wel graag de kans gegeven.

00:35:33

Voorzitter: U heeft ook een vraag vanuit de Stadspartij.

00:35:37

Mevrouw Sloot: Dank u wel, voorzitter. Dit klinkt een beetje als bekende retoriek in de oren wanneer de SP het plus heeft mogen bekleden, maar vorig jaar stond u ergens voor. Ik hoor nu een nuance dat u nu op basis van eerder genomen besluiten door een meerderheid van de raad, dat is nu dan een reden, om erachter te blijven staan. Dan ben ik wel heel erg benieuwd wat de SP de komende tijd gaat doen om ervoor te zorgen dat dit soort situaties niet meer voor gaan komen.

00:36:05

De heer De Waard: Dat is een goede vraag en die vraag delen wij. Vandaar dat ik die ook net heb gesteld aan het college. Ik hoor van Stadspartij 100% voor Groningen dat zij daar ook heel benieuwd naar zijn, dus ik ben benieuwd waar het college straks mee komt.

00:36:21

Voorzitter: Tot slot van de VVD heeft u nog een vraag.

00:36:24

De heer Heiner: Dank, voorzitter. U als SP, als echte volkspartij, moet toch die 1.001 handtekeningen echt serieus nemen. Waarom vindt u dat niet reden genoeg om toch voor deze motie te stemmen?

00:36:37

De heer De Waard: Ik vind het ook heel goed dat hier bijna een volle publieke tribune zit en dat die mensen zich zo geëngageerd hebben en zo zijn samengekomen op een punt waar zij het niet mee eens zijn en die graag zouden willen veranderen en verbeteren. Dat vind ik hartstikke goed en dat moedig ik ook aan. Daarom hoop ik ook dat het college dat signaal duidelijk meeneemt. Zoals ik net ook al zei, ze hebben ook nog wel een paar maanden om dan het één en ander recht te breien en ik hoop zeer dat ze dat gaan doen.

00:37:10

Voorzitter: Dan stel ik voor dat we nu toch naar het college gaan. Er zijn een aantal vragen gesteld en een motie, wethouder.

00:37:20

Wethouder Eikenaar: Dank u wel, voorzitter. Deze discussie of deze motie grijpt terug op besluiten die hier vorig jaar genomen zijn. De heer Leemhuis heeft de parkeerdiscussie die we in april 2021 voerden gememoreerd en die discussie is in de mobiliteitsvisie twaalf maanden geleden bevestigd. Dat deden we niet zomaar. Dat deden we met een doel en het doel is het herwinnen van de openbare ruimte om de ruimte die je gewonnen hebt te kunnen herinrichten, de overtallige parkeerplaatsen te kunnen herinrichten voor klimaatadaptatie, voor groen, voor speeltuinen en voor alles wat mogelijk zou kunnen zijn. Dat is het doel dat we hebben en het is al eerder gememoreerd. Het stallen van privébezit in de openbare ruimte is niet iets wat per se vanzelfsprekend is, of iets wat per se gratis zou moeten zijn. Ik ben met de inwoners in gesprek geweest. 1.001 handtekeningen is natuurlijk

een reden om het gesprek aan te gaan. Het was een helder gesprek. Ook wat u noemt in de motie gaat het over kernpunten die het draagvlak zijn per wijk of wachten of een waterbedeffect of proberen om dat probleem te voorkomen. Dat is allemaal expliciet aan de orde geweest. Het is niet zo dat dat nu naar voren komt. Het is expliciet aan de orde geweest in april 2021. Ten tijde van de besluitvorming en een aantal partijen, zeker de partijen die deze motie ondertekenen, is dat geprononceerd aan de aandacht geweest. Het CDA heeft een website in het leven geroepen ten behoeve van een peiling. Er is veel media-aandacht geweest. Dat is allemaal meegewogen bij het raadsbesluit van april, wat een meerderheid van de raad heeft genomen. Dat besluit wordt nu uitgevoerd. In het gesprek met de bewoners heb ik gezocht naar waar deze wijk werkelijk wezenlijk afwijkt van de andere wijken uit die derde schil, of zowel uit de tweede of de eerste schil. Ik breng u in herinnering dat we al meer dan 25 jaar betaald parkeren in de stad hebben. Die wezenlijke verschillen waren er niet. Dat betekent dat maatwerk op dit moment niet aan de orde is. In die zin is het Hoornse Meer en Corpus den Hoorn niet wezenlijk anders dan een wijk als Paddepoel of Selwerd, waar het betaald parkeren is ingevoerd en waar ook niet iedereen daar op enthousiasme kan rekenen. Wat we doen met het betaald parkeren is een voorwaarde om de knoppen te realiseren die je in een bepaalde stand kunt zetten. Die knoppen gaan bijvoorbeeld over hoe we met de tweede auto omgaan of hoe we omgaan met andere elementen met de tijden waarop betaald parkeren wordt ingevoerd. Dus die knoppen heb je alleen maar als je betaald parkeren hebt. Dus betaald parkeren zoals het in april 2021 werd benoemd. U kent de discussie misschien nog. Een deel van de raad is nieuw, maar de discussie was toen helder over dat je die knoppen nodig hebt om het parkeergedrag te kunnen reguleren. Ook nu is het er al. U hebt die 1.001 handtekeningen gehad. Het hadden er meer kunnen zijn, maar u krijgt ook bericht en als u uw eigen achterban spreekt die in de wijk woont, hoort u ook de berichten van mensen die nu al last hebben, nog voordat de naburige wijken betaald parkeren is ingevoerd, van vreemdparkerders, mensen die in de wijk parkeren van 's morgens tot in de loop van de middag of 's avonds. Er zijn wat grote trekkers daar in die wijk waarop het vreemd parkeren, dus niet voor de mensen in de wijk maar mensen die daar als forens in de buurt werken of anderszins daar hun auto parkeren bij onze inwoners voor de deur. Dus als het gaat om hoe je met dit soort beelden omgaat, de beelden hebben twee kanten: de mensen die het niet willen en mensen die zeggen: "Verlos ons van de vreemdparkerders." Er is in ieder geval volledige transparantie daarover. U krijgt alle mails en volledige helderheid. Uiteindelijk is het uw raad die daarover besluit en besloten heeft. Dat besluit wordt nu uitgevoerd en betaald parkeren is een voorwaarde om de knoppen te realiseren waarmee u het parkeergedrag kunt beïnvloeden en stimuleren zodat het gebruik van de auto niet meer vanzelfsprekend is en zodat de mensen voor wie de auto nodig is voldoende plekken blijven vinden om hun auto te kunnen parkeren voor hun eigen deur. Voorzitter, het is duidelijk, het college ontraadt de motie. Dank u zeer.

00:41:47

Voorzitter: Dan stel ik voor dat we nog even het woord geven aan de SP, de heer De Waard.

00:41:56

Voorzitter: Dan vroeg ik mij nog wel af hoe u dit in de toekomst gaat aanpakken in wijken

waarin er toch wel tegenstand is tegen dat betaald parkeren en ook in dit specifieke geval. Het is namelijk nog niet zo ver, 1 maart, en volgens mij kan er nog wel een hoop gebeuren in de communicatie.

00:42:17

Wethouder Eikenaar: Wat ik u zeg, we hebben knoppen nodig om het gesprek aan te kunnen gaan. Die knoppen krijg je met betaald parkeren is. Vervolgens kun je het gesprek aangaan met de buurt over hoe we omgaan met verschillende elementen van het parkeerbeleid. Ik noem u de tijden waarop betaald parkeren moet worden, hoe gaan we om met de tweede auto, et cetera. Daar kan het gesprek over aangegaan worden. Het betaald parkeren moet ingevoerd worden. Dat besluit heeft u genomen en wordt uitgevoerd. Tot zover, voorzitter.

00:42:49

Voorzitter: U krijgt nog een herkansing. De heer Van der Laan heeft nog een vraag, Partij voor het Noorden.

00:42:54

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. Eén correctie. Ten tijde van het besluit zaten wij als Partij voor het Noorden nog niet in de raad. Dat suggereert de wethouder wel. Wij staan dus duidelijk boven die motie. Er zijn best wel argumenten te bedenken waarom je betaald parkeren moeten invoeren, maar de vergelijking zelf met de hoogte gaat niet op, want die ligt binnen de Ringweg en dat ligt Corpus duidelijk niet. We zijn wel teleurgesteld. We hadden meer hoop op participatie en dat dat ontbreekt hier wel, ik zou bijna zeggen, totaal. Wij voelen wat dat betreft wel mee met de inwoners als het gaat om het praten tegen een muur, want dat is het hier. Het is echt een muur.

00:43:42

Voorzitter: Ik heb geen concrete vraag meer, en over dat aspect van de communicatie is de wethouder ingegaan. Mag ik besluiten dat we overgaan tot besluitvorming over de motie? Volgens mij kan dat. De argumenten zijn gewisseld. Dan gaan we dat doen. De motie onder drie. Ik neem aan dat de indieners de motie in stemming willen brengen. Dat klopt, en dan gaan we dat doen. Ik open de stemming over de motie over het betaald parkeren. Ik sluit de stemming. Voor twaalf leden, tegen 31. Dat betekent dat de motie is verworpen.

- *M04: Bestemming broedplaats Biotoop behouden*

00:44:34

Voorzitter: Dan zijn we toe aan de motie, ik kijk even naar de indieners, onder vier en zes. Die gaan allebei over de Biotoop. Kunnen die in gezamenlijkheid behandeld worden of wilt u dat separaat kan? Gaat uw gang.

00:44:55

Mevrouw Bernabela: Ik wil hem apart behandelen, want ze zijn een beetje opvolgend en dat hebben we zo afgesproken. Is dat goed?

00:45:05

Voorzitter: Doet u maar. Pakt u het woord dan over motie onder vier?

00:45:10

Mevrouw Bernabela: Dat is goed.

00:45:18

Voorzitter: Gaat uw gang.

00:45:23

Wethouder Van Niejenhuis: Wij vinden dat er in Groningen te weinig vrijplaatsen zijn en daarnaast verdwijnen er steeds meer creatieve broedplaatsen binnen de gemeente. Er is een landelijk tekort aan ateliers en in Groningen wordt dat tekort niet opgelost met de voorgenomen aankoop van Niemeijer. De biotoop combineert goed met de omgeving en omwonenden zijn tevreden over hoe het nu is. Naast dit gezegd te hebben, is er nog een probleem als je de biotoop zou slopen. Namelijk de stikstofcrisis, dus zou de sloop voorlopig van de baan moet zijn. Mocht dit in de toekomst toch mogelijk zijn en op een duurzame manier kunnen gebeuren, dan vinden wij nog dat de broedplaatsen moeten blijven in de nieuwbouw. Als voorbeeld denken wij aan het TAC- gebouw in Eindhoven, dat er wordt herbouwd en beschikbaar blijft voor creatieve bedrijven. Eindhoven dient bovendien ook als inspiratiebron voor onze motie, doordat plekken zoals Strijp-S en Strijp-T en Piet Hein Eek de afgelopen jaren ontwikkeld zijn tot volwaardige bedrijventerreinen voor ontwerpers, kunstenaars en andere creatieve bedrijven. Verder worden wij een beetje zenuwachtig dat dit college toch een andere beslissing overweegt voor De Biotoop dan het vorige college. Als villa's of gewone woningen er zouden komen, komt heel vermogend Nederland naar Haren en het college wil juist meer betaalbare woningen en ateliers realiseren omdat daar behoefte aan is. Daarom is het een slim idee om deze motie te steunen. Dat was het.

00:47:09

Voorzitter: Dank u zeer. Ga uw gang.

00:47:12

Mevrouw Bosma: Dank, voorzitter. We zijn afgelopen week op bezoek geweest bij De Biotoop en De Hortus en we zijn in gesprek geweest met de bewoners en we kijken er ook heel erg naar uit om dat weer te gaan doen. Dat is precies de reden dat wij deze motie een beetje voorbarig vinden, want we moeten nog in gesprek gaan met de bewoners en we moeten nog in gesprek gaan met elkaar. Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

00:47:34

Voorzitter: Nog andere vragen aan Partij voor het Noorden? GroenLinks.

00:47:39

De heer Sietsma: Ik sluit me volledig aan bij de woordvoering van de Partij voor de Dieren. Geen woord van overbodig.

00:47:46

Voorzitter: Andere vragen nog? Student en Stad.

00:47:52

Mevrouw De Groot: Wij sluiten ons ook aan bij de woorden van de Partij voor de Dieren.

00:47:55

Voorzitter: Nog anderen? De SP ook, maar we gaan eerst het preadvies inwinnen. Misschien dat de wereld op zijn kop zet. Je weet het nooit. VVD.

00:48:06

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, voorzitter. Wij hechten heel erg aan De Biotoop en aan het

terrein van De Biotop. Ik meen mij te herinneren, ik denk dat iemand aan de overkant het ook nog goed weet, een jaar of tien geleden toen het biologisch centrum op de nominatie stond in de oude gemeente Haren om gesloopt te worden. Dat is een besluit wat destijds stond en om juist te kijken welke plannen we daar gaan doen. Is daar destijds voor gekozen om mensen daar tijdelijk in te huisvesten. Volgens mij is dat altijd het doel geweest en zo is het pand ook onderhouden. Als je tien jaar lang een gebouw onderhoudt om te gaan slopen, zegt dat wat over de staat van onderhoud. Volgens mij heeft de wethouder vorige week of al eerder aangegeven dat we met elkaar gaan kijken wat we gaan doen. Dan lijkt het me voorbarig om nu te zeggen dat we de huidige situatie in stand houden en dat is in welk college en welke gemeente dan ook nooit eerder aan de orde geweest. Het lijkt me heel voorbarig om dat nu in zo een motie te besluiten, dus mijn fractie zal tegen deze motie stemmen.

00:49:10

Voorzitter: Dank u zeer. ChristenUnie.

00:49:15

De heer Rebergen: Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de VVD.

00:49:18

Voorzitter: Anderen nog? Partij van de Arbeid.

00:49:22

Mevrouw Gierkink: Wij sluiten ons ook aan bij de woordvoering van de Partij voor de Dieren en de VVD. Wij willen daar nog aan toevoegen dat we natuurlijk wel als raad graag zo vroeg mogelijk betrokken worden bij het opstellen van de omgevingsvisie.

00:49:35

Voorzitter: D66.

00:49:37

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. Ik snap waar de gedachte van de motie vandaan komt na het bezoek, want wij hebben die geluiden ook gehoord. Alleen voor ons zit het bezwaar wat in het definitief behouden van de locaties zoals die is, want zo heb ik hem begrepen. De vraag is even of dat klopt? Wat ik daar verder bij wil zeggen is, maar dat komt zo bij de volgende motie, dat wij wel geïnspireerd zijn door deze motie die heeft geleid tot de volgende motie die tijdelijk van aard is. Klopt het dat dan de strekking van deze motie is dat het dan ook definitief blijft zoals het is?

00:50:13

Mevrouw Bernabela: Bedankt voor de vraag. Dat het eerst zo blijft, en ik leg ook in mijn woordvoering uit dat mocht het in de toekomst wel mogelijk zou zijn om de sloop netjes te doen en zonder te veel stikstof te veroorzaken, dan zou je het tot een creatieve plek wel moeten houden en dan hoeft het er helemaal niet meer hetzelfde uit te zien. Dat zien we dan wel weer. Eerst gewoon zo blijven en het is nooit voor altijd natuurlijk, maar de bedoeling is wel dat het aantal plaatsen blijft en dat het op die plaats blijft. Dat is onze bedoeling van de motie. Bedankt.

00:50:52

Voorzitter: Nog een reactie van uw kant.

00:50:58

De heer Lo-A-Njoe: Als over een jaar of twee of drie blijkt dat er alternatieve locaties zijn, is het dan wel denkbaar dat deze gebruikers en vergelijkbare gebruikers daar dan terecht kunnen en geldt dan nog steeds dat dan deze plaats zijn functie moet houden of zijn er dan ook andere mogelijkheden?

00:51:22

Voorzitter: U kunt nog even de vraag beantwoorden. Het gaat om verduidelijking van de motie.

00:51:31

Mevrouw Bernabela: Er is geen alternatief op dit moment. Ik weet niet of er nog meer gemeentes aan de gemeente Groningen vastgroeien, maar dat is er nu niet. Het lijkt mij wel wenselijk om dat zo te houden, ook al is het misschien in een andere vorm in de toekomst. Dat zal het niet zeggen, maar ik zie niet echt meer plaatsen. We staan gewoon voor de taak om veel meer ateliers te realiseren, dus vandaar.

00:52:00

Voorzitter: De PVV.

00:52:03

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Wij vinden dat er geen beperking moet worden opgelegd aan de bestemming of toekomstige bestemming van het terrein van De Biotoop. Het belang voor de gemeente om dit een goede plaats te maken, vinden wij veel belangrijker dan het tijdelijke verblijf van de creatievelingen onder ons. Daarnaast zijn de creatievelingen creatief genoeg om zelf een nieuwe plaats te vinden. Dank u wel, voorzitter.

00:52:32

Voorzitter: De SP had nog woordvoering gevraagd.

00:52:35

De heer Dijk: Het is meer een beetje vragen aan de Partij voor het Noorden dan dat het een woordvoering is, maar ik zal het toch even doen. Over zo een terrein vind ik het een uiterst slecht middel om daar een motie vreemd in één keer zo uit het niets in de gemeenteraad voor te slingeren. Ik heb hier een hele sterke mening over De Biotoop. Daar wil ik best met de Partij voor het Noorden over in debat gaan, en met al die partijen. Ik vind het gewoon een slecht middel waar u voor kiest. Deze motie wordt dan niet aangenomen omdat we er bijna geen tijd voor hebben gehad om echt inhoudelijk diepgaand over te debatteren. Ik vind het zonde dat u dit op deze manier doet. Verder heeft u alle recht om moties in te dienen. Lekker doen, als u dat wel vindt. Ik vind het alleen zonde, want u haalt zo niet het resultaat wat u wil. Had gewoon de hele Biotoop en de toekomst daarvan geagendeerd en dan hadden we er een debat over kunnen voeren. Nu moet ik dit antwoord geven en dat vind ik zonde.

00:53:24

Voorzitter: De Stadspartij.

00:53:27

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Net zoals de Partij voor het Noorden houdt iedereen in Haren heel erg veel van De Biotoop, maar De Biotoop is inderdaad tijdelijk. U vraagt naar

het wijzigen van een bestemming en ik denk niet eens dat dat per motie kan. Ik denk ook dat er op dit moment een hele andere bestemming op die gronden ligt. Dan nog even de overkant aanspreken die mij net aansprak. Het was inderdaad zo een dertien jaar geleden dat er plannen waren om een definitief permanent studentenhotel op de plaats van de huidige Biotoop te plaatsen. De omgeving was het daar niet mee eens en dus ging dat niet door. Het was niet de gemeente die voorstelde voor sloop, maar de RUG die voorstelde voor sloop. We zijn blij dat dat niet gebeurt is indertijd. Toch denken wij dat deze motie op dit moment, nu er nog zo veel onduidelijkheid is en dat de bewoners ook zelf aangeven dat er tijdelijk zijn en dat ze dat accepteren, dat dat op dit moment niet het juiste moment is. Wel denk ik dat het heel goed is om wat het college al eerder heeft gezegd en waar Haren zelf ook constant om vraagt: kom in de gesprekken met alle omwonenden en alle betrokkenen en gaat daar alsjeblieft die gebiedsvisie daarmee bespreken. Nogmaals, wij vinden het een sympathieke motie, maar we zullen hem niet steunen. Dank u wel.

00:54:48

Voorzitter: Tot slot het CDA en dan gaan we naar het preadvies.

00:54:51

De heer De Haan: Voorzitter, kort hier nog even over. Wat ons betreft ook geen steun voor deze motie. Wij zijn over De Biotoop vrij helder geweest. Wat ons betreft was het een hele forse aankoopprijs en kijken we ook zeker naar woningbouw op deze plaats. Niet alleen, maar voor ons is dat zeker een hele goede mogelijkheid.

00:55:09

Voorzitter: Dan kijk ik naar het college voor een reactie.

00:55:14

Wethouder Van Niejenhuis: Dank, voorzitter. Ik hoor de heer De Haan zeggen dat het een hele forse aankoopprijs was, maar wij zijn nog in gesprek, dus de koop is nog steeds iets voorgenomen en nog geen feit. Als het college van Groningen besluit om De Biotoop en Hortus aan te schaffen, gaan wij een gebiedsvisie maken. Daar gaan we het jaar 2023 voor nodig hebben. Zoals vorige week ook door mij verteld, bij De Biotoop is dat een open planproces waarin iedereen welkom is om zijn standpunt in te brengen en is de uitkomst nog ongewis. Deze motie ontraden wij dan ook om die reden en ik zou dat heel graag willen betrekken bij het maken van de plannen voor de toekomst. Ik wil overigens richting Partij voor het Noorden alvast wel aangeven dat als wij eigenaar worden van het gebied, dan gaan we dus een gebiedsvisie maken, en kijken we naar verschillende scenario's voor De Biotoop specifiek. Ik zou me heel goed kunnen voorstellen dat we dan heel specifiek kijken naar een aantal scenario's waarin we bijvoorbeeld zeggen dat we het vijf jaar of tien jaar in de been willen houden, of dat we het helaas niet in de been kunnen houden. Dus ik denk dat u daarmee echt op uw wenken bediend gaat worden, maar ik vraag u om nog even geduld te hebben tot we het verhaal compleet hebben als gebiedsvisie.

00:56:32

Voorzitter: Ik kijk naar de indieners van de motie of u de motie in stemming wenst te brengen of dat u dat verder betreft bij de motie onder zes. Wilt u de motie in stemming gebracht hebben of niet?

00:56:52

Mevrouw Bernabela: Nee, we houden hem aan.

- *M06: Geef Biotoopbewoners tijd en zekerheid*

00:56:58

Voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we nu wel naar motie zes. Wie mag ik namens de indieners daar het woord over geven? D66.

00:57:09

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, voorzitter. Deze motie kan niet los gezien worden van de vorige, want het gaat over het bieden van zekerheid aan de bewoners. Dat heeft alles te maken met het werkbezoek wat we afgelopen week hebben gedaan. Er waren veel raadsleden aanwezig, we hebben gesproken met de inwoners, en we hebben daar de onzekerheid van bewoners gehoord over nieuwe contracten die eraan komen, over de vraag of ze daar op hele korte termijn kunnen blijven. Ik kijk even naar de heer Dijk van de SP, het speelt er nu voor deze mensen. Dat is de reden dat we deze motie vreemd nu op tafel leggen. We hebben de zorg van bewoners luid en duidelijk gehoord. Dat gaat hier over meer dan 450 mensen, voornamelijk kunstenaars en kleine zelfstandigen uit de creatieve sector, met hun gezinnen, vaak met jonge kinderen. Door de unieke ligging, maar vooral ook door de omvang van De Biotoop is De Biotoop van groot belang voor de culturele keten binnen onze gemeente en daarbij biedt De Biotoop ook nog unieke kansen voor talloze inspirerende startups en ook al ondertussen zich stevig gevestigde creatieve ondernemers. Die zijn bepalend voor het dynamische karakter van Groningen. De Biotoop, dat weten we allemaal, is een van de laatste grote creatieve broedplaatsen binnen de gemeente Groningen. Eerder verdween The Big Building al en ook Backbone 050 zal op termijn verdwijnen. Net als diverse andere partijen en ook het college maakt D66 zich sterk voor nieuwe locaties, zoals bijvoorbeeld de Niemeijer locatie voor de creatieve sector, maar voor die locaties beschikbaar zijn, zijn we jaren verder en die tijd hebben de mensen niet. Voorzitter, het past bij de natuurlijke cyclus van creatieve broedplaatsen die typisch een plek vinden in rafelranden van de stad, zoals ze dat zo mooi noemen, dat ze over de jaren heen ontstaan en weer verdwijnen. De meeste gebruikers, dat bleek uit de gesprekken, beseffen en accepteren dat, maar dan moet er wel in min of meer hetzelfde tempo nieuwe broedplaatsen locaties beschikbaar komen waar deze mensen en hun bedrijf opnieuw een plaats kunnen vinden. Dat is de komende tijd niet het geval. De creatieve gebruikers van De Biotoop hebben daardoor nauwelijks tot geen alternatieven en wat ons betreft verkeren zij al te lang in onzekerheid over de zeer nabije toekomst. Daarom vragen we samen met andere zeven mede-indieners van deze motie aan het college om de huidige gebruikers uiterlijk voor de zomer van 2023 volledige zekerheid en helderheid te bieden over de voortzetting van het huidige gebruik, en wat ons betreft tot in ieder geval 1 januari 2025. Dank u wel.

00:59:35

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere van de indieners die er nog iets aan toe te voegen hebben? GroenLinks.

00:59:43

De heer Sietsma: Dank u wel, voorzitter. We hadden inderdaad vorige week een nuttige en

prettige bijeenkomst waar onder de aanwezigen een soort van positieve vibe ontstond van dat we hier samen de schouders onder moeten zetten. Wat dat betreft is dat voor GroenLinks een belangrijke reden om met de mensen die vorige week enthousiast waren samen aan de slag te gaan over de toekomst van het gebied en De Biotoop zelf, om die ook gerust te stellen en de komende tijd een plaats te garanderen. Wat ons betreft komt de optie om daar een duurzamere invulling voor een creatieve broedplaats aan te geven nadrukkelijk naar voren, maar daarvoor is het wel nodig dat die mensen zelf hun inbreng kunnen geven. Wij dienen daarom mede deze motie in.

01:00:34

Voorzitter: Anderen nog? Student en Stad.

01:00:39

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. Vorige week is het ons duidelijk geworden dat het grootste punt van de bewoners en van de gebruikers de zorg is over de onduidelijkheid van het voortbestaan van hun woon- en werkruimte. Hoewel de motie van de Partij voor het Noorden ons iets te voorbarig lijkt, hopen we met deze motie wel de gebruikers wat meer rust en wat meer duidelijkheid te geven, zodat ze uiteindelijk weten waar ze aan toe zijn. Daarom dienen wij deze motie mede in.

01:01:08

Voorzitter: SP.

01:01:10

De heer Dijk: Ik sluit me aan bij de bijdrage van GroenLinks.

01:01:13

Voorzitter: VVD.

01:01:17

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, voorzitter. Toen wij vorige week de wethouder hierover spraken, zei hij dat de planvorming nog even duurt en hij voornemens is om over te gaan tot aankoop. Dan zou die de situatie in stand willen houden. Dus toen ik deze motie las, dacht ik: volgens mij hoeft deze motie helemaal niet in stemming gebracht te worden, want de wethouder doet een toezegging, want het tijdpad wat hij vorige week schetste past volgens mij naadloos in wat in deze motie staat. Ik hoor graag van de wethouder of dat een juiste interpretatie is.

01:01:54

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:01:56

Mevrouw Gierkink: Dank u wel, voorzitter. Zekerheid bieden aan onze inwoners is natuurlijk één van de kernwaarden van de PvdA, dus iedere mogelijkheid die we daarvoor kunnen krijgen, grijpen we natuurlijk met veel plezier aan. Daarom sluiten we ons aan bij de bijdrage van GroenLinks en dienen we deze motie mede in.

01:02:16

Voorzitter: Dan stel ik voor dat de wethouder reageert, preadvies over de motie.

01:02:22

Wethouder Van Niejenhuis: Dank, voorzitter. Ik zal eerst even ingaan op de vraag van de VVD. Ik heb hier inderdaad vorige week iets over verteld, waarbij ik heb geschetst hoe het tijdspad er ongeveer uitziet als wij een gebiedsvisie maken. Ik denk echter dat wij meer jaren onderhoudsplannen gaan maken voor de gebouwen. Daar zijn we nu druk mee bezig en ik denk dat wij die voor de zomer klaar hebben, dus dat het ook gaat lukken om voor de zomer op basis daarvan duidelijkheid te geven. Dan kom ik tot het preadvies bij de motie. Wij vinden dat als college een redelijk verzoek. Ik wil wel hierbij opmerken dat mensen er bewust voor gekozen hebben om op deze plek te gaan wonen en werken, dat zij een gebruikersovereenkomst hebben met een opzegtermijn van zes of acht weken. Dat wil niet zeggen dat wij als gemeente niet eerder helderheid kunnen geven, dus ik geef deze motie oordeel raad. Wij gaan ons uiterste best doen om voor de zomer de meer jaren onderhoudsplannen klaar te hebben. Op dat moment zullen wij aan mensen duidelijkheid geven over al dan niet het voortgezet gebruik in het jaar 2024 tot het einde van het jaar 2024. Tot slot de motie van D66, voorzitter, zou zo kunnen worden gelezen in het verzoekpunt dat er staat om alleen maar duidelijkheid te geven over het voortgezet gebruik, maar ik wil toch even benadrukken dat we voor de zomer van 2023 duidelijkheid willen over het al dan niet voortgezet gebruik.

01:03:53

Voorzitter: Zullen we de motie in stemming brengen? Dan gaan we dat doen. Ik open de stemming over motie onder zes. De motie is aangenomen: 42 leden voor en één lid tegen.

- [M10: Motie autoluw Nieuwstad](#)
- [M16: Onderzoek naar mensenhandel en mensensmokkel](#)

01:04:58

Voorzitter: Dan zijn we aangekomen bij moties nummer tien en zestien. We hebben afgesproken dat we die in samenhang behandelen. Ik raak aan mijn portefeuille, dus ik vraag de heer Sietsma om even honneurs waar te nemen.

01:05:55

Voorzitter 2: Aan de orde zijn moties tien en zestien naar aanleiding van het onderzoeksrapport Groningse praktijken. Wie van de indieners kan ik het woord geven? Mevrouw Armut.

01:06:09

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Voorzitter, wij dienen een motie in om Nieuwstad autovrij te maken. Nieuwstad valt binnen het gebied, wat we ook wel de gele looper noemen, en dat is ons allen bekend. Een ontzettend druk gebied waar elke dag veel mensen doorheen lopen en fietsen om het centrum te bereiken. Het is ook een gebied waarin we te maken hebben met hardnekkige, ondermijnende criminaliteit, een gebied waar veel drugsdealers en andere criminelen zich ophouden. Die strijd tegen ondermijnende criminaliteit zal deze gemeente op veel verschillende manieren moeten voeren. Het CDA wil met een autovrij Nieuwstad criminele activiteiten in dit gebied frustreren en terugdringen. Door auto's niet langer toe te staan, creëren we rust en overzicht voor handhaving. Bovendien willen we dat dealers en anderen criminelen niet langer de beschutting krijgen die ze momenteel wel hebben door vrij met de auto rond te kunnen rijden. Wij denken dat we met deze stap doen wat nodig is

om de veiligheid in ons stadscentrum te vergroten en criminaliteit verder terug te dringen. Groningen heeft een autoluwe binnenstad. Het is tegenwoordig een uitzondering om zo dicht in het centrum te kunnen komen met je auto. Wat ons betreft is er ook genoeg reden om Nieuwstad autovrij te maken. Bewoners van dit gebied hebben natuurlijk al heel lang te verduren met alle overlast van dealers, drugsoverlast, intimidatie en vorig jaar was er zelfs een schietpartij. Het is logisch dat ze dit meer dan zat zijn. Juist ook voor hen kunnen we op deze manier de rust een beetje terugbrengen. Dank u wel, voorzitter.

01:07:33

Voorzitter 2: Je hebt een vraag van de heer Sijbolts.

01:07:37

De heer Sijbolts: Voorzitter, op zich kunnen wij ons voorstellen dat dit een goed plan kan zijn. Alleen zou het niet beter zijn geweest dat we het eerst zouden gaan onderzoeken? Het is natuurlijk niet zo dat criminelen alleen met de auto komen, maar juist ook om in gesprek te gaan met omwonenden en ondernemers uit Nieuwstad om te kijken wat zij ervaren. Ervaren zij problemen en is dit dan per se de oplossing voor dit probleem? Bent u dat met ons eens?

01:08:05

Voorzitter 2: Mevrouw Armut.

01:08:06

Mevrouw Armut: Dank u, voorzitter. Ik ben het met de heer Sijbolts eens dat we ons inderdaad moeten baseren ook op wat we horen, maar ik denk dat wij van dit gebied nou echt juist weten dat er echt behoefte is aan meer rust en overzicht. Dat horen we ook vanuit de politie, dus daar is natuurlijk ook mee gesproken. Ook van de bewoners weten wij dat zij daar echt behoefte aan hebben, dus ik denk dat een onderzoek echt overbodig zou zijn.

01:08:30

Voorzitter 2: De heer Sijbolts.

01:08:33

De heer Sijbolts: Heeft u ook met de ondernemers gesproken in Nieuwstad?

01:08:38

Mevrouw Armut: Voorzitter, nee, ik heb geen specifieke ondernemers gesproken.

01:08:46

Voorzitter 2: Iemand van de andere indieners nog over deze motie? Niemand anders. De heer Van Hoorn, GroenLinks.

01:08:57

De heer Van Hoorn: Wellicht is het een verduidelijkende vraag. Doen we de moties nu toch om en om?

01:09:03

Voorzitter 2: Nee.

01:09:04

De heer Van Hoorn: Dan wacht ik nog even tot de andere moties ingediend zijn en reageer ik in één keer.

01:09:08

Voorzitter 2: Krijgen we nog een toelichting op motie zestien van de PVV? Gaat uw gang.

01:09:13

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. We hebben deze motie vreemd Onderzoek naar mensenhandel en mensensmokkel ingediend naar aanleiding van eerdere bespreking van het rapport Van der Torre en Tops en ook nog wat technische navraag rondom de mensenhandel. Deze blijkt niet inzichtelijk te zijn omdat het de stromen zijn. Wat ons verbaasd, is dat mensensmokkel niet is onderzocht. Mensensmokkel en mensenhandel gaan hand in hand. Uitbuiting in de prostitutie, maar tegenwoordig ook illegale arbeid met daarbij gepaard gaande illegale verhuur. Dat versterkt elkaar en dat is allemaal ondermijning. Dit soort verschillende ondermijning vindt zijn weg naar de bovenwereld en ook naar de gemeente, maar ook in een bredere regio, namelijk Noord-Nederland en Nedersaksen. Bij mensensmokkel wordt ongeveer 5.000 tot 10.000 euro betaald aan criminele organisaties, blijkt bij navraag bij het COA. Dat zijn gigantische bedragen en dat vindt ook zijn weg weer naar de bovenwereld. In dit allemaal is het niet inzichtelijk. Daarbij heb je ook nog het gevaar dat mensen een schuld hebben, dit soort criminele organisaties, door mensensmokkel en dan ook weer vatbaar zijn voor uitbuiting. We willen een bovenregionaal onderzoek, samen met de deelstaat Nedersaksen om deze mensenhandel en mensensmokkel in kaart te brengen en ook om effectieve maatregelen te bedenken en voor te stellen om deze ondermijning te bestrijden. Dank u wel, voorzitter.

01:10:51

Voorzitter 2: Dank u wel. Wie kan ik verder het woord geven? De heer Van Hoorn.

01:10:55

De heer Van Hoorn: Dank u wel, voorzitter. Zoals ik zojuist al zei, zou ik kort even van de gelegenheid gebruik willen maken om op beide moties te reageren, beginnende met die van het CDA. Positieve punten: allereerst ben ik natuurlijk altijd blij met iedere vorm van samenwerking met betrekking tot het autoluw maken van onze binnenstad. Alleen dat gezegd hebbende, voorzitter, ook in referentie aan wat de heer Sijbolts zei, ondanks ik de maatregel sympathiek vind en ik ook zeker denk dat dit mogelijk zou kunnen werken, moeten we met twee dingen rekening houden. Allereerst, er zitten ondernemers, ook wel de sekswerkers in dit gebied. Tegelijkertijd zou ik dit pas willen invoeren en bespreken op het moment dat we de bredere visie bespreken en niet van tevoren al iets los regelen door middel van een motie vreemd. Met betrekking tot de motie van de PVV is het uiteraard ook van belang dat we hier goed zicht op hebben. Alleen nu hebben we onlangs nog de collegebrief kaderaanpak ondermijning besproken, waarin ook onder andere werd aangegeven dat we een bovenregionaal onderzoek doen met betrekking tot criminaliteit en ondermijning. Dat lijkt mij goed om deze af te wachten en hierin dan ook te kijken naar de genoemde punten, zoals door de PVV wordt verzocht. Dank u wel, voorzitter.

01:12:06

Voorzitter 2: Dank u wel. Mevrouw Armut heeft een vraag.

01:12:11

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Het is mooi om te horen dat GroenLinks overwegend positief is. Het zou ik een hele rare dag in deze raad zijn als het CDA GroenLinks zou moeten

overtuigen om de binnenstad verder autoluw te maken, maar ik heb toch even een vraag. De heer Van Hoorn begint over ondernemers en dan denk ik: we hebben een hele stad vol ondernemers die niet zo met de auto bereikbaar zijn. Waarom zouden we dan nu een uitzondering moeten maken voor deze specifieke ondernemers?

01:12:44

De heer Van Hoorn: Laten we eerst goed het gesprek aangaan over het verder autoluw maken van de binnenstad, en ons dan ook vooral niet beperken tot Nieuwstad. Ik zei niet dat we een uitzondering moeten maken voor de ondernemers. Op het moment dat we een maatregel overwegen, moeten we de impact weten van de maatregel die we doen en we moeten niet een losse maatregel in een motie vreemd zomaar aannemen. We moeten goed kijken wat de gevolgen zijn en dat doe je niet op deze wijze. Dat is het punt dat ik probeerde te maken. Dank u wel, voorzitter.

01:13:10

De heer Van Hoorn: Waarvan akte. De heer Van Veen.

01:13:14

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn op pad geweest met mensen van de gemeente in het centrum en hebben daar rondgelopen en snappen dus ook de argumenten waar het CDA mee komt. Tegelijkertijd denken we ook, net als GroenLinks, dat het niet verstandig is om hier nu in deze raad over te spreken. We komen binnenkort, in het voorjaar van 2023, met een brede gebiedsvisie voor het hele centrum en dat lijkt ons dat moment om dan hier debat over te voeren. Dan kan je ook zien wat de effecten hiervan zullen zijn op andere straten en op die manier een beter besluit nemen. Dank u wel.

01:13:43

Voorzitter 2: Dank u wel. De heer Brandenburg.

01:13:45

De heer Brandenburg: Voorzitter, ondanks dat mijn fractie liever gewoon weer auto's zou parkeren op de vismarkt, sluit ik me verder bij de woorden van GroenLinks aan.

01:13:56

Voorzitter 2: Mevrouw Doubiani.

01:14:00

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Het is Martinez Doubiani, dank u wel. Ik ga even die twee moties langs. De autoluwe Nieuwstad, het werd al benoemd, er is met bewoners gesproken en met de politie, maar is er ook al ook gesproken met de sekswerkers? Dat vergeten we. Dat is mijn vraag aan het CDA. Is er mee gesproken en als er mee gesproken is, wat komt daar naar voren? Wat betreft de motie van de PVV over mensenhandel, wij volgen de gedachte hiervan. Alleen vragen wij ons af hoe dat in verhouding staat met bijvoorbeeld de aanpak of het plan actieprogramma mensenhandel van 2022 dit jaar tot 2024 en hoe het college daarnaar kijkt.

01:14:47

Voorzitter: Mevrouw Armut.

01:14:49

Mevrouw Armut: Voorzitter, ik vind het wel een beetje de wereld op zijn kop. We hebben net gesproken over Hoornse Meer en dan horen we dus 1.001 bewoners die zeggen: "Wij willen graag onze auto hier gewoon nog kunnen parkeren zonder parkeervergunning." Dan stellen wij nu iets voor Nieuwstad waar zoveel ondermijnende criminaliteit is, waar door de politie wordt gezegd: "Zorg dat er geen auto's meer komen, dat creëert rust en dat creëert overzicht." Waar bewoners zeggen: "Dat hebben wij nodig." Dan maken ze zich hier in de raad druk om of wij wel met de sekswerkers hebben gesproken. Wat zou mevrouw Martinez Doubiani dan van de sekswerkers willen horen, dat ze wel auto's door de straat willen hebben? En dan?

01:15:31

Voorzitter 2: Ik vat dat op als een retorische vraag. De heer Ram.

01:15:37

De heer Ram: Ik heb nog een vraag aan D66 als dat kan.

01:15:41

Voorzitter 2: Gaat uw gang.

01:15:43

De heer Ram: Ons voorstel gaat wat breder dan het onderzoek wat is aangekondigd. Het gaat om de hele mensensmokkelstromen in kaart te brengen, niet alleen in Groningen, maar ook omdat wij in een breder in Europa zitten, voorbij onze grens, hoe deze criminele organisaties zich bewegen. Het zijn internationale organisaties. Hoe kijkt D66 daartegen aan?

01:16:08

Voorzitter 2: Mevrouw Martinez Doubiani.

01:16:10

Mevrouw Martinez Doubiani: Sorry, ik werd even afgeleid. Zou de heer van de PVV de vraag kunnen herhalen?

01:16:18

Voorzitter 2: De heer Ram, korte herhaling.

01:16:23

De heer Ram: Het gaat om wat wij voorstellen is niet alleen een bovenregionaal onderzoek, maar ook de deelstaat Nedersaksen erbij te betrekken om in kaart te brengen hoe deze criminele organisaties aan mensensmokkel en mensenhandel doen. Er zijn organisaties die zich internationaal opereren en Europees ondermijnend zijn. Hoe kijkt D66 daarnaar?

01:16:44

De heer Ram: Mevrouw Martine Doubiani.

01:16:48

Mevrouw Martinez Doubiani: Wij vinden dat een onderzoek naar misschien een bredere context niet verkeerd zou zijn. We vroegen ons af hoe dat verhoudt met wat er nu ligt. Dat is mijn antwoord. Als ik ook heel kort mag reageren op wat het CDA zonet heeft gezegd over sekswerkers, ik vind het niet kunnen dat je zo sekswerkers die daar in dat gebied werken zo

weg zet en daar niet mee praat. Dat we het hier hebben over ondermijning is prima, maar als je over dit onderwerp praat, dan is het belangrijk dat je in brede zin ook met iedereen praat en meepraat en niet over hun praat. Dank u wel, voorzitter.

01:17:34

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jacobs.

01:17:39

Mevrouw Jacobs: Dank u wel. Ik voel wel met mevrouw Armut mee dat het inderdaad niet belangrijk is om met 1.001 inwoners in Corpus te praten en wel met de sekswerkers te praten. Dus die deel ik wel, waarbij ik wel vind dat het CDA die zegt dat je met iedereen moet praten, wel moet erkennen dat ze deze mening niet in meegenomen. Dus in eerste instantie delen wij wel de visie van het CDA. Wij hebben van de politie gehoord dat het autoluw maken van Nieuwstad een hele hoop zou helpen, maar net als wij vinden dat elke huizenbezitter die een huis verhuurt, geen huisjesmelker is, zou ik ook niet willen zeggen dat elke auto in Nieuwstad een crimineel is. Aan dat soort woorden werpt mijn fractie zich verder van. Ik denk wel dat dit een beetje de avond is van de losse flodder moties vreemd. Daar komen er nog een aantal. Onder gebiedsvisie komen ook wat wereldvreemde moties en dat is denk ik nu ook zo. De vraag is wat ons dat helpt in het grotere geheel. Ik hoop dat de portefeuillehouder daaropin wil gaan, dat die van beide ideeën een oordeel velt, maar ook zegt: "Laten we het met elkaar in breder verband bekijken. Terwijl ik geloof dat een autoluwe Nieuwstad voor mij als fervent autorijder, maar niet in Nieuwstad, maakt u zich geen zorgen, vind ik het een hele rare plaats. Je mag bijna nergens met je auto komen, maar daar wel, dus ook dat is raar. Als de heer Brandenburg op de vismarkt mag parkeren, wil ik graag op de grote markt parkeren, voor de V&D dan het liefst nog dus. Even iets serieuzer met oog op de tijd, ik zou heel graag willen dat we dit in breder perspectief bekijken en aan de hand van het antwoord van de portefeuillehouders zullen wij ons stemgedrag nader toelichten.

01:19:38

Voorzitter 2: Dank u wel. De heer Brandenburg, gaat uw gang.

01:19:42

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik denk dat de VVD en de SP wel tot elkaar komen vanavond, want ik wil even ingaan op dat meer geclusterd bespreken van onderwerpen. Zouden we dan ook niet toe moeten naar een systeem waarbij we dat gewoon af en toe geclusterd bespreken op een avond? Laten we het commissies noemen. Zullen we daar eens een voorstel voor maken samen?

01:20:00

Voorzitter 2: De heer Brandenburg, zullen we hier niet de orde van de vergadering overhoophalen? Ik wil even terug naar de moties. Ik kijk of er iemand nog iets nadrukkelijk nieuw naar voren wil brengen of een bevestiging van een eerdere woordvoering wil uitgeven. De heer Wennink.

01:20:16

De heer Wennink: Dank u wel, voorzitter. Met betrekking tot de motie van het CDA, wij delen de angst of soort van onrust over de ondermijnende criminaliteit in Nieuwstad

natuurlijk compleet. Dat is voor ons een thema dat spannend blijft. Echter, op de motie zijn we toch wat huiverig op het springen naar het direct besluiten om al het verkeer te weigeren, met name ook over de impact die het heeft op het brede gebied, het verplaatsen van het verkeer richting de garages aan de nabijgelegen straten, zoals de bijvoorbeeld de Torenstraat. Dus wij steunen van harte de gedachte dat we zeker moeten weten of het verkeer wat hier is bovenmatig gelinkt is aan ondermijnende criminaliteit in dat gebied. Zo ja, is dit de manier? Op dit moment kunnen wij op basis van de kennis die we nu hebben, zeggen: "Dat weten we nog niet, want het heeft best heel veel impact op de omliggende straten." Laten we dit dan in de gaten houden en bij de bespreking in het komende voorjaar besluiten in een groter pakket.

01:21:29

Voorzitter 2: Dank u wel. Nog nieuwe toevoegingen? Mevrouw Goodijk.

01:21:34

Mevrouw Goodijk: Dank u wel. De heer Sijbolts heeft meerdere malen ons als raad gevraagd of we iets wilden bijdragen voor zijn toespraak. Ik stuurde hem toevallig vanmiddag een bericht. Het lijkt wel alsof we een sport maken van het indienen van moties vreemd, waardoor we een beetje met losse flodders dreigen te groeien in plaats van dat we een brede aanpak voorstellen. Ik heb helaas op dit moment te weinig inhoudelijke kennis om een goed oordeel te geven over de moties. Ik ben heel benieuwd wat de portefeuillehouder daarover gaat zeggen en dan zal ons stemgedrag voortvloeien uit die mening.

01:22:14

Voorzitter 2: Dank u wel. Ik wil erop aandringen om alleen nog nieuwe gedachten naar voren te brengen. De heer Sijbolts.

01:22:22

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik sluit mij op alle punten aan bij de woordvoering van Student en Stad.

01:22:29

Voorzitter 2: Kijk eens aan. Ik denk dat we naar de portefeuillehouder kunnen. Burgemeester.

01:22:36

Burgemeester Schuiling: Dank, voorzitter. De contouren van de motie van het CDA bereikte het college afgelopen weekend. We werken natuurlijk altijd ijverig door en we hebben er gisteren nog even verder over gesproken. We komen een beetje op hetzelfde punt als een aantal van de woordvoerders net zeiden. Het vereist een iets bredere afweging dan je in eerste instantie zou denken, maar natuurlijk wel vanuit een positieve grondhouding. We willen twee dingen doen. We hebben er gisteren over gesproken. We zijn bezig met het ontwikkelen van een visie op dit hele gebied. Daarbij komt het college de toezegging na waarbij we een bredere afweging kunnen maken en daarbij komt dit onderwerp aan de orde. In het verlengde daarvan zou het zo kunnen zijn, dat al eerder dan dat we de visie kunnen presenteren en kunnen bespreken met u, over dit apart punt een standpunt kunnen innemen en dan komen daar ook eerder mee. Dus we zijn al een heel eind gevorderd, maar daar passen nog wel wat verdere gesprekken bij. Dus ik zou de fractie van het CDA een

overweging willen geven om even de broedende kip niet te storen of het rendier gewoon zijn gang te laten gaan. Ergens loopt deze vergelijking natuurlijk hartstikke mank. Dan ben ik bij de motie van de Partij voor de Vrijheid. Dat gaat over het onderzoek naar mensenhandel en mensensmokkel. Dat is een buitengewoon relevant onderwerp. Zoals een aantal van de woordvoerders zojuist ook al heeft aangegeven, worden volgende maand de resultaten verwacht van het onderzoek, ook weer door Tops en Van der Torre, naar het bovenregionale beeld. Ik zou de fractie willen vragen daarop te wachten. Wij zullen dan kijken of we op basis van dat onderzoek en de uitkomst een uitstapje naar Nedersaksen kunnen maken of dat dat de boog wat te ver overspant. Ik zou willen vragen aan de fractie of het mogelijk is dat de motie dan bij de bespreking van het bovenregionale onderzoek wordt betrokkenen.

01:25:15

Voorzitter 2: Dank u wel. Ik kijk even naar de indieners of u behoefte heeft aan een nadere vraag, of dat u zegt: "Ik dien de motie toch maar niet in." Mevrouw Armut eerst.

01:25:26

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Duidelijke woorden van de burgemeester. Ik weet niet of ik wel of niet echt een toezegging gehoord, maar ik denk dat we er dan scherp op toe zullen zien dat het in ieder geval mee wordt genomen in de bredere visie. Dank u wel.

01:25:43

Voorzitter 2: Ik hoorde de toezegging dat er een antwoord komt op uw voorstel. De heer Ram.

01:25:51

De heer Ram: Dank u wel. Op zich een prima procedurevoorstel was, zo vat ik hem maar op, van de burgemeester om dan even de afweging te maken of een onderzoek zinvol is. Voor ons lijkt het sowieso zinvol, want we weten het nu niet, maar we kunnen dat rapport natuurlijk even afwachten wat het bovenregionale onderzoek laat zien en dan zullen we deze motie dan aanhouden in dit geval.

01:26:19

Voorzitter 2: Dan concludeer ik dat beide moties niet in stemming worden gebracht en dan geef ik het voorzitterschap graag weer aan de burgemeester.

- [M14: Opschorten experiment hybride parkeerplaatsen De Wijert](#)
- [M15: Ecologen kom aan tafel](#)
- [M18: Door wisselwoning de energiearmoede in](#)
- [M19: Inzetten tandartsbussen schooltandartsen](#)

01:26:48

Voorzitter: Dan komen we bij de bespreking van een aantal moties waarvan we in het presidium hebben geconstateerd dat die veel met elkaar te maken hebben. Dat gaat over wijkvernieuwing en de brief die het college erover geschreven heeft en de presentatie van de uitvoeringsprogramma's. Dat zijn de moties onder veertien, vijftien, achttien en negentien, dus vier moties komen nu aan de orde. Dat is nog niet alle feestvreugde want we krijgen zelfs maar liefst twee maidenspeeches. Dat is wel weer fantastisch. Zullen we daar ook mee beginnen, want volgens mij kan dat.

01:28:09

Mevrouw Huitema: De brievenbus met onbetaalde rekeningen al tijden niet meer geopend, een verhoogde hartslag als de deurbel gaat omdat je bang bent dat de deurwaarder voor de deur staat, ontslag genomen omdat je niet wilde dat je werkgever door middel van loonbeslag erachter komt dat je het even financieel niet redt, in een huishouden opgroeien waar angst is voor kosten van de tandarts en hierdoor niemand meer uitgaand gaat. Bovenstaande voorbeelden zijn patronen die ik, toen ik werk bij een deurwaarderskantoor, constant worden. Patronen van armoede waar je zomaar in verzeild kunt raken, patronen die zo veel stress met zich meebrengen en wat in alles doorwerkt van slecht slapen tot aan de tandarts overslaan. Ik heb een vraag aan jullie: wie weet hoe hoog één onbetaalde premie van de zorgverzekering wordt? Eén basispremie van 124 euro is binnen een paar weken 173 euro, maar dan is het alleen nog maar het minnelijke traject. Op het moment dat het naar het gerechtelijke traject zijn er zo veel meer hogere kosten. Een dagvaarding: 125 euro, een betekening van een titel: 137 euro, griffiekosten: 86 euro, salaris rechtbankgemachtigde: 15 euro. Je premie van 124 euro is zo ineens 537 euro worden, in een korte periode dus van 124 nou 537 euro talloze kosten. De overheid en deurwaarderskantoren hebben rijkelijk verdiend aan deze ene onbetaalde premie en jij hebt nog steeds geen geld, geen geld om deze kosten betalen. Dit moet echt anders. Er moet echt anders worden gekeken naar het verdienmodel op schulden. Dit is de reden waarom ik de politiek ben ingegaan. In mijn ideale wereld pakken we dit direct aan en zetten wij in om te voorkomen dat één onbetaalde zorgpremie een val naar armoede betekent en stoppen we per direct met kostenverhogende maatregelen. We zijn hier in de gemeenteraad niet in de positie om direct wat aan deze kosten te doen, maar wat wij wel kunnen doen is een begin maken met het doorbreken van eerdergenoemde patronen. Uit onderzoek blijkt dat een slecht onderhouden gebit twee keer meer voorkomt bij lage inkomens. Dus laten wij vandaag met z'n allen een begin maken door voor deze motie voor de tandartsen te stemmen. Laten we vandaag beginnen met het zorgen dat kindjes allemaal naar de tandarts gaan, dat ongeacht de financiële situatie, ongeacht de stresssituaties thuis, alle kindjes met een stralende glimlach het leven tegemoet gaan. Dank u wel.

01:31:03

Voorzitter: Ik zou bijna een merk bij de tandpasta gaan noemen, maar daar wordt iemand anders heel nerveus van op de publieke tribune. Dan gaan we naar Tim, GroenLinks, ook een maidenspeech.

01:31:31

De heer Van de Vendel: Goedenavond, allemaal. Dank, mevrouw Huitema, voor de mooie woorden. Dank, voorzitter, voor het woord. Voorzitter, het is een eer en een genoegen om hier te staan voor jullie allemaal, de gemeenteraad. Het is mij een eer om dat juist de gemeenteraad gaat over datgene wat bij iedereen dicht in de buurt zit: je thuis, je natuur, je omgeving. Als gemeenteraad hebben wij de verantwoordelijkheid om ons daar maximaal voor in te zetten, voor de dingen die wij, ieder van ons vanuit onze eigen achtergrond echt belangrijk vinden, dingen die in het bestaande systeem waarin wij leven niet altijd worden meegenomen. Ik ben ook blij dat ik juist bij deze motie over het behoud van groen het woord mag voeren. We praten hier namelijk over de belangrijkste plek in mensen hun leven, hun thuis en de omgeving daaromheen. Allemaal hebben wij gevoelens bij de plaatsen die

wij als thuis hebben mogen rekenen. Als ik terugdenk aan mijn thuis, waar ik ben opgegroeid, dan krijg ik daar warme gevoelens bij: een warmte nest, een fijn huis en een fijne groene buitenruimte, een oase in de dichte bebouwing van regio Den Haag waar ik eindeloos kon spelen als klein jongetje. Een huis wordt ook een thuis door de mensen om je heen. Vanaf hier even een hele kleine shout out naar mijn ouders, familie en vrienden die er altijd zijn geweest en daardoor deze plek ook echt een thuis heb mogen noemen. Voorzitter, ik ben blij dat wij deze motie mede-indienen. Een motie die gaat over het waarderen van bestaand groen en ons inzetten om dit te behouden bij sloop- en nieuwbouwprojecten. Het vroeg betrekken van de ecooloog bij bouwprojecten en helemaal bij sloop- en herbouwprojecten kan hiervoor zorgen. Die groene omgeving is belangrijk, belangrijk voor je gezondheid, belangrijk om in te spelen, belangrijk om in te recreëren en belangrijk om er gewoon in te zijn en naar te kijken. Bovenal ook belangrijk voor de dieren, de insecten, planten en bomen, biodiversiteit en hittestress. Ook al is het groen niet direct op waarde te schatten, het is ook onbetaalbaar. Dat is precies waarom ik de politiek in wilde gaan en waarom ik blij ben dat ik hier vandaag mag staan. Geld kan uitstekend voor zichzelf zorgen in dit neoliberale systeem, maar bomen, sociale veiligheid, ruimte op straat, sociale cohesie, dat zijn dingen die niet voor zichzelf kunnen zorgen. Die zijn niet hard genoeg te kwantificeren en verliezen het vaak van de harde waarde van het geld. Ik denk dat het een belangrijke taak is van de politiek om zich hiervoor in te zetten, om waarde toe te voegen aan het leven van inwoners, dieren en planten inclusief. In dit voorstel zetten we ons door middel van deze motie in voor meer behoud van groen. De aanleiding daarvoor is de wijkvernieuwing in de Wijert waar dit niet vanuit het begin misschien perfect is gegaan. In de toekomst gaat dat vast wel zo gebeuren, maar gelukkig zien we dat bij de wijkvernieuwing ook de juiste gemeente veel zaken aan heeft gepakt waar we wel heel blij mee zijn en waarmee we optimaal inzetten voor het leefgenot van inwoners. Zo steunen wij de opzet van het college om te experimenteren met het flexibel parkeren om zo extra ruimte te maken voor het spelen en recreëren. Ook dat kan waarde toevoegen. Het is aan ons om dat te proberen en uit te vinden of dat ook echt waarde toevoegt. Gelukkig hebben wij hier in Groningen een traditie om ons als raad, college en gemeente hiervoor in te zetten, om te zorgen dat de zaken die echt van waarde zijn, ook op waarde geschat worden en zo behandeld worden. Hier in Groningen pakken we dingen aan, willen we dingen niet aan de spijker hangen, maar juist samen aan de weg timmeren. We proberen nieuwe oplossingen, zoeken elkaar op en nemen alles en iedereen daarbij niet serieuzer dan strikt noodzakelijk. Dat zie ik om me heen continu gebeuren en dat maakt mij tros. Trots op onze gemeente, trots op ons als raad en trots op alle inwoners. Zelf zie ik elke dag als ik mijn ogen opendoe weer wat er kan gebeuren als raadsleden zich inzetten voor iets wat ze echt belangrijk vinden en op waarde kunnen schatten. Deze gemeenteraad is er namelijk ook voor mij geweest. Zonder deze raad had ik niet zo fijn kunnen wonen in een duurzaamheid in een groene omgeving met veel sociale cohesie. Als er niemand zich hard voor had gemaakt, waren er nooit tiny houses in het Westpark gekomen en had ik daar niet zo fijn kunnen wonen en daar zo'n fijn thuis gehad met Betty en Charlie. Dit geluk, dit gevoel van thuis, hier wil ik graag aan bijdragen. Hier kan ik nu ook aan bijdragen door ervoor te zorgen dat de woonomgeving fijn en leefbaar is en dat er fijn gerecreëerd kan worden, dat er eerlijk werk is en dat we samen door blijven werken aan een groene, eerlijke en duurzame toekomst. Dank u wel.

01:36:24

Voorzitter: Allebei heel hartelijk bedankt voor de maidenspeeches. Het was een mooie bijdrage, en ik heb weer een nieuw woord geleerd: shout out. Houd hem vast, jongens, shout out. Er zijn nog meer moties ingediend door meerdere partijen. Ik kijk even rond. Wie wenst het woord? De SP.

01:36:46

De heer Dijk: Dank u wel, voorzitter. De twee vorige sprekers gaven ook aan dat dit het punt is wat over wijkvernieuwing gaat, en het verbreden van die wijkvernieuwing. Ik heb het in de commissie aangegeven, maar ik ga het hier toch nog een keer herhalen, want ik vind het een mooi punt in dit coalitieakkoord wat ook breed gesteund wordt door deze hele gemeenteraad, dat we in meer wijken wijkvernieuwing willen gaan doen, veel noordelijke wijken en ook De Wijert. Daar hoorden we de vorige spreker ook al over en we horen en zien hoe belangrijk dat voor mensen in hun leven is. Ik heb daarbij aangegeven dat wat de SP betreft er nog twee punten zijn die wij graag willen maken. Het eerste punt wat ik daarbij had gemaakt, is taal en taalachterstanden. Wij komen in onze buurt rondom als we aanbellen bij mensen, deur aan deur, echt veel te vaak mensen tegen die de Nederlandse taal niet machtig zijn. Ik vraag me dan echt af hoe je kan overleven in een samenleving als deze. Volgens mij heeft de spreker van de Partij van de Arbeid duidelijk gemaakt dat als je dan in de problemen komt, vraag ik me echt af hoe je daar in vredesnaam ooit nog uit zou kunnen komen als je ook nog de taal niet machtig bent. Ik kom daar later op terug op dit punt van de taal, maar niet vandaag. Waar ik wel op terug wil komen en dat hebben alle partijen volgens mij ook gezien is tandartszorg. Als één op de vijf kinderen gemiddeld in Groningen niet naar de tandarts gaat omdat hun ouders bang zijn voor de kosten van de tandarts en daarom dus geen periodieke controle krijgen, dan durf ik mijn hand wel in het vuur te steken dat in de noordelijke wijken waar de sociaaleconomische achterstelling een stuk hoger is dan in de zuidelijke wijken minus De Wijert, dan weten we dat daar veel meer kinderen zijn die niet periodiek tandartscontrole krijgen. Ik vind dat een ontzettend groot probleem. Ik was dan ook erg blij dat toen ik ging rondvragen bij partijen of ze mee wilden doen, dat ik heel snel de Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid en ik weet ook dat de Stadspartij 100% voor Groningen hier eerder een punt van hebben gemaakt en ik merk dat heel veel andere partijen dit ook vinden. Dan kunt u zeggen: "Dan is het misschien een wat overbodige motie." Het punt wat wij graag als SP-fractie willen maken: we zien heel veel initiatieven, ook bijvoorbeeld bij het UMCG, om soms tegen lagere kosten mensen naar de tandarts te krijgen. Het punt dat wij heel graag willen maken en daarom ook deze motie hebben ingediend, is da wij graag willen dat er actief naar kinderen toe wordt gegaan. Dat kan in de vorm van een tandartsbus. Misschien is dat een beetje een ouderwetse gedachte van mij, maar als dat een middel, een manier is om ervoor te zorgen dat het tandartsbezoek of de periodieke controle van kinderen omhooggaat, dan vinden we dat een gerechtvaardigd middel, net als tandarts op school. Ik heb de motie ook zo opgeschreven dat het college enige vrijheid laat over wat nou het meest effectieve middel is, maar het doel is om de periodieke controle van kinderen door de tandarts omhoog te krijgen. Ik hoop dat dat met deze motie en zoveel steun van gemeenteraadsfracties gaat lukken.

01:39:42

Voorzitter: De Stadspartij.

01:39:44

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Dijk, want op het moment dat ik dit punt naar voren bracht in een eerdere commissie, heb ik de SP niet gehoord die mijn fractie ondersteunde op het punt van zorg wat wij toen hebben uitgesproken. Dan schetst toch wel enigszins mijn verbazing dat deze motie nu wordt ingediend. U heeft daarvoor contact met mij opgenomen, iets wat laat. In het beginsel steun ik deze motie, alleen sta ik er wel ambivalent. Ik vraag me af waarom dat eerder dan niet is gesteund door de SP, maar de SP nu zelf met deze motie komt. Kunt u dat misschien beter toelichten? Dank u wel.

01:40:28

De heer Dijk: Dat ga ik proberen. Ik had inderdaad verkeerd nummer van u. Dat heb ik u ook duidelijk gemaakt via de app. Op het moment dat ik het goede nummer had heb ik u opgestuurd omdat ik eerder al met één van uw collega raadsleden had besproken dat ik u er heel graag bij wilde betrekken, omdat ik niet wist dat u hier een voorstel voor had gedaan. Dus dat kan mijn persoonlijke fout zijn, maar ik hoop alsnog op uw steun. Het punt wat ik er ook nog bij wilde maken, is dat we ondanks er middelen vrij zijn gekomen voor de collectieve zorgverzekering het anders maakt. Dat maakt dat we er de middelen voor gereserveerd hebben en dat we natuurlijk nu een besluit nemen over meer middelen voor wijkvernieuwing en ook sociale wijkvernieuwing. Daarom heb ik deze twee punten van mogelijke dekking ervoor bij gezocht. Dat is de inhoudelijke wijziging ten opzichte van het voorstel wat u toen deed.

01:41:22

Voorzitter: Mevrouw Menger, u kunt ook direct naar uw woordvoering gaan. Dan kunt u het in een keer meenemen.

01:41:28

Mevrouw Menger: Dan zal ik dat even opvolgen, voorzitter. Dank u wel. Nogmaals, ik sta een beetje ambivalent in de motie. Dat heeft te maken met dat wij inderdaad de zorg delen en het heel erg vinden dat er kinderen zijn die een slecht gebit hebben en dat te maken heeft met diverse elementen. Wat de spreekster van de PvdA aangaf, op het moment dat je gebit niet goed is, heeft het wellicht verstrekkende gevolgen, en kan het verstrekkende gevolgen hebben voor je gezondheid waardoor uiteindelijk de zorgkosten hoger uitvallen onderaan de streep. Ik vind het een beetje lastig, want ik wil uiteraard dit voorstel steunen. Mijn fractie wil deze motie steunen. In een eerdere woordvoering tijdens de commissie heb ik aan de wethouder nadrukkelijk onze zorg naar voren gebracht. Wat ik mij meen te herinneren is dat de wethouder toen aangaf dat daar aandacht voor is binnen deze gemeente, dat daar ook aan wordt gewerkt, dat mensen landelijk hiermee bezig zijn en dat het ook de aandacht heeft op landelijk gebied. Toen kreeg ik heel sterk de indruk dat de wethouder aangaf van ermee bezig te zijn en we daarvoor verder geen motie hoeven in te dienen. Nogmaals, ik miste toen de steun van de SP en ik vind het jammer dat dat dus nu alsnog in een motie van SP naar voren wordt gebracht. Dank u wel.

01:43:08

Voorzitter: D66.

01:43:09

De heer Rustebiel: Dank, voorzitter. Ik ga ervan uit dat ik alle moties nu even behandel die bij wijkvernieuwing horen, dat het hele setje. De meest belangrijke motie wordt, denk ik, door de SP ingediend. Of die eerder nou wel of niet door iemand anders is ingediend, maar toch niet zoveel uit. Wij willen we de ogen op de bal houden. Het is gewoon best wel treurig dat je in Nederland Amerikaanse toestanden dreigt te krijgen, waarbij je aan het gebit van kinderen kunt zien hoe ze thuis zijn opgegroeid en wat voor kansen ze daar hebben gekregen. Een tandartsbus of een ander vervoersmiddel of de tandarts op school kan drempelverlagend werken en die kan ervoor zorgen dat alle kinderen dezelfde kansen krijgen om het tandartsbezoek te doen. Als je op jonge leeftijd gewend raakt aan zo'n tandartsbezoek, is het veel makkelijker om dat voort te zetten. Dat is alom bewezen. Daarom dienen wij die motie mede in. Er zijn nog een aantal moties, Ecologen kom aan tafel, die dienen wij ook mede in. Wij zien dat we hier in de gemeenteraad heel goed zijn in het vaststellen van groene beleidsambities. Daar kan je allerlei beleidsstukken over opnoemen. Alleen, we zien nog te vaak dat er in de uitvoering, in de haast die dan moet gebeuren of omdat er partijen zijn die onze beleidsregels misschien niet goed kennen, dat het nog niet helemaal goed gaat. De motie die daarover is ingediend, komt eraan tegemoet. Ik denk dat collega Hekkema er nog wel meer woorden aan gaat geven. Het experiment met de parkeerplekken vinden wij interessant. Wij willen wel waken voor een te maakbare gedachte op parkeergebied. Natuurlijk vindt mijn fractie ook dat de ruimte op straat beter een andere invulling kan krijgen. Alleen het inzetten van zo een experiment op de ene plaats betekent waarschijnlijk gewoon dat de realiteit betekent dat die ouders ergens anders terecht komen, dus ik verwacht dat het college dat goed gaat monitoren en dan zijn we heel benieuwd naar de dit experiment. Dan de wisselwoning, wij vinden dat wel een goede motie. Wij snappen heel goed de zorg die erachter ligt. Alleen zijn wij benieuwd of het college hiermee uit de voeten kan. Dank u wel.

01:45:02

Voorzitter: VVD.

01:45:04

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Wij zullen de motie na onderzoek om tandartsbezoek te stimuleren steunen. Goede mondzorg is cruciaal voor de toekomst van kinderen. Dat is de reden dat we deze motie steunen. Wij gunnen namelijk, als ik de woorden van mevrouw Huitema even leen, iedereen een stralend gebied. We hopen dat het onderzoek breed wordt opgezet, zodat er gekeken wordt hoe ouders gestimuleerd kunnen worden hun kinderen gratis naar de tandarts te laten gaan en dat niet alleen de tandartsbus wordt verkend. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat ouders hun verantwoordelijkheid niet nemen en dat wij die verantwoordelijkheid zomaar overnemen. We willen uiteindelijk graag een meningsvormende sessie over het onderzoek om dit debat breder te voeren, zodat deze motie niet enkel een losse flodder is, waar we het net ook al even over hadden, maar dat we dit echt in breder perspectief gaan bekijken. Dan de motie over de hybride parkeerplaatsen. Dat vind ik een idioot plan, maar ik heb mijn fractievoorzitter beloofd die woorden niet te gebruiken, dus dat zal ik niet doen, maar zoals u begrijpt zullen wij voor die motie stemmen.

01:46:00

Voorzitter: De PVV.

01:46:04

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Wij dienen een motie in over de wisselwoningen: Door de wisselwoning de energiearmoede in. We hebben dit al eerder aan de orde gesteld toen het armoedepakket eerder in deze raad werd behandeld ter bestrijding van de energiearmoede. Helaas zien we nog niet een vooruitgang op dit punt. De wijkvernieuwing is hartstikke belangrijk en de gemeente heeft daar een speciale verantwoordelijkheid in, samen met de woningbouwcorporaties, om er dan voor te zorgen dat je goede wisselwoningen hebt waarbij bewoners niets een torenhoge energierekening voorgeschoteld krijgen. Een aantal geluiden hebben ons bereikt vanuit de Camphuysenstraat: drie wisselwoningen, label f waarbij je 1.200 euro per maand betaalt. Ik kan dat weinig sociaal noemen. Als sociale woningbouwcorporatie zou je toch achter je oren moet krabben als dit soort dingen gebeurt. We willen met deze motie extra aandacht vestigen op dit probleem en de wethouder oproepen om dit na te vragen bij de verschillende woningbouwcorporaties of dit op meerdere plekken aan de orde is en mogelijk, als dat aan de orde is, dan ook afspraken te maken dat mensen die in een wisselwoning noodgedwongen moeten gaan wonen, dat zij niet in hun energiekosten omhooggaan. Dat is landelijk op veel plaatsen de praktijk. Dat lijkt mij ook een heel erg goed voorstel. Daarnaast voorzitter, wij hebben het stuk mede-ingediend voor de tandartszorg. Het is cruciaal om kinderen een goede tandartszorg gegeven, maar ook ere wie ere toekomt, de Stadspartij heeft dat inderdaad eerder aan de orde gesteld, dus daar alle complimenten naar. Dat was mijn bijdrage, voorzitter.

01:48:03

Voorzitter: ChristenUnie.

01:48:06

De heer Wennink: Het was bijna een soort telepathisch contact, voorzitter, ik had mijn hand nog niet opgestoken. Dat is hartstikke mooi. De wijkvernieuwingen, we noemden het al vaker, dat is een combinatie van het sociale en de fysieke vernieuwing. We pakken beide elementen tegelijkertijd aan. Dat zien we mooi in de moties terug. Het is een combinatie van sociale moties en fysieke moties. Alle vier kort langsgaand, wij zijn blij met de tandartsen motie. Daarom dienen wij mede in, en met name blij dat hierbij de gereserveerde middelen die wij eerder reserveerden vanuit de collectieve zorgverzekering, dat we die hiervoor inzetten. Dat is een heel mooi doel. De hybride parkeerplaatsen, wij hebben in de meningsvormende sessie hier al uitgebreid over gesproken. Wij begrijpen het risico wat het CDA, Partij voor het Noorden en de Stadspartij hier aanstippen, maar wat ons betreft is er voldoende reden om met het experiment te starten. Mocht er op basis van de uitkomst blijken dat dit echt tot een tekort leidt overdag, dan zijn wij vol vertrouwen dat het college dit zal heroverwegen. Dan Ecologen kom aan tafel, wat ons betreft een sympathieke motie. Die stipt aan dat zeker bij wijkvernieuwingenprojecten biodiversiteit versterkt kan worden. Dat betekent wellicht dat er misschien in hoeveelheid groen iets kan afnemen, terwijl de biodiversiteit versterkt of verhoogd wordt. Dus dat vinden wij een mooie motie. De motie Door wisselwoningen de energiearmoede in, daar voornamelijk de vraag aan het college of punt twee een beetje haalbaar is. Kunnen wij dit soort afspraken maken? Kunnen wij dit afdwingen bij de woningbouwcorporaties ter vorming van onze mening? Dank u wel.

01:50:01

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

01:50:03

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. Er is al heel veel gezegd over de verschillende moties en dat zal ik dan ook niet herhalen. Ik sluit me vooral aan bij de heer Dijk van de SP als het gaat om die tandartsmotie die wij mede-indienen. Mijn collega, Janette Bosma zal daar zo meteen in haar stemverklaring misschien nog even op terugkomen omdat het haar motie is. Ik wil toch even ingaan op de motie waar ik zelf onder sta, die ikzelf met andere partijen heb ingediend als het gaat om het beter betrekken van ecologen bij nieuwe wijkvernieuwingsplannen. We hebben twee weken geleden hele mooie plannen gezien voor de uitbreiding van de wijkvernieuwing, ook naar andere wijken toe. We hebben ook een plan besproken in de Wijert, wat in wezen best een mooi plan is, ook veel groener wordt, een mooi experiment als het gaat om hybride parkeren en oog voor de sociale veiligheid. Het verbaasde onze fractie toen tijdens het lezen van die plannen wel heel erg dat het uitgangspunt van biodiversiteit en groen niet heel erg was meegenomen aan het begin van de planvorming. Dat is nou iets wat wij als Partij voor de Dieren en ook de andere partijen heel graag willen verbeteren. Ik denk dat het college daarom wel een kritische aansporing kan gebruiken als het gaat om het versterken van de biodiversiteit. Er liggen bij die wijkvernieuwingsprojecten gewoon heel veel mooie kansen om bij het herinrichten van straten en bij het herinrichten van binnentuinen het versterken van de biodiversiteit als randvoorwaarden op te nemen. Dat doe je dus door ecologen veel eerder in het proces te betrekken. Daarvan zouden we graag van het college willen horen hoe ze dat in de vervolgotrajecten zullen gaan realiseren. Dank.

01:51:37

Voorzitter: Het CDA.

01:51:39

Mevrouw Armut: Dank u, voorzitter. Voorzitter, het college van plan enkel 's avonds en 's nachts aan de minimale parkeernorm van 0,5 tot 1 per woning te voldoen. Mijn fractie voorziet dat er op deze manier een enorme druk ontstaat overdag waar deze buurtbewoners de dupe van zullen worden. Met deze motie roepen we het college op zich ook overdag aan de minimale norm te houden en de parkeerruimte in ieder geval zes maanden te monitoren en daarna pas te kijken of ze het experiment heroverwegen.

01:52:13

Voorzitter: Stadspartij.

01:52:16

De heer Moerkerk: Dank u wel, voorzitter. Stadspartij dient mede een aantal moties in. Ik zal daar niet zoveel woorden over vuil maken, het meeste is al gezegd. Er is één motie waar we niet op staan, maar ook niet willen steunen, en dat is over de ecologen. Dat komt omdat we denken dat de meeste plannen al voldoende waarborg geven om dingen goed te regelen en af te dekken, en met deze stap erbij het nog wat lastiger maken om plannen vlot op de rit te krijgen en uitgevoerd te krijgen en de bureaucratie door gaat toenemen. Dus die motie steunen we niet. Dank u wel, voorzitter.

01:52:49

Voorzitter: Zijn er nog anderen? Student en Stad.

01:52:52

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft de motie over de tandartsbussen of de inzet van de tandarts zijn wij voor. Ik denk dat het een mooie motie is. Wat betreft de moties over de ecofoon en de wisselwoningen staan we positief tegenover, maar wachten we nog wel de visie en de mening van de wethouder af. Dan de laatste motie over het parkeerexperiment. Wat ons betreft is het experiment van hybride parkeerplaatsen een goede zaak. We zijn benieuwd hoe dit zal uitpakken, dus wat ons betreft gaat het experiment gewoon door en kijken we aan het einde hoe dit ontvangen is en zullen wij dus tegen stemmen. Dank u wel.

01:53:35

Voorzitter: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan ga ik kijken naar het college voor preadvies. Wethouder.

01:53:44

Wethouder Eikenaar: Voorzitter, aan mij de eer om de bal te openen wat dit onderwerp betreft met de motie over de tandartsen. Allereerst wou ik mevrouw Huitema complimenteren met haar prachtige betoog, waar ik mij geheel in kon vinden, tot en met de passievolle wijze waarop dat werd uitgesproken. Dan de motie zelf. Het college laat het oordeel aan de raad. U weet dat wij 50.000 euro hebben gereserveerd om met de tandheelkunde voor kinderen aan de slag te gaan. Ik lees de motie zo, dat is wel even belangrijk om dat duidelijk te zeggen, in één van de punten staat er dat we het moeten meenemen in de planning voor verbreding wijkvernieuwing en de uitvoeringsprogramma programma's en het is verstandig om te zeggen dat het wij het niet zo interpreteren dat we die programma's gaan aanpassen, maar dat we inhoudelijk aan de slag gaan met de punten waar hierop gewezen wordt, bijvoorbeeld die tandartsbussen. Dat we die meenemen in de inventarisatie en dat we die meenemen in de uitwerking van die voorstellen en dat we het op die manier interpreteren. Anders worden we gedwongen om die plannen helemaal aan te passen en dat is nogal procedureel. Het gaat om de inhoud, het gaat erom dat die kinderen bereikt worden en dat die kinderen naar de tandarts gaan. Dat is hoe ik de motie interpreteren. Als ik hem zo mag interpreteren, is het oordeel raad en dan gaan we daarmee mee aan de slag, want het mag duidelijk zijn, het is geen acceptabele situatie dat we aan het gebit van mensen kunnen zien wat hun inkomen is, en helemaal als je een kind bent en je groeit op. Dan moet je weten dat gaan naar de tandarts de normaalste zaak van de wereld is. Het zou mooi zijn als in de toekomst de tandarts gewoon weer vergoed wordt, zodat je daar ook als je volwassen bent heen kan ongeacht je inkomen. Laten we beginnen bij de kinderen, want daar kunnen wij wat aan doen. Daar kan de gemeente Groningen, daar kan dit college wat aan doen en laten we daar op die manier mee starten. Dus als ik hem zo mag lezen, dan is het oordeel raad.

01:56:03

Wethouder Van Niejenhuis: Dan ga ik het dansen aan met wethouder Eikenaar, voorzitter, als dat mag. Ik begin met motie veertien. Die gaat over het parkeren van het CDA. Die motie ontraadt het college. We zien in de motie geen argumenten die het college doen

heroverwegen wat we voorstellen. Ik wil er nogmaals op wijzen dat wij voorstellen om de plannen die wij hier hebben straks aan te leggen en vervolgens te monitoren hoe dat uitpakt. Dat lijkt me een betere volgorde dan eerst heel veel dure parkeerplaatsen aanleggen. Ik heb daar in de commissie ook op gewezen dat het aanleggen van een parkeerplaats wel 15 tot 20.000 euro per parkeerplaats kan kosten. Ik zou niet weten waarom we dat als gemeentes zouden doen en vervolgens zeggen: "Dat gaan we weer terugdraaien en daar nog een keer kosten voor maken." Laten we kijken of we veel openbare ruimte kunnen maken waar veel mensen van kunnen genieten en als het nodig is om betere parkeeroplossingen te maken, andere parkeeroplossingen te maken, dan blijkt dat uit de monitoring en dan zullen we dat doen. Ten aanzien van motie vijftien denk ik dat biodiversiteit op een groeiende belangstelling mag rekenen. Eindelijk, zou ik zeggen, en ook in de politiek en zeker in de Groningse politiek. Ik denk ook dat dat één van de redenen is dat bijvoorbeeld deze raad de leidraad inrichting openbare ruimte heeft vastgesteld waarom op initiatief van deze raad een voorstel is gemaakt voor natuur inclusief bouwen, ook een initiatiefvoorstel voor goedkoper of duurzaam bouwen. Ik denk dat deze motie in die lijn past. Het is niet zo dat de gemeente Groningen van alles te zeggen heeft over privéterreinen en het groen wat zich daar bevindt, maar ik kan wel toezeggen in reactie op de motie dat het college met nog meer aandacht en interesse zal gaan kijken naar projecten in de ruimtelijke ordening, bouwprojecten en zeker in een sociale wijk, vernieuwing waar vanuit bestaand groen gewerkt gaat worden, en we nog meer gaan doen om te kijken of we het kunnen behouden. Dus ik hoop dat die toezegging richting de indieners van de motie voldoende is. Ten aanzien van motie achttien, voorzitter, vergeef me, dat is een klein beetje een technisch verhaal. Op zich klinkt de motie wel heel sympathiek, maar we hebben echt even goed gekeken wat de feitelijke situatie is. We zijn maar op één casus gestuit in de Wijert waar dit mogelijk zou kunnen spelen. Het is goed om even dus met u te delen wat ik vanuit de bestuurders van de woningbouwcorporaties heb begrepen en ook ambtelijk uit de gesprekken is gekomen die hier direct over zijn gevoerd uiteraard. Wij weten dat mensen die uit hun huis gaan graag in de wijk willen blijven om daar vervolgens in dat nieuwe huis direct te blijven of het als een wisselwoning te zien en weer terug te gaan. Het is zo dat als er in een wijk een woning gesloopt wordt, dat de woningen daaromheen vaak uit diezelfde periode zijn en heel vaak een even zo slecht energielabel hebben. De eis, zoals in de motie verwoord, om minimaal energielabel c te hebben, zou dus heel vaak in facto betekenen dat mensen de wijk uit moeten en dat is nou net niet waar mensen prioriteit aan geven. Ze willen graag vaak in de buurt blijven van de plek waar ze wonen of gewoond hebben. Het is ook zo dat de wisselwoning vaker een gelijk dan wel meestal ook beter energielabel heeft dan de woningen die gesloopt wordt. Die woning wordt natuurlijk niet voor niks gesloopt. In dit geval in de Wijert gaat het zelfs om woningen die aanzienlijk betere energielabels hebben dan de woningen die gesloopt worden. Het is ook zo dat energiecontracten meegenomen kunnen worden naar de nieuwe woning, dus dat verhuizing aan zich geen reden is om een nieuw contract af te sluiten. Daarnaast is het nog zo dat woningbouwcorporaties een sociaal plan hebben, een eenmalige tegemoetkoming in de kosten voor de verhuizing, dat er ook nog een maatwerkregeling is voor mensen die in de financiële problemen komen. Op die manier denken wij dat op heel veel manieren aan dit mogelijk probleem tegemoet wordt gekomen. Dat betekent dat we de motie zullen gaan ontraden.

02:00:04

Voorzitter: Hebben we dan alle preadviezen binnen? Dan kijk ik nog even of dat nog leidt tot aanvullende vragen, dan wel opvattingen over de ingediende motie. Eerst de VVD.

02:00:20

De heer Heiner: Ik had één korte vraag aan de wethouder. Klopt het dat mensen nooit naar een hoger energielabel gaan? Dat is een beetje wat ik eruit begreep, maar klopt dat?

02:00:31

Voorzitter: Dan kijk ik naar de Stadspartij.

02:00:34

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank. Ik hoor de wethouder zeggen dat het maar voor één geval van toepassing is. Dan wil ik graag weten wat we dan met dat ene geval gaan doen als dat dan zo ernstig is.

02:00:48

Voorzitter: Anderen nog? De PVV.

02:00:54

De heer Ram: Mijn vraag even aan de wethouder is: is er daadwerkelijk bij alle woningbouwcorporaties navraag gedaan of wisselwoningen boven label c, e of f zitten? Een andere vraag is: is de wethouder bereid om afspraken te maken met de woningbouwcorporaties zodat dit soort gevallen niet meer gebeuren? In dat geval zouden we de motie eventueel kunnen intrekken.

02:01:24

Voorzitter: SP.

02:01:26

De heer Dijk: Voorzitter, dit gaat ook over die motie wisselwoning. Ik heb daar zelf ook al een tijdje over zitten dubben en ik heb het daar in de commissie volgens mij ook met de PVV-fractie nog even over gehad. Als partij die de afgelopen jaren onwijs veel met huurders in contact is geweest met verschillende vormen van sloop en nieuwbouw zijn we ook wel eens dit soort gevallen tegengekomen, maar niet tientallen. Dan vind ik het erg goed dat de PVV dit punt aankaart, ook bij de wethouder neerlegt en zeggen: "Let hier nou op." Dan vind ik het een beetje lastig om een motie te gaan innemen die met een soort nieuw beleid komt, waar we dan de wethouder mee op pad sturen om woningbouwcorporaties mee op pad te sturen. Volgens mij is het ook onze taak als volksvertegenwoordigers om er dan voor te zorgen dat als we dit tegengekomen dat wij dan ook die woningbouwcorporaties die dan in dit geval, want het gaat om enkele gevallen ik ken er nog nu nog maar twee of drie bij wie dit speelt Dan moeten wij ook daar met die mensen naar de woningbouwcorporaties gaan en hun aan een mouw trekken. Of dat bij een wethouder doen, zoals nu, maar ik voel er niet zo heel veel voor om daar iets heel nieuws voor op te tuigen. Als het voor honderden gevallen zou zijn, moeten we dat zeker doen, maar in dit geval niet.

02:02:39

Voorzitter: Dan nog even GroenLinks.

02:02:44

De heer Van de Vendel: Dank u wel, voorzitter. Ik had nog een vraag aan de wethouder over 70

de motie over de ecologen aan tafel. Hoe gaat het college zich daar extra voor inzetten? We zijn nog net even op zoek naar de ene concrete stap hoe dan de extra inzet gaat gebeuren dat die ecologen in een vroeg stadium daadwerkelijk aan tafel komen.

02:03:07

Voorzitter: De heer Ram had nog behoefte om te reageren en wellicht.

02:03:13

De heer Ram: Wellicht is het iets om mijn motie toch iets aan te passen. Bij de tweede bullet zeg ik: "Een wisselwoning van minimaal label c." Ik hoorde bezwaren van de wethouder dat je dan wellicht de wijk uit moet. Dat had ik niet zo voorzien. Als ik nou een punt zet achter betalen, dan huidige huurwoning punt en dan het gedeelte dat een wisselwoning minimaal c moet hebben eruit uithaal. Is de motie dan oordeel raad?

02:04:01

Voorzitter: Dus de motie onder achttien wordt dan gewijzigd. Onder de tweede bullet eindigt de zin bij huidige huurwoning punt, en de rest van de zin verdwijnt. Daar wordt nu opnieuw preadvies op gevraagd. Dan hebben we de aanvullende vragen uit de raad gehad. Partij voor de Dieren nog.

02:04:27

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. Nog één aanvullende vraag op wat de heer Van de Vendel van GroenLinks heeft gevraagd. Ik hoorde de wethouder in de beantwoording zeggen dat we niet zoveel te zeggen hebben over de terreinen van derden, maar nou hebben we natuurlijk wel met zijn allen vastgesteld over hoe belangrijk we biodiversiteit vinden. Dat gaat niet alleen over onze openbare ruimte, maar ook over de binnenterreinen van particulieren. Dus ik vraag de wethouder dan nog: hoe gaan we ontwikkelaars, en dan refererend aan die wijkvernieuwing in de Wijert, in het vervolg het belang van het versterken van de biodiversiteit vertellen en hoe gaan we dat aanpakken en hoe zetten we daar ook onze gemeente [onhoorbaar] voor in?

02:05:11

Voorzitter: Het wordt een behoorlijk technische bijeenkomst, maar daar zal ik zo nog even op reflecteren. Ik stel voor dat de wethouder op de gestelde vragen nog even reageert.
Wethouder.

02:05:24

Wethouder Van Niejenhuis: Dank u, voorzitter. De vraag van de VVD, moet ik bekennen, heb ik niet helemaal begrepen. De vraag was: gaan mensen nooit naar een hogere label? Ik kan die niet zo goed plaatsen.

02:05:34

De heer Heiner: Ik bedoel dus: stel, je woont in een woning met energielabel c, betekent dat dat je dan nooit naar een wisselwoning met energielabel f gaat?

02:05:44

Wethouder Van Niejenhuis: Dank, voorzitter. Dat is een lager label in mijn wereld, maar daar kunnen we het over hebben. Ik zal niet zeggen dat dat nooit gebeurt, maar ik zal u wel vertellen, want ik heb het hier even erbij gezocht, hoe dat in De Wijert is gegaan waar deze vragen uit zijn voortgekomen. De mensen die uit de woningen zijn gekomen die gesloopt

zijn, zijn daar met enkele uitzonderingen naar a-label woningen gegaan. Er zijn twee uitzonderingen. Er is één label b en één label d en met die specifieke huurder met een label-d woning is daar heel concreet over gesproken en die heeft daarmee ingestemd. Het is ook zo dat de mensen dus naar een betere woning zijn gegaan, daar heeft de huismeester met alle inwoners afspraken over gemaakt, met behoud van de huur van de vorige woning. Als je dan naar een beter geïsoleerde woning gaat en je houdt je vaste huur, gaan je maandlasten de facto gewoon naar beneden. Dit is heel gebruikelijk dat woningbouwcorporaties dit doen. Dat heeft de huismeester hier gedaan en dat doen de andere zes corporaties in de stad en in de gemeente Groningen ook heel vaak. Dus nog even in reactie op de vragen van de heer Ram van de PVV dat hij vraagt om een afspraak te maken en hij de motie daar een beetje op aanpast: het punt van het college is dat het niet nodig is om deze afspraken te maken, want de corporaties doen dit doorgaans goed. Ik heb zelf gesproken met de bestuurder van de huismeester, nog dezelfde dag toen de motie binnenkomen en vanochtend nog een keer over de telefoon. De medewerkers van de gemeente hebben zich over alles corporaties verhoudend ambtelijk vanochtend nog uitgebreid overlegd. We zijn echt maar tot één casus gekomen en alle woningbouwcorporaties hebben gezegd: "Als dit tot een probleem leidt, hebben we allemaal maatwerkregelingen. Kom op de lijn en we gaan aan de slag." De huismeester gaat zelfs nu proactief bij mensen aanbellen waarbij ze mogelijkwijs het vermoeden hebben dat dit speelt in enige vorm. Dus ik zou zeggen: meer kunnen we bijna niet doen. Mocht het nodig zijn, kom op de lijn en dan wordt het opgelost. Dan nog even over de motie Ecologen kom aan tafel. Er wordt nu aan mij gevraagd of ik even concreet kan maken hoe we dat precies gaan doen. Dat kan ik hier niet ter plekke. Ik zeg u nogmaals toe, de biodiversiteit heeft een groeiende aandacht van uw raad en zeker ook van dit college. Ik wil ook zeggen, dat heb ik eerder ook al gezegd tegen de indieners van de motie, dat dit college geen aansporing nodig heeft om hier heel voortvarend mee aan de slag te gaan en hier nog meer aandacht aan te geven. Als men heel graag wil weten hoe de ambtenaren daar precies invulling aan gaan geven, wil ik graag buiten de raadsvergadering daar een keer verder over doorpraten.

02:08:19

Voorzitter: Dan even een kort reflectief moment. Wij hebben in het presidium geconstateerd dat dit allemaal hele nuttige discussies zijn naar aanleiding van een brief van het college. Ook zullen we even met de agendacommissie nog even afstemmen dat het dan wellicht handig was geweest om de brief eerst in een commissie te bespreken, want anders wordt het misschien wat diffuus, maar dat zullen we in goede samenspraak verder opnemen. In ieder geval iedereen die zich heeft ingespannen voor deze moties en de woordvoering heel erg bedankt daarvoor, maar de volgende keer moeten we het misschien toch eerst even dan in de commissie bespreken en dan kunnen we het toch nog wat breder oppakken. Dan stel ik u voor dat we gaan kijken naar de diverse moties om ze in stemming te brengen of niet. De eerste motie onder nummer veertien, wenst u de motie in stemming te brengen? Ik kijk naar de indieners.

02:09:26

Mevrouw Armut: Ja, dank u wel, voorzitter.

02:09:28

Voorzitter: Zijn er stemverklaringen bij motie veertien? Dat is niet het geval. Dan gaan we over motie veertien stemmen. De motie is verworpen met twaalf voor en 31 tegen.

02:10:03

Voorzitter: Dan zijn we bij motie onder nummer vijftien. Moet die in stemming komen? Ik kijk even naar de indieners.

02:10:18

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. We zullen na de toezegging van de wethouder en de goede reflectie op hoe belangrijk we biodiversiteit vinden de motie intrekken.

02:10:27

Voorzitter: Dank u zeer. Dan zijn we bij motie onder nummer achttien. Wenst men daar stemming over? Ik kijk even naar de indieners.

02:10:39

De heer Ram: Voorzitter, we zullen die motie intrekken. De reden is om dat de wethouder duidelijk aangeeft dat hij er nu alles aan doet en dat de woningcorporaties dit ook helemaal in zicht hebben. We zullen uiteraard de vinger aan de pols houden en als er iets misgaat het bij de wethouder melden. Dus dank voor de inzet van de wethouder op dit punt.

02:11:02

Voorzitter: Dank u wel en dan ben ik tot slot bij motie onder nummer negentien. Dat gaat over de tandartsbussen en of schooltandartsen. De indieners, wenst u de motie in stemming te brengen? Dat is het geval. Wenst iemand een stemverklaring over deze motie? Gaat uw gang.

02:11:22

Mevrouw Bosma: Dank, voorzitter. Wij dienen deze motie samen met de SP en andere partijen in, omdat we weten dat gezondheid samenhangt met inkomen en dat is onacceptabel. Daarom moeten we daar wat aan doen, juist in deze wijken en juist met minderjarigen. Iedereen verdient een juiste mondzorg en als dat door omstandigheden niet aan de orde is, zijn wij volgens mij als gemeente verantwoordelijk om mensen daarin te ondersteunen.

02:11:48

Voorzitter: Andere stemverklaringen? VVD.

02:11:52

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Wij stemmen voor, maar wij vinden het nogmaals wel heel belangrijk dat we hier in de toekomst een meningsvormende sessie over gaan hebben, zodat we het ook in breder perspectief kunnen behandelen.

02:12:03

Voorzitter: Anderen nog? Niet het geval. Dan gaan we stemmen. Ik open de stemming over motie onder nummer negentien. Ik sluit de stemming en de raad is eensgezind op dit punt. Daarmee hebben we volgens mij bijna alle agendapunten behandeld. Ik kijk naar de nestor en die moet een tevreden man zijn. Het is half tien, de heer Sijbolts. Mooi voor de raad.

02:12:50

De heer Sijbolts: Ik zie ook de lengte van mijn eigen A4'tjes, voorzitter.

02:12:59

Voorzitter: Aan mij nu de taak om van twee mensen toch min of meer afscheid te nemen. Je weet het nooit zeker, maar ik ga er toch iets over zeggen. Ik zag zojuist Diederik van der Meide binnenkomen en toen dacht ik: wat betekent dit? Dus ik keek eerst een beetje zorgelijk naar de gezondheidssituatie bij de PvdA-fractie. Ik constateer dat iedereen er blozend en welvarend bij zat. Ik denk: dat kan het niet zijn. Vervolgens keek ik iets verder en toen dacht ik: hij komt natuurlijk voor zijn vaste maatje, Wim Koks. Dat zal het ongetwijfeld wel zijn en misschien ligt er nog een ander linkje. Wim, alles wat er over jou te zeggen viel, is gezegd bij een vorig afscheid. We hebben het allemaal netjes opgebouwd, maar wat is het toch wel weer fantastisch dat jij bij je laatste installatie waarbij Floor tijdelijk vervangt, de kleinkinderen op de publieke tribune had die het ook even mee konden maken. Wat ook wel heel leuk was, was dat iedereen toch ook wel weer ergens heel erg blij was dat je weer in ons midden was, omdat je bijdrages altijd buitengewoon op prijs worden gesteld, je heldere blik. Dan hou ik op met alle complimenten, want daar ben je helemaal niet van natuurlijk, maar het is toch wel heel erg leuk dat mensen altijd uitzien naar uw komst en dat is bij jou zeker het geval. Ook in deze raad heb je je steentje weer mooi bijgedragen. Je krijgt geen cadeau, want ze zijn gewoon op, althans voor jou, maar we verheugen ons wel ongelooflijk in je aanwezigheid in het centrum van onze gemeente of anderszins is het altijd een pretje om jou tegen te komen, en wederom heel erg veel dank voor alles wat je weer hebt betekend en bijgedragen aan onze raad.

9. Afscheid Julian Bushoff, PvdA

02:15:45

Voorzitter: Dat brengt me op de volgende van wie we afscheid moeten gaan nemen. Daar zou ik paar dingen over willen zeggen: één ding, twee dingen misschien wel, misschien wel drie dingen of vier. Er zijn ook een heleboel dingen die ik niet ga zeggen nu, maar die zeggen we dan op een ander moment. Laat ik me dus beperken tot drie dingen. Ik maak er toch vier van. Er zijn heel veel dingen, Julian, die ik wil zeggen bij het afscheid hier van onze gemeenteraad. Het eerste ding wat ik wil zeggen, is dat het ongelofelijk knap is hoe je dat intrigerende regeltje 'ik wil een paar dingen zeggen' steeds weer kon uiten en daarmee steeds weer alle aandacht wist op te eisen. In ieder geval liet je daarmee blijken dat je de klassiekers goed kent en wij weten welke klassieker dat dan is, de oude vertrouwde Joop den Uyl. Wat een tijden waren dat! Nu zit de helft van deze zaal te kijken: wie was dat wel? Kijkt u maar eens naar oude filmpjes hoe kijkt u ook nog maar eens een keer naar een uitspraak over Sinterklaas, van wie die was. Het tweede wat ik zou willen zeggen is dat we heel blij mogen zijn dat we jou nog zo lang in ons midden hebben mogen koesteren, terwijl je, je zou het bijna niet zeggen, vier jaar lid bent geweest van onze gemeenteraad. De meest gestelde vraag kwam al een klein beetje op toen ik mijn eerste nieuwjaarspeech mocht voorbereiden. Dat was: gaat Julian naar Den Haag? Je was toen betrokken geweest en ik was daar ontzettend trots op bij het maken van het verkiezingsprogramma voor de Partij van de Arbeid. Het heeft geen bal geholpen trouwens, maar zoals Julian zelf altijd al zegt: "Als je wil verliezen, dan moet je mij het campagneteam zetten." Dat geheel terzijde, maar ik was er wel heel erg trots op, omdat je daarmee toen die Groningse inbreng kon doen. Je zat op de

verkiezbare plaats voor de Tweede Kamer en met een hele gunstige verkiezingsuitslag die helemaal niet zo vreselijk gunstig hoefde te zijn, zou jij dan naar Den Haag gaan. Ook in Den Haag vertrekt een volksvertegenwoordiger wel eens voortijdig zo dat jij dan weer in beeld zou komen voor een Kamerzetel. Je moest er gelukkig ook heel veelzeggend toch wel even over nadenken en we hebben er een paar keer over gesproken en niet alleen met mij, maar uiteindelijk heb je toch de knoop doorgehakt en gezegd: "Ik ga wel naar Den Haag. Dat je heel veel in huis hebt, was direct al duidelijk, want de fractie had jou niet voor niets gekozen als fractievoorzitter terwijl je nog maar negentien jaar oud was. Ik denk dat je daarmee de jongste fractievoorzitter ooit geweest bent in Groningen en dat zegt heel wat. In februari 2019 hield je in de oude nieuwe raadszaal jouw maidenspeech en je stond daar alsof je het werkelijk nog nooit anders had gedaan. Zonder nog maar één debat in de raadszaal te hebben gevoerd, hield je al een hartstochtelijk pleidooi voor een goed debat in de raad en het belang daarvan. Je zei toen: "Het voeren van het debat, het uitwisselen van argumenten is kenmerkend voor onze democratie en vrijheid en dat moeten we koesteren." Dat blijven we koesteren, Julian, terwijl jij die boodschap ook in Den Haag uitdraagt. Daar hebben we door jou heel persoonlijke maidenspeech ook al goed kennis mee kunnen maken en ik weet ook bijna zeker dat al onze raadsleden, in ieder geval de wethouders, die maidenspeech hebben gevolgd en stukken hebben opgezocht. Je zei daarin: "Zet je in voor een ander, voor iemand die het moeilijk heeft, volg je hart, doe het goede, ook tegen de stroom in." Zo hebben we jou hier de politiek zien bedrijven voor een ander, voor de schoonmakers. Die komen nu in de gemeentelijke dienst als het zover is. Misschien niet zo snel als jij en andere dat wensten, maar we zijn er wel mee bezig. Voor een ander, zoals ook voor de woningzoekenden, met ziel en zaligheid heeft gezocht naar de mogelijkheden om als raadslid het leed van de woningnood te verlichten. Daarin heb je successen geboekt en ik ben er ook heel blij mee, maar tegelijkertijd heel trots op dat je vandaag in het debat een paar keer werd aangehaald over de bestuurlijke boete, want we vinden allemaal in deze raad dat we daar paal en perk aan moeten stellen, maar jij was één van de gezichten bij die aanpak. Je hebt moties ingediend over bijvoorbeeld het paal en perk stellen aan het ombouwen van kamers naar studio's, je hebt een motie ingediend over de zelfbewoningsplicht en de opkoopbescherming en over de pandjesbrigade, over extra handhaving tegen huisjesmelkers en huizenbeleggers en kijk eens welke opvolging dat heeft gekregen. Het hoogtepunt in jouw strijd tegen de woningcrisis was jouw initiatiefvoorstel voor 2.500 betaalbare woningen extra. Ook voor de BOA's, ze gingen voorop en zij gaan voorop bij het handhaven van de maatregelen tegen het coronavirus, en op jouw initiatief kregen ze, net als de politie, een bonus als blijk van waardering en je kreeg de hele raad daarin mee. Voor anderen, zoals de gedupeerden van de aardbevingen als gevolg van de gaswinning, want je betrokkenheid bij het aardbevingsdossier is groot. Zo was je in de vorige raadsperiode een actieve kracht in de begeleidingscommissie aardbevingen van de raad. Julian, in relatief weinig tijd heb je heel erg veel bereikt en altijd met flair. Het was steeds een genoegen om je in de raad beter te zien en vooral om naar je te luisteren. We hebben geen autocue bij de gemeenteraad van Groningen, maar als je jou soms je woordvoering zag doen, zou je bijna denken van wel. Als de autocue een klein beetje haperde was jij daar altijd zelf het meest chagrijnig over, maar gelukkig pepte het na de pauze ook wel weer op. Je hebt een enorme liefde voor een goed debat die je bij de start al benoemde en kreeg onder jouw handen een prachtige vorm. Je zocht het op, je genoot ervan, je zat af en toe zo te

kijken als iemand wat zei en dan zag je dat hoofdje draaien: wat ga ik straks daar eventjes op zeggen? Dan had je hem en dan dook je gelijk naar de microfoon. Wij hebben er in ieder geval allemaal van genoten, ook al had je ons natuurlijk af en toe wel enorm bij de benen. Saai werd het dus nooit met jou erbij en je was één van de smaakmakers in de raad, naast vele anderen natuurlijk moet ik er wel even bij zeggen, maar dat is ook allemaal waar. Soms maakte je uitstapjes naar het verleden en dan was de verbeelding nooit ver weg met verwijzingen naar Joop den Uyl of Jan Shaver en zinsneden als een scheiding van kennis, macht en inkomen. Dat was ver voor jouw tijd, maar het idealisme spatte ervan af. Altijd benoemde je jouw besef en de eer op de schouders van anderen te staan. Voor een progressief politicus was je wel heel kritisch over de innovaties van het vergadersysteem van onze gemeenteraad. Het kostte ongelooflijk veel moeite om jou daarin mee te nemen. Het gaat jou over de inhoud, zeg je dan, en niet over de vorm, maar jij had heel goed door dat de vorm ook heel vaak de inhoud kan bepalen en in dat opzicht datgene wat je vertrouwd was, kwam je altijd wel goed uit. Daar kende je de spelregels van en dat was misschien wel een klein beetje de reden dat je tegen de vernieuwing was op dat vlak. Bij toekomstige aanpassingen van de werkwijze zullen we jouw gedachtegoed ongetwijfeld meenemen, want jij weet, soms is de geschiedenis ook een slingerbeweging. In je laatste begrotingsdebat sloot je af met de belofte die je zelf maakt toen je de politiek in ging. Iets dat ons hier in deze zaal bindt ondanks alle verschillen, namelijk dat we met elkaar en samen alles op alles zetten om het vandaag een beetje beter te maken voor morgen. Julian, je hebt hier alles op alles gezet om morgen een beetje beter te maken voor de inwoners van Groningen, nu en in de toekomst, en nu ga je dat doen voor het hele land. Het moge duidelijk zijn dat we je hier in dit huis gaan missen. Ook in Den Haag ga jij je hart volgen, het goede doen, ook als het moet, tegen de stroom in. We wensen je alle plezier en geluk daarbij. We hebben een cadeau voor je uitgezocht waar je rijkelijk uit kunt putten als je de historie wilt laten spreken in dat warrige Den Haag. Hou koers en vergeet ons niet. Wij doen dat bij jou in ieder geval niet. Dank u wel. Het woord is aan de nestor.

02:27:08

De heer Sijbolts: Ik heb nog een leuk weetje vooraf aan de grappen en grullen die ik straks ga vertellen. Het is wel leuk om te weten dat Julian, dat weten we natuurlijk, hier in dit huis een beetje de grondlegger is van twee dingen. Het werkt aanstekelijk, want op 30 november waren onder andere de heer Wennink van de ChristenUnie en de heer Heiner van de VVD ook al begonnen met twee dingen en het is mevrouw Pestman die op 7 december ook al begon met twee dingen, dus in die, Julian, wordt dat deel van jouw betoog hier gewoon voortgezet. Edelachtbare heer Bushoff, beste Julian, ik was al bang dat de burgemeester zulke lovende woorden over jou zou zeggen, Julian, maar terecht. Natuurlijk heb ik tussen de reacties van de raadsleden gezocht naar ook een kritische noot, maar die kwam niet. Kleine winstwaarschuwing met een gemeenteraad die hard op de inhoud en zacht op de relatie is, zegt dat natuurlijk niet alles. Ook op internet, vooral veel bewondering over jou jonge, politieke talent. De mooiste uitspraak die ik vond komt van jouw voormalige collega Ietje Jacobs, niet iemand die vanzelfsprekend staat te juichen bij morgen rode verfgezichten. Ietje zei eens over jou: "Je zou bijna in de sociaaldemocratie gaan geloven als Julian het zegt." Of "Het moet van de nestor komen, dan kan ik alleen maar mijn stokpaardje berijden over mijn irritatie over tussentijds vertrekken, maar daar heb ik jullie al veel te vaak mee verveeld en

het helpt niet zo te zien, dus laat maar." Dus Julian, ik kan dan ook alleen maar aanschuiven bij het koor van hulde blijken. Die zijn allemaal terecht en leggen tegelijkertijd de lat voor jou in Den Haag hoog. Zo zie je maar weer, de wereld steunt op nieuwe krachten om de internationale maar eens aan te halen. Julian, we hebben memorabele momenten met jou blijft en ik herinner mij nog goed jouw bijdrage over de begroting van 2021, één van je finest moments. Excuus aan de heer Koks, de vertaling luidt ongeveer mooie hoogtepunten. Dat hoogtepunt was nog in de tijd dat we op anderhalve meter in de Oosterpoort zaten en alleen met een mondkapje mochten rondlopen. Toen je eindelijk het spreekgestoelte had bereikt en mondkapje had afgedaan, begon je je bijdrage met één woord, een hartgrondig uitgesproken schuttingwoord, een drieletterwoord dat je wel vaker spontaan ontglipt als iets niet helemaal goed gaat. Het begint met een k en meer durf ik daar niet over te zeggen, hoewel de voorzitter greep toen ook niet in bij ook jouw onparlementair taalgebruik. Je was je pasje vergeten, zodat de naam van de vorige spreker nog in beeld stond. Je moet terug naar je plek om je pasje te halen zodat René Bolle de tijd had om op jouw uitroep te reageren met: "Zo, ongeveer de samenvatting van het afgelopen jaar dus." Jouw woordvoering van toen werd door de één omschreven als weergaloos, door de ander als linkse proza, maar eerlijk is eerlijk, Julian, het was geheel uit het hoofd een toonbeeld van eloquentie die in de raadzaal niet vanzelfsprekend is. Dat zagen we trouwens vaak terug in de verliefd de blik van Karina als Julian het woord voerde. In brede zin heb je level raad 050 inmiddels wel uitgespeeld. Er zit wel iets in letje haar uitspraak over jou. Zo was je ook in het debat. Je zou er bijna in gaan geloven. Julian heeft een grote gunfactor en dat zag je weer bij de felicitaties door zijn fractiegenoten in Den Haag, omdat hij recht door zee is, niet houdt van wollig gewauwel, politiek weet wat hij wil en een zeer groot gevoel voor humor heeft. Je bent erg ambitieus, maar wekt niet die indruk. Een ander sterk punt van Julian, waar menig horecaondernemer in Den Haag blij mee zal zijn, is dat hij na urenlang te hebben gehangen in de kroeg wel 20, 30 keer heeft gezegd dat hij naar huis gaat, maar vervolgens het licht daar doet. Julian, je hebt snel veel geleerd in het politieke huis. Je werd in 2016 vrijwel meteen fractievoorzitter en je keek je ogen uit. De eerste raadsvergadering sloeg je bij elke uitgesproken zin met je vuist op tafel om jouw woorden kracht bij te zetten en je zat hopelijk en hard met Rik te praten tijdens de raadsvergaderingen om de strategie van de Partij van de Arbeid te bespreken en we zien nu één van de beste sprekers om onze boodschap over te brengen. Tijdens de coalitieonderhandelingen zat je stevig in het zadel. Samen optrekken staat bij jou hoog in het vaandel. Men omschrijft jou als goed voorbereid en scherp op relevante details, maar voor wie het nog niet wist, als Julian zich enorm zat te ergeren aan de bijdrage van een ander raadslid of een wethouder, en dat gebeurde nogal eens of bij de beantwoording van het college, dan was de afspraak met zijn fractie dat hij twee dingen zou doen: één, hij zou ademhalen en tot tien tellen, twee, hij zou zijn fractie appen dat hij op ontploffen stond zodat ze hem in bedwang kon houden. Julian, ook in Den Haag zijn ze voor jou beschikbaar. Een groot verschil van opvatting, niet alleen tussen Julian en mij, maar met meerdere raadsleden, gaat over dualisme. Geconfronteerd met de wens om van de eigenstandige positie van de gemeenteraad wat meer werk te maken en niet alles in achterkamertjes dicht te timmeren liet Julian zich eens ontvallen dat hij niet zoveel met dualisme heeft. Zijn gedenkwaardige woorden waren: "Ik stuur mijn wethouder op pad met een opdracht. Als hij dat meer of minder goed voor elkaar heeft gekregen in het college, dan ga ik hem niet in de raad nog eens voor de voeten lopen." Ik citeer nogmaals uit de

internationale: "Sterft gij oude vormen en gedachten." Julian, wij zijn benieuwd hoe jij in de Tweede Kamer ministers met een opdracht op pad stuurt. Het zou mooi zijn als dat Groningen wat oplevert, desnoods in de achterkamertjes, Julian. Namens de gehele raad, bedankt voor de samenwerking en heel veel succes in Den Haag. Zet Groningen op de kaart. Toi, toi, toi.

02:34:09

Voorzitter: Julian, heb je nog twee dingen?

02:35:14

De heer Bushoff: Ik zie dat ik geen maximale spreektijd heb. Ik had inderdaad twee dingen voorbereid, maar u begrijpt, dat worden er dan toch 20, denk ik. Op zich, na zo veel veren in je reet te hebben gestoken, het is hier vrij warm, maar ik kreeg het er echt warm van. Dus voorzitter, ik zal niet, zoals ik vaak deed tot vervelens aan toe van sommigen hier de stokpaardjes van de Partij van de Arbeid, waar ik trots op ben, weer opnieuw gaan ophalen, want dat heb ik de afgelopen jaren heel vaak gedaan en nu kreeg ik genoeg veren in mijn reed om me bijna ongemakkelijk te gaan voelen of helemaal, dus dat ga ik niet doen. De vraag is dan natuurlijk wel: wat ga je dan wel zeggen in zo een afscheidspraatje? Belangrijker nog, daar weet de heer Dijk alles van en daar wordt hij ook heel graag op aangesproken, wat voor toon sla je dan aan in zo een afscheidspraatje? Die toon zo vlak voor kerst en zoals u mij natuurlijk ook kent, is natuurlijk niet drammen, niet je zin willen doordrukken bij anderen, maar gewoon heel rustig, weinig uitgesproken en gewoon een beetje vlees, noch vis. Een beetje zoals D66 zeggen sommige mensen wel eens, hoewel dat laatste natuurlijk geen vlees, noch vis is, dat meer Partij voor de Dieren. Tijdens zo een laatste afscheidspraatje mag je volgens mij ook een beetje uit de school klappen. Nou zit dit college nog wel even in de bedoeling, maar ik kan iets zeggen over de coalitieonderhandelingen dacht ik en dat ging over dat de Partij voor de Dieren er voor het eerst bij zat. Sommige mensen dachten dat dat voor mij echt een grote stap was die ik moest nemen, dat me dat zwaar viel en dat ik daar wat meer afstand zou hebben tot de Partij voor de Dieren, maar die mensen waren niet bij de coalitieonderhandelingen waarbij wij weliswaar een hele ochtend hebben gepraat over het geven van rechten aan dieren en het geven van rechten en plichten aan dieren, zoals wij het mensen dat ook hebben. Toe belandden we op een gegeven moment op het punt dat we het hadden over wat je dan doet met de olifant in ARTIS, want die zit opgesloten en als hij de rechten krijgt van de mens, dan mag hij vrij rondlopen door Amsterdam en willen we dat? Op dat punt waren we aanbeland en u gelooft het of niet, ik deed echt fanatiek mee in die discussie, misschien wel als één van de meest fanatieke mensen, dus ik denk dat het daar een beetje goed is gekomen tussen mij en de Partij voor de Dieren. Voorzitter, tijdens zo'n coalitieonderhandeling leer je nog wel iets meer dan alleen over de rechten van dieren en de plichten van dieren. Je leert bijvoorbeeld ook en dat heb ik van dichtbij mogen zien wat voor ontzettend goed werk en hoeveel werk ambtenaren verrichten. Als wij een vraag hadden, dan lag er soms de volgende ochtend al een antwoord, en ik kan u vertellen: het was niet één vraag die wij stelden, het waren honderden vragen, met name de Partij voor de Dieren had soms heel veel vragen, maar het was dan ook voor het eerst dat ze meededen, dus terecht. Elke keer kwam daar dan een goed antwoord op vanuit de ambtelijke organisatie en dat verdient waardering, voorzitter. De ondersteuning die wij als raad krijgen als je een initiatiefvoorstel maakt, de ondersteuning die wij krijgen

vanuit de ambtenaren als je een vraag hebt, is echt heel veel waard. Nou denk ik dat ambtenaren het hart altijd op de goede plek hebben. Ik weet ook dat je lid moet zijn van de PvdA om bij het Zuiderdiep te werken, maar daarnaast hebben ze ook echt nog wel volgens mij iets anders wat veel ambtenaren en ons bindt, namelijk een soort liefde voor Groningen en dat ze uit liefde voor Groningen echt kei goed werk doen. Ik denk dat het goed is om vanaf deze plek die mensen voor de afgelopen jaren te bedanken, maar ook om te zeggen en jullie mee te geven: wees een beetje zuinig op de ambtenaren in het politieke debat, zorg ervoor dat je het politieke debat met elkaar voert en altijd in het achterhoofd met dat het beleid en de voorstellen die komen vanuit het college komen van ambtenaren die daar keihard aan hebben gewerkt. Voorzitter, ik denk ook dat het iets is en u memoreerde er al aan, dat ons bindt hier in deze raad, het idee dat we ons allemaal in willen zetten voor Groningen, het een beetje beter maken voor morgen en ik denk ook, en dat heeft u gezien, dat de meningen over hoe we het een beetje beter maken en de weg die we wandelen daarover verschillen, maar dat het juist heel goed is dat we dat debat kunnen voeren. Zoals ik inderdaad in het begin zei, de eerste keer toen ik hier in deze raad stond, mocht ik zeggen dat juist die uitwisseling van argumenten, juist het voeren van het debat juist kenmerkend is voor democratie en vrijheid en dat moeten we ook koesteren. Voorzitter, ik denk dan ook dat het goed is om mee te geven dat op het moment wij hier in deze raad een fel debat, zo kun je ook zeggen dat het klaar is, normaal grijpt u dan in en zegt die langzaam stil: "Nog één minuut." Dit was wat harder. Ik ben bijna aan het eind, voorzitter. Ik ga u niet te lang meer vervelen met de borrel die nabij is. Ik zie de dorstige ogen al van de heer Tjepkema die al heel veel zin heeft in een biertje, maar het leven van een PvdA-raadslid gaat niet over rozen. Het is echt nog even die tijd uitzitten tot ik klaar ben, maar het einde komt in zicht. Wat ik wou zeggen, voorzitter, is: als ik nog één ding mag meegeven aan deze gemeenteraad is: wees niet bang om fel met elkaar in debat te gaan, durf elkaar ook kritisch te bevragen op voorstellen. Kom op het moment dat je iets niet goed vindt zelf met voorstellen, kom ook met alternatieven op het moment dat je iets afkraakt. Dat mag best een keertje, maar kom dan ook met alternatieven en met eigen voorstellen. Voorzitter, daar zijn hele goede voorbeelden van in deze raad. Zo was het het CDA dat af en toe succesvol en af en toe minder succesvol met voorstellen kwam. Ik weet niet wat ze bij het CDA hebben gedacht, maar die moeten iets hebben gedacht zoals: het wordt waarschijnlijk geen witte kerst en geen sneeuw onder de kerstboom, maar er schijnen heel veel Groningers te zijn die wel heel veel witte poeder onder de neus hebben hangen. Toen dacht het CDA: wij trekken hier een lijn, we zetten hier een punt, we komen in verweer. Die kwamen toe met een initiatiefvoorstel, een beetje wat doet denken aan de war on drugs. De heer Haan, ik snap dat verlangen naar het verleden wel, dat verlangen naar dat nostalgische verleden, want er was namelijk ooit een tijd, u gelooft het niet, dat het CDA acht zetels had en de Partij van de Arbeid achttien zetels. Nu hebben we bij elkaar opgeteld acht zetels, dus ik snap dat verlangen naar het verleden wel. PvdA is wellicht wat kleiner geworden, het CDA is kleiner geworden. Er is ook iets gegroeid in deze raad, iets dat toch wel een beetje zorgelijk is, want we zitten hier namelijk wel met iets van achttien Friezen of zo. Dat er zelfs een aantal Friezen, de laatste nog de Tjepkema, ook in deze Groningse raad zitten, laat wel zien dat wie je ook bent en waar je ook vandaan komt, dat in Groningen echt alles mogelijk is, zelfs een Fries in de raad. Voorzitter, je zou dan bijna zeggen tegen de heer Leemhuis: "Kap eens met al die hoogwerkers opzoeken en de openbare ruimte willen herwinnen. Focus je op gewoon

al die hoogvliegende Friezen in openbare functies en richt daar je pijlen op, want het worden er langzaamaan wel heel erg veel." Voorzitter, dat kan ik zeggen als fractievoorzitter van de PvdA in de gemeenteraad van Groningen, maar als Kamerlid kom je natuurlijk op voor heel Nederland, dus dan moet je politiek correct zeggen dat je iedereen in je hart hebt gesloten, ook die Friezen, dus bij deze. Je zou bijna zeggen dat ik ingeburgerd ben in het Haagse. Wie had dat gedacht? Sommigen misschien wel, u misschien, voorzitter, maar een heel aantal van mijn leraren van vroeger niet. Ik denk dat die af en toe met verbazing kijken en denken: Kamerlid was ooit zo'n vervelend drammerig jongetje. Andere die hier zitten denken misschien: daar is niet heel erg veel veranderd. Voorzitter, inderdaad, heel veel verandert er ook niet. Wat ik zei, mijn pasjes doen het nog, de mensen zijn nog bekend en ik lul nog steeds veel te lang. Volgens mij moet ik nu richting een afronding. Ik wou nog wel even zeggen voordat ik het vergeet, alles wat ik nu heb gezegd is natuurlijk onder embargo tot half acht 's ochtends, zeg ik erbij tegen RTV, dus over een halfuurtje zien jullie het waarschijnlijk in de krant. Dat gezegd hebbende wou ik ook dit moment aangrijpen om onze raadjournalisten enorm bedanken, want het is best wel uniek dat wij vaste verslaggevers hebben die de raad elke keer volgen. Ik heb nu voor het eerst vanaf die plek de raad mogen volgen. Dat is best wel pittig, kan ik zeggen, dus echt petje af daarvoor. Ook dat is een voorwaarde voor een gezonde democratie. Naast dat we natuurlijk de journalisten dankbaar moeten zijn, omdat zij ook belangrijk zijn voor het functioneren van de democratie, zijn er nog een aantal mensen die ook echt heel erg belangrijk zijn voor het functioneren in het stadhuis, en dat zijn de bodes. Zonder hun is deze raad niets. Ik heb altijd ontzettend veel steun gevoeld van de bodes. Het was altijd leuk om binnen te komen, de praatjes te hebben met de bodes. Als het even tegenzat werd ik altijd vrolijk van de gesprekken die je met de bodes had en ze stonden altijd voor je klaar. Voor de mensen op de publieke tribune die misschien niet weten wie de bodes zijn, dat zijn de mensen die ons overeind houden. Heel veel dank daarvoor, ook voor de afgelopen tijd. Die lovende woorden moet ik ook uitspreken over de griffie, want er zijn een heel aantal medewerkers van de griffie die ons als gemeenteraadsleden altijd ondersteund. Of het nou is bij vragen die je hebt over procedures, bij initiatiefvoorstellen of gewoon eventjes vragen hoe je iets moet aanpakken, ze staan altijd voor je klaar. Ook zij houden de democratie draaiende. Dan is er nog één ding wat ik wil meegeven wat volgens mij heel belangrijk is voor de democratie, en dat gaan we zo meteen volgens mij met zijn allen ook in de praktijk brengen en dat is na een fel debat met zijn allen nog even een biertje drinken, want wees hard op de inhoud, maar wees een beetje zuinig op de democratie en op elkaar. Dank aan jullie, collega's, voor de fijne samenwerking van de afgelopen tijd. Ik ga jullie denk ik nog missen en af en toe nog in Groningen terugkomen omdat ik het niet helemaal kan loslaten. Dank u wel.

02:45:31

Voorzitter: Dames en heren, ik sluit me van harte namens ons allen aan bij de lovende woorden over de ondersteuning die wij krijgen vanuit de bodes, vanuit de griffie, enzovoort. Dank, Julian, voor je mooie, hilarische woorden. Degene die het allemaal even serieus neemt, heeft er helemaal geen bal van begrepen, maar ook dat verbaast ons dan weer niet natuurlijk. Ik kijk naar de nestor. Gaat uw gang.

10. Afsluiting door raadsnestor

02:46:08

De heer Sijbolts: Dank u wel, voorzitter. De eindejaarstoespraak van uw nestor staat toch een beetje in het teken van de laatste vergadering van Wim Koks. Hij had u graag toegesproken, maar dat past bij tijdelijke vervangers niet in onze traditie, maar bij wijze van uitzondering, en daar zijn politici heel goed in, zal ik enkele van zijn woorden uitspreken die hij onder de titel 'het niet gehouden afscheidspraatje' aan het papier toevertrouwd. Daarmee heeft Wim zijn gewenste geitenpaadje gevonden. Het mag gezegd worden, Wim zette zich in zijn politieke leven met hart en ziel in voor bijvoorbeeld de positie van de omwonenden van de zuidelijke ringweg, de Gerrit Krolbrug, het Oosterhamriktracé, het verdwijnen van de bussen van de grote markt en de verbouwing van het hoofdstation, Skaeve Huse en zo kan ik nog wel even doorgaan, maar dan is de verrassing straks weggelopen en is de borrel niet meer koud. Wim zijn inzet voor de jeugdzorg verdient nog wel een aparte vermelding. Wim heeft overigens nog overwogen om zijn einde op te rekken door zich beschikbaar te stellen als een soort supersub, dat betekent, Wim, een soort super wisselspeler als in voorkomende gevallen aan bijna alle fracties. Wim verkiest toch het naderende tuinseizoen waar hij zich verder gaat specialiseren in het nog diep roder kweken van zijn tomaten boven het supersubschap. Eén voordeel, Wim, het woord topsportzorgcentrum hoeft u niet meer uit te spreken. Deze oude, grijze, wijze man gaat de jeugdige, hoogblonde intelligente heer Koks missen. Van mijn lieftallige assistentes achter Wim krijgt Wim nu namens ons allen een flesje voor thuis met een passende, donkerrode inhoud.

02:48:17

De heer Sijbolts: Zo, het zit er weer op, het eerste politieke jaar van deze relatief nog nieuwe gemeenteraad. 22 nieuwe raadsleden traden aan en als nestor moet ik zeggen, u leert het snel. Overigens ook hoe het niet moet, maar daar kom ik straks nog wel even op terug. Het eerste jaar staat altijd in het teken van je weg zoeken, niet alleen voor nieuwe raadsleden, ook voor vele raadsleden die zichzelf tot het meubilair mogen rekenen. Ik noem verder geen namen, want elke nieuwe periode brengt een nieuwe dynamiek, een nieuwe werkwijze en in ons geval een nieuw stadhuis. Zo een nieuw stadhuis brengt niet alleen voorspoed en geluk. Het is net als bij de oplevering van een nieuwbouwwoning, dan gebeurt het wel eens dat de keukenkastjes te hoog hangen, stoelen niet helemaal passen en een technische installatie die nog wel eens hapert, en niet onbelangrijk journalisten die er nu bij zitten of ze weer in de schoolbankjes zitten. Volgens sommigen geen overbodige luxe waarschijnlijk. Soms verlang je dan terug naar de tijd toen geluk nog heel gewoon was. Goed nieuws ook voor de dames en heren journalisten, er wordt aan gewerkt. Wat een verademing dat we elk moment binnen kunnen lopen bij onze steun en toeverlaat: de medewerkers van de griffie. Een zwaarbevochten plaats voor zo een belangrijke ondersteuning van de raad. Laten we vooral ook onze bodes niet vergeten, die altijd voor ons klaarstaan met een vriendelijk gezicht. Zowel de griffie als de bodes hebben niet alleen voor ons gedaan de afgelopen maanden, tijdens en na de verhuizing, om ervoor te zorgen dat wij hier ons werk kunnen doen. Ze hebben dan ook veel te verduren gehad. Ik zou zeggen applaus daarvoor. Verbazingwekkend voor deze raad, volgens Wim althans, is dat je de oude witte mannen die elders overal de dienst uitmaken hier moet zoeken met een lampje. Wat politiek geheugen kan geen kwaad

en dat ben ik met Wim eens. Als het aan de heer Koks had gelegen, waren er hier dan ook kamertjes gekomen. Dat kan misschien alsnog met een ligbank waar je je als oudgediende even terug kunt trekken voor een dutje onder het mom van een raadsinclusief bejaardenbeleid. Die context zit hem overigens meer in de begin- en eindtijd van de vergadering. Wat uw nestor betreft mag dat college hier achter ons wel weer van het podium af. Het is van belang dat we beseffen dat niet alleen ons handelen betekenis heeft. We moeten steeds weer beseffen dat ons gesproken woord betekenis heeft. Niet alleen op ons binnen deze muren, maar vooral ook daarbuiten, ook op de mensen die misschien minder politiek onderlegd zijn en op mensen die misschien de nuance van ons gesproken woord niet zien. Daar moeten we in ons handelen altijd rekening mee blijven houden. Hard op de inhoud, zacht op de relatie en verschil mag er zijn. Laten we die waarden, die traditie van deze gemeenteraad hoog in het vaandel houden en uitdragen. Hard op de inhoud, zacht op de relatie en dat we ondanks onze onderlinge verschillen samen kunnen leven. Voer politiek zoveel mogelijk op de inhoud en blijf waakzaam als volksvertegenwoordiger voor het vertrouwen in de politiek. Ik weet niet of ik al oud ben wanneer ik ga citeren uit een songtekst, een liedtekst dus de heer Koks, van Henk temming uit 1992 die aan Sinterklaas een heel gelukkig kerstfeest vroeg. Dat nummer begint met: "Er zijn van die mensen die vragen van alles en sommige mensen die vragen maar wat." Dat lijkt in dit huis soms niet anders. Wij noemen dat dan hier het politiek vragenuurtje. Menig raadslid maakte gretig gebruik van dat vragenuurtje. Wat begon uit deien vaak uitmonde in een draak van een sessie, soms zelfs technisch, soms een light variant op de schriftelijke vragen en steeds vaker antwoorden waar je niet zoveel mee kon. Of dat nou aan de bestuurder lag of aan de vragensteller, laat uw nestor in het midden. Ik citeer maar al te graag wat de Vlaamse acteur Karel Jonkheren daarover schreef: "Antwoorden zijn meestal afkooksels van vragen." Mede namens één van onze jongste in leeftijd in dienstjaren vertel ik u dat het toch wel bijzonder is voor politieke partijen en dat het zo ingewikkeld is om politieke vragen te stellen. Zo bijzonder dat blijkbaar de voorzitters zich genoodzaakt voelen om een beloningssysteem in te stellen, net als dat we op de basisschool een sticker kegen als we ons werkgroep deden. Dat men er tegenwoordig een sport van maakt, maar nu herhaal ik iets wat eerder gezegd is, om zoveel mogelijk moties vreemd in te dienen, waardoor we als raad steeds meer dreigen te schieten met losse flodders in plaats van dat we wachten tot een raadsvoorstel in de raad aan bod komt en we het bredere plaatje kunnen bespreken. Nogmaals, dit waren twee citaten en hartenkreten van één van onze jongste raadsleden. Dat moeten we ons zowel als nieuwelingen als oudgedienden ons aantrekken. Voorzitter, ik ga afsluiten voor dat straks de verrassing die beneden staat te wachten vertrokken is. Misschien is dat al wel het geval, maar dat zien we dan straks. U bent toe aan het reces en misschien een hapje en een drankje. Volgens Churchill is kerstmis niet alleen een tijd van vreugde, maar ook van reflectie. Dat adviseer ik u ook met de nodige rust om de batterij weer op te laden. Ik wens u een heel gelukkig, gezegend kerstfeest en veel heil in zee voor het nieuwe jaar. Dank u wel.

11. Sluiting

02:54:43

Voorzitter: Dank, allen. Ik sluit de vergadering. Een goede kerst en goed begin van het nieuwe jaar. Tot dan.

